

LA IMMIGRACIÓ I ALGUNS DELS SEUS CONDICIONAMENTS LEGALS

- LA LLEI D' ACOLLIDA
- GUIA D' ACOLLIDA

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

AGRAÏMENTS

Primer de tot, voldria donar les gràcies a totes aquelles persones que m'han ajudat en la realització del treball, perquè sense elles, no ho hauria pogut fer.

Agrair molt al meu tutor de curs i primer tutor del treball Joan Cortada, per haver-me ajudat tant en l'elecció del tema de treball i la troballa de contactes.

Agrair encara més al meu tutor del treball Joan Moles, per haver-me ajudat a realitzar el treball, i a treure suc de tots els gràfics i taules que no entenia, i per la quantitat de vegades que li vaig enviar el treball per corregir i el gran nombre de dubtes que em va resoldre.

D'altra banda, agrair molt a tots els professionals que em van ajudar en l'elaboració del treball.

En Pere Cortada, per tots els documents i dades que em va passar.

I els diferents membres de les diferents entitats que vaig entrevistar: Eduard Baster, Judit Font, Ester Alemany Lluís Valls, Mariona Llopart i a Bru Pellissa.

A Emma Sòria, Dolors Corominas i als membres de l'Associació Almohajiren Almaghareba, que tot i que no vaig poder entrevistar-los, agrair-los pel seu temps.

Donar gràcies als meus pares, que em van donar molt de suport i sempre m'han animat a seguir amb la mateixa motivació que al principi.

Agrair a totes aquestes persones perquè sense elles aquest treball no hagués estat possible.

ÍNDIX GENERAL

PRÒLEG	7
INTRODUCCIÓ.....	10
1.1) Què és la immigració?	12
1.2) Factors d'atracció i de repulsió dels immigrants.....	13
1.3) Índex de desenvolupament humà.....	14
1.4) Les migracions en el món i a Catalunya	16
1.5) Població empadronada a Catalunya, Girona i Salt.....	20
1.6) Evolució de la població de Catalunya, Girona i Salt 2001 – 2013.....	28
1.7) Creixement de la població a Catalunya i per nacionalitat 1999 – 2009.....	31
1.8) Projeccions a curt termini.....	32
1.9) Fluxos d'entrada del 2007	33
1.10) Immigració estrangera a Catalunya procedent de l'estranger. 1998 – 2007	35
1.11) Principals nacionalitats	36
1.12) Concessions de nacionalitat espanyola a persones estrangeres residents a Catalunya	40
1.13) Distribució de la població empadronada a Catalunya segons l'àrea geogràfica d'origen l'any 2012	41
1.14) Distribució en el territori 2013	42
1.15) Distribució dels municipis de Catalunya segons la grandària i la proporció de la població estrangera	44
1.16) Mapa dels municipis amb més volum de població estrangera	45

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

1.17) Mapa dels municipis amb més proporció de població estrangera	46
1.18) Homes i dones a Catalunya 2008.....	47
1.19) Relació de masculinitat i de feminitat de la població estrangera a Catalunya 2008	49
1.20) Piràmides de població de les principals nacionalitats estrangeres al 2008-2009	51
1.21) Nacionalitats més masculinitzades o feminitzades 2008	53
1.22) Lloc de naixement.....	58
1.23) Persones de nacionalitat espanyola nascudes a l'estranger	60
1.24) Nacionalitat de les persones estrangeres nascudes a l'Estat espanyol 2008.	61
1.25) Moviment natural de la població	62
1.26) Evolució dels matrimonis registrats a Catalunya segons la nacionalitat dels cònjuges 2001 – 2007	63
1.27) Mercat de treball i taxa d'atur	65
1.28) Els processos de regularització.....	69
1.29) La immigració i els serveis públics: educació, aprenentatge del català i centres de culte religiós	73
LA LLEI D'ACOLLIDA.....	82
2.1) Per què una Llei d'acollida?	82
2.2) Què ofereix la Llei?	82
2.3) Antecedents	83
2.4) Justificació.....	85

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

2.5) Objecte de la Llei	85
2.6) Una llei nova.....	86
2.7) Definicions	86
2.8) El servei de primera acollida	87
2.9) L'acollida especialitzada	90
2.10) Titulars del dret al servei d'acollida	91
2.11) Valor jurídic de l'acollida	91
ENTREVISTA A EDUARD BASTER	93
ENTREVISTA A BRU PELLISSA: FUNDACIÓ SER.GI	100
ENTREVISTA A ESTER ALEMANY: CPNL	108
ENTREVISTA A MARIONA LLOPART: GRAMC	118
ENTREVISTA A JUDIT FONT: ESPAI SALT.....	126
ENTREVISTA A LLUÍS VALLS: CÀRITAS.....	134
ENTREVISTA A EMMA SÒRIA I DOLORS COROMINAS: SANITAT.....	144
ENTREVISTA A ALMOHAJIREN ALMAGHAREBA I SENECAT	150
CONCLUSIONS.....	153
BIBLIOGRAFIA	155

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

PRÒLEG

L'elecció del tema del treball de recerca em preocupava molt, ja que no tenia clar per quina carrera universitària em decantaria, i per tant, el tema de treball tampoc.

Vaig donar moltes i moltes voltes al tema del treball, i tot i que vaig pensar en molts, finalment, gràcies a l'ajuda del meu tutor Joan Cortada, que també era el tutor del treball de recerca, vaig decidir decantar-me algun tema que tractés sobre la immigració, ja que sempre m'han agradat aquests temes.

Al principi, vaig pensar en fer un treball sobre el càncer des de l'àmbit de la psicologia, però vaig deixar-ho córrer perquè vaig pensar que no tenia res a veure amb el meu àmbit d'estudi i tampoc em serviria d'orientació per al que podria estudiar en un futur.

Com que al principi volia estudiar la carrera de Dret, vaig pensar que, per tal d'anar-me introduint en aquest món, estaria bé fer el treball sobre els casos judicials més freqüents, però després vaig veure que seria un treball que no em motivaria gaire i vaig abandonar la idea.

Finalment, el meu tutor em va proposar per fer un treball que tractés sobre l'acollida d'immigrants, i jo vaig acceptar, perquè tal i com he dit anteriorment, els temes que tracten sobre la immigració em motiven bastant, ja que em toquen en primera persona. Tot i que al final vaig fer també un estudi sobre la immigració a Catalunya, Girona i Salt.

Primerament, vaig decidir fer un estudi sobre la immigració a Catalunya, seguint el Pla de Ciutadania i Immigració, que són dades del 2008, i algunes de Girona i Salt, que són del 2012 – 2013.

Els meus objectius eren:

- Aprofundir en el tema de la immigració, i saber les motivacions que tenen a l'hora d'emigrar del seu país.
- Saber quines són les principals nacionalitats estrangeres que hi ha a Catalunya.
- I saber les proporcions que hi ha entre homes i dones estrangers a Catalunya.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Tal i com he dit abans, volia tractar sobre l'acollida d'immigrants per això vaig decidir incloure-ho en el treball.

Per això, uns dels meus objectius eren:

- Conèixer la Llei d'acollida.
- Saber què és el que pot i el que no pot fer un immigrant a Catalunya. És a dir, a què té dret i a què no.

A més a més, també volia entrevistar a diferents entitats i persones que tractessin amb immigrants com ara:

- Algun tècnic d'immigració.
- Algun treballador del Consorci.
- Algun professional en el tema de la sanitat.

I entitats com:

- GRAMC
- Fundació Ser.Gi
- Espai Salt
- Càritas
- Associació Almohajiren Almaghareba
- Senecat

Durant el mes de juliol vaig estar fent estada a l'empresa amb la qual cosa em va costar molt trobar temps per anar realitzant la part teòrica dia a dia.

A mitjans del mes d'estiu, el meu tutor Joan Cortada em va dir que tindria un canvi de tutor, ja que ell li havia tocat anar a un altre lloc a fer classes i per tant, ja no estaria més a l'escola. Per la qual cosa, em va dir que el meu tutor seria en Joan Moles, que també em va ajudar molt en la realització del treball.

Durant la realització del meu treball, vaig trobar-me amb algunes dificultats, com ara:

- La falta de coneixement en el tema: era un tema nou ja que tot i que jo sóc immigrant i aquest fet em toca de molt a prop, hi havia moltes coses que m'era molt difícil comprendre com ara els gràfics i taules.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

- La falta de disponibilitat i d'implicació per part dels contactes: tal i com he dit abans, durant el mes de juliol, vaig estar fent estada a l'empresa, per la qual cosa m'era molt difícil trobar temps per a contactar amb els professionals.

Però a part d'això, hi havia molts que estaven de vacances durant l'estiu o, un cop passat l'estiu, tampoc tenien temps per a quedar per poder realitzar una entrevista. Per la qual cosa, la falta d'implicació va ser un gran problema per mi.

INTRODUCCIÓ

Com ja he dit en el pròleg, el meu treball de recerca es basa en un estudi de la immigració a Catalunya, Girona i Salt, i l'acollida d'immigrants.

A més a més, una de les motivacions que m'han dut a realitzar aquest tema són l'interès que tinc per al món de la immigració, i la meua pròpia realitat, ja que jo sóc immigrant i jo també vaig ser una nouvinguda i per tant, acollida en un lloc diferent al que vaig néixer.

El tema de la immigració és molt extens (amb implicacions socials, polítiques, econòmiques, legals, etc.), però seria massa llarg tractar-lo de forma general; per això, m'he limitat al tema de l'acollida dels immigrants.

Pel que fa a la documentació, em basaré en documents oficials, com ara el Pla de Ciutadania i Immigració 2009 – 2012, la Llei d'acollida i la Guia d'acollida de la Generalitat.

El meu treball de recerca consta de tres parts ben diferenciades: la part teòrica, la part pràctica i l'annex.

La part teòrica està dividida en dos blocs: en el primer, explico què és la immigració, els seus orígens i quan va començar a notar-se a Salt (on aportaré estadístiques sobre aquest fet); en el segon, tractaré la llei d'acollida, els passos que s'han de realitzar per a dur a terme aquest tràmit, el significat i valor de l'acollida des del punt de vista polític i legal.

En la part pràctica, constarà d'un seguit d'entrevistes, realitzades a diferents professionals i entitats que tenen un gran contacte amb la immigració, per tal de saber què fan, quin contacte tenen amb els immigrants i

Finalment, la tercera part, que és l'annex. A l'annex consta una guia d'acollida per a les persones immigrades, on s'expliquen els drets i deures dels immigrants, què poden fer i què no, etc.

PART TEÒRICA

1.1) Què és la immigració?

La immigració: la immigració es pot definir com l'entrada de persones a un país o regió que van néixer en un altre Estat o que són de diferent procedència; o que simplement van néixer en un lloc diferent al que van a viure. Per tant, parlem d'immigració interna i externa. La interna fa referència, per exemple, a algú que ha nascut al mateix país, però que emigra cap a una altra ciutat del mateix Estat. En canvi, l'externa, suposa emigrar d'un país a un altre.

Cal diferenciar entre dos conceptes: l'emigració i la immigració. L'emigració consisteix en el desplaçament d'una persona d'un lloc d'origen, és a dir, del seu propi país, cap a una altra destinació. En canvi, la immigració representa l'entrada de persones en un país, les quals són de diferent procedència. Per tant, diem que les persones emigren del seu Estat, i que immigren cap al seu destí i lloc d'acollida.

Alguns dels principals inconvenients de la immigració són, sovint, la diferenciació cultural, social o econòmica que hi ha entre la població immigrant i l'autòctona. A més a més, freqüentment també hi solen haver diferenciacions i discriminacions entre els immigrants mateixos quan són de diferents procedències o orígens, tot i estar en la mateixa situació social. Això és així que, a vegades, fins i tot, s'agrupi en barris, carrers, poblacions o, parlant d'una manera més desmesurada, en *ghettos*, segons la seva procedència o nacionalitat.

Hi ha diferents tipus d'immigració, alguns dels quals són:

- **Diària:** és la que realitzem dia a dia, per anar per exemple a treballar, a estudiar, etc.
- **Estacional:** bàsicament és en èpoques d'agricultura, quan una persona s'ha de desplaçar a un altre lloc, és a dir, al del treball.
- **Permanent:** ens referim a una emigració constant i duradora, és a dir, que la persona immigrant no tornarà a viure al país de procedència.
- **Local:** quan ens movem dins del mateix municipi o població.
- **Regional:** quan ens desplacem dins de la mateixa província.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

- **Rural a Urbana:** és quan ens desplaceu d'una regió rural, com podria ser el camp, a una d'urbana, com la ciutat.
- **Urbana a Rural:** és el contrari del punt anterior; ens hi referim quan marxem d'un lloc urbà (la ciutat) a un d'urbà (el camp).
- **Internacional:** ens referim a quan emigrem cap a països d'arreu del món o cap a altres continents.

1.2) Factors d'atracció i de repulsió dels immigrants

Les persones emigren del seu país natal o en el que viuen per diverses causes, com ara el fet d'haver-hi poc treball o poques oportunitats, de progrés personal, el temor per la ideologia política dominant (ja que poden haver-hi persecucions en les minories o dissidents tant per la manera de pensar política com religiosa), pocs recursos mèdics, és a dir, per una sanitat escassa i, per tant, augment en les malalties i la mortalitat (ja que la gent es veu amenaçada per la mort degut a la poca higiene), per l'homofòbia, etc.

El fet de viure en un país subdesenvolupat o pobre, amb poques oportunitats, és un dels factors principals i més importants de l'emigració, ja que en un principi les persones que es desplacen del seu país d'origen ho fan bàsicament per la recerca d'una vida millor i digna, atès que en la majoria dels casos, escassegen els aliments, habitatges, la higiene, sanitat, entre altres coses bàsiques. Generalment, el que bàsicament busca un immigrant quan marxa del seu país són les oportunitats de treball, per tant, la millor condició de vida i el progrés personal.

El fet d'emigrar cap a un país diferent al teu d'origen fa que puguis tenir més llibertat personal, política i religiosa, ja que les maneres de pensar són diferents i, per tant, ningú es veu obligat a pensar d'una manera determinada o igual a la resta de la gent. Per això, se senten més segurs i protegits si saben que ningú els pot fer mal perquè tenen una ideologia o religió diferent a la de la resta. Per tant, la cerca de tolerància.

A més a més, alguns dels factors més atractius són l'educació i la sanitat, ja que en els països desenvolupats que tenen un model d'Estat del Benestar, aquests components són bàsics per una vida normal i digne. L'educació és un element clau, ja que en els països desenvolupats, i en la majoria dels casos receptors d'immigrants, és obligatòria fins a

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

una certa edat; en canvi, en els països subdesenvolupats, hi ha nens i nenes que van a l'escola, i n'hi ha que hi van durant pocs anys o amb informació deficient; però n'hi ha un munt que no. El mateix passa amb la sanitat, que també és bàsica, però moltes vegades els països dels quals la gent emigra no tenen els suficients recursos mèdics, per tant, la salut i seguretat humanes perillen molt.

Finalment, un altre dels factors d'atracció quan hi ha hagut un procés migratori anterior, és els lligams familiars. Els immigrants es senten molt més còmodes si tenen algú proper al seu costat, ja que, d'una manera o altra, la família és la primera acollida que reben els immigrants i, d'aquesta manera, és el seu primer lligam afectiu en el nou país en què són nouvinguts, i també el seu principal mitjà al qual recórrer quan necessiten ajuda (qui els faci de traductor en el metge, per arreglar papers, etc.).

1.3) Índex de desenvolupament humà

“Índex de desenvolupament humà” (IDH, HDI) és un índex compost que s'utilitza per a classificar els països segons el seu nivell de desenvolupament humà, és a dir, el nivell de vida o qualitat d'aquesta, i que distingeix entre els països que tenen el desenvolupament humà molt alt, alt, mig o baix.

Les persones que van idear i començar a utilitzar l'IDH van ser un economista pakistanès, Mahbub Ul Haq, i l'economista indi Amartya Sen, el 1990, pel Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD) de l'ONU.

L'índex de desenvolupament humà és una mesura comparativa d'esperança de vida, alfabetització, novell d'educació assolit i renda per càpita d'un país. Es preocupa molt pel benestar infantil. Es fa servir per a diferenciar si el país és desenvolupat, si es troba en desenvolupament o si un es troba infra-desenvolupat. També mesura com afecten les polítiques econòmiques en la qualitat de vida. Les mesures d'IDH poden ser tant per estats, ciutats, pobles, etc. com per a organitzacions locals o companyies.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Tal i com es pot veure en la taula següent, països com Canadà, Irlanda, Suècia o Japó són alguns dels països amb Índex de Desenvolupament Humà més alt, si tenim en compte l'esperança de vida, l'escolaritat, que és gairebé tota la població, i el PIB.

Ordre	País	UE	IDH	PIB per càpita	Índexs		
					Esperança de vida	Escolaritat	PIB
4	Canadà	–	0,961	33.375	0,921	0,991	0,970
5	Irlanda	UE-15	0,959	38.505	0,890	0,993	0,994
6	Suècia	UE-15	0,956	32.525	0,925	0,978	0,965
8	Japó	–	0,953	31.267	0,954	0,946	0,959
9	Països Baixos	UE-15	0,953	32.684	0,904	0,988	0,966
10	França	UE-15	0,952	30.386	0,919	0,982	0,954
11	Finlàndia	UE-15	0,952	32.153	0,898	0,993	0,964
13	Estat espanyol	UE-15	0,949	27.169	0,925	0,987	0,935
–	Catalunya		0,945	32.454	0,927	0,943	0,965
20	Itàlia	UE-15	0,941	28.529	0,922	0,958	0,944
22	Alemanya	UE-15	0,935	29.461	0,902	0,953	0,949
29	Portugal	UE-15	0,897	20.410	0,879	0,925	0,888
37	Polònia	UE-25	0,870	13.847	0,836	0,951	0,823
38	Argentina	–	0,869	14.280	0,831	0,947	0,828
53	Bulgària	UE-27	0,824	9.032	0,795	0,926	0,752
60	Romania	UE-27	0,813	9.060	0,782	0,905	0,752
75	Colòmbia	–	0,791	7.304	0,788	0,869	0,716
81	Xina	–	0,777	6.757	0,792	0,837	0,703
87	Perú	–	0,773	6.039	0,761	0,872	0,684
89	Equador	–	0,772	4.341	0,828	0,858	0,629
117	Bolívia	–	0,695	2.819	0,662	0,865	0,557
126	Marroc	–	0,646	4.555	0,757	0,544	0,637

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Idescat i de l'UNDP. Informe sobre desenvolupament humà 2007-2008.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

En la taula anterior, hem pogut veure que països molt desenvolupats com ara Canadà, Irlanda, Suècia o Japó, l'índex de desenvolupament humà és molt alt, igual que l'escolaritat i el PIB, tot ocupant les primeres posicions en el rànquing, tot i que referent a l'esperança de vida, la d'Irlanda és inferior a la de Canadà, Suècia i Japó.

He volgut comparar l'IDH de les principals nacionalitats estrangeres, que són la romanesa, equatoriana, boliviana i marroquina, que hi ha a Catalunya i l'espanyola.

Espanya, juntament amb Catalunya, també ocupa una de les millors posicions en el rànquing, amb un PIB, IDH, un índex d'escolaritat i d'esperança de vida força elevats.

En canvi dins de les principals nacionalitats que hi ha a Catalunya, països com ara Romania, es troba en la seixantena posició, i que es troben al final de la taula, ja que el seu IDH és de 0,813, l'esperança de vida de 0,782, l'índex d'escolaritat de 0,905, i el PIB de 0,752.

1.4) Les migracions en el món i a Catalunya

Les migracions en el món

Actualment les migracions són un fet força comú, ja que si una persona es troba en un país determinat, amb una situació econòmica, política o social complicada, i veu que pot canviar la seva vida i millorar-la, normalment ho fa, personalment, penso que s'ha de ser molt valent per a marxar del país d'origen i emigrar-ne cap a un altre. Així, estem parlant bàsicament de països poc desenvolupats o subdesenvolupats, amb una riquesa i un nivell de vida molt baix, o migracions de classe i benestants de països en crisi o conflicte.

Europa és una de les destinacions majoritàries de la població emigrant (dels continents d'Àfrica, Àsia, etc.), ja sigui per proximitat, o pel que s'hi poden trobar, com ara la feina, les millores en els àmbits socials, polítics i principalment econòmics, entre altres.

La següent taula és un rànquing on es mostra quins són els països que més immigració tenen, per tant, parlem de països receptors d'immigrants. En aquests casos, els països

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

receptors d'immigrants els trobaríem en els primers llocs de l'escala, mentre que els emissors en els llocs mitjans.

Destaquen alguns països com els EUA, Rússia o la Índia, ja que dels EUA, hi arriba molta immigració d'Amèrica llatina, immigrants, mexicans, veneçolans, etc., de Rússia, hi arriba gent vietnamita, asiàtica, de països com ara del Kazakhstan, etc., o de la Índia, que hi arriben immigrants de països veïns; Bangladesh, Sri Lanka, etc.

Estimació dels estocs d'immigrants estrangers al món. 1990 a 2010

Rànquing	País	1990	1995	2000	2005	2010	% 2010
1	EUA	23.251.026	28.522.111	34.814.053	39.266.451	42.813.281	20,0
2	Rússia	11.524.948	11.706.951	11.891.829	12.079.626	12.270.388	5,7
3	Alemanya	5.936.181	8.991.806	9.980.722	10.597.895	10.758.061	5,0
4	Aràbia Saudita	4.742.997	4.610.694	5.136.402	6.336.666	7.288.900	3,4
5	Canadà	4.497.521	5.047.093	5.555.019	6.304.024	7.202.340	3,4
6	França	5.897.267	6.085.004	6.278.718	6.478.599	6.684.842	3,1
7	Regne Unit	3.716.271	4.190.617	4.789.678	5.837.750	6.451.711	3,0
8	Estat espanyol	829.705	1.041.191	1.752.869	4.607.936	6.377.524	3,0
9	Índia	7.493.204	7.022.165	6.411.272	5.886.870	5.436.012	2,5
10	Austràlia	3.581.363	3.853.736	4.027.478	4.335.846	4.711.490	2,2
Top 10		71.472.473	81.073.363	90.640.040	101.733.668	109.996.559	51,4
Món		155.518.065	165.968.778	178.498.563	195.245.404	213.943.812	100,0

Font: Migration Policy Institute, a partir de United Nations, International Migrant Stock: The 2008 Revision.

Les migracions a Catalunya

Remuntant-nos a la història de Catalunya, observem que gràcies a la seva situació geogràfica, les relacions comercials, els conflictes polítics i religiosos, el seu creixement econòmic i dels territoris del seu entorn, el nostre país no ha estat aliè als moviments migratoris, ja que és un fet que s'ha anat produint des de l'antiguitat. Al llarg de l'Edat Antiga van anar arribant contingents dels pobles fenici, grec, cartaginès, romà i germànic; a l'Edat Mitjana, dels pobles sarraí¹ i franc; a la Moderna, de l'occità i italià.

Però, cal recordar que, durant el segle XIX, per motius econòmics i polítics, hi va haver gent catalana que va haver de marxar.

Al llarg dels segles XVI – XVIII, el 20% de la població catalana venia d'Occitània (França). Del 1955 al 1975, uns 2 milions eren andalusos, gallecs i extremenys.

A més a més, entre 1900 i 1930 va venir població de Múrcia, que eren anomenats “*murciaus*”, d'Aragó, País Valencià, Andalusia, Castella, i finalment, de Galícia, representant així, un milió d'habitants.

Ja en el segle XX, va començar a arribar gent de diferents bandes de l'Estat espanyol. Finalment, els darrers 20 anys hi ha anat arribant gent que provenia d'arreu del món. Així, hem anat construint el país que avui som, gràcies a tota aquesta gent, que provenim de diferents orígens i que ens hem anat arrelant.

Per això, és molt popular que es digui que Catalunya és terra d'acollida gràcies a la ubicació geogràfica i el dinamisme econòmic i comercial. A més a més, en els darrers anys, el creixement econòmic ha estat determinat pels processos migratoris i per la combinació de tres factors: un important creixement econòmic, una demanda d'uns determinats llocs de treball no coberts per la població autòctona, a causa de l'increment del seu nivell formatiu i cultural, i la manca de persones treballadores pel descens continuat de les taxes de natalitat en el període 1977 – 1997. No hem d'oblidar, però, l'increment de la taxa d'ocupació femenina al llarg dels anys vuitanta i noranta, que ha

¹ Cal esmentar, que sota el nom de sarraí, hi havia parlants d'àrab i d'amazic.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

provocat una transformació familiar important i l'externalització de les feines que les dones feien sense remuneració, sobretot en la llar.

Per tant, les dones catalanes han treballat més fora de casa i amb el sou, han pogut contractar dones estrangeres per a tasques que elles no podien fer, com ara cuidar dels fills, cuidar gent gran o cuidar i ocupar-se de les tasques de la llar.

Actualment, quan es parla de la població immigrada, es fa referència sobretot a la d'origen estranger, és a dir, que tenen origen a l'estranger i amb destinació a Catalunya, i que actualment hi resideixen. Per poder conèixer aquest col·lectiu, a mesura que vagin adquirint la nacionalitat espanyola, i deixin de ser legalment estrangers, s'haurà de tenir en compte el lloc de naixement. La font principal de documentació és el padró continu.

Les autoritzacions de residència, treball, estada per estudis, etc., que atorga el Ministeri de Treball i Immigració, són la font de referència pel que fa a la situació administrativa de la població estrangera.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

1.5) Població empadronada a Catalunya, Girona i Salt

Població empadronada a Catalunya

Tal i com es pot veure en aquests perfils de sota, la població estrangera a Catalunya suposa, el 2013, gairebé un 16% de la població total, i veiem que procedeixen principalment de països de l'Àfrica, sud d'Amèrica i part d'Àsia.

En la taula següent, es mostra la població empadronada a Catalunya. A primera vista, el percentatge de dones empadronades supera al dels homes, tot i que en població estrangera, hi ha menys dones que homes empadronats.

Una altra cosa que es pot veure és que la nacionalitat més freqüent que hi ha a Catalunya és la marroquina, seguida de la romanesa i l'equatoriana.

Perfil de la població empadronada a CATALUNYA Xifres provisionals

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social i Família
Direcció General per a la Immigració

		Total		(84,3%) Nacionalitat espanyola		(15,7%) Nacionalitat estrangera						
Població 1 gener 2013		7.586.891	100,0	6.399.178	100,0	1.187.713	100,0					
Sexe	Homes	3.749.677	49,4	3.121.242	48,8	628.435	52,9	Nacionalitat	Total	%	Homes	Dones
	Dones	3.837.214	50,6	3.277.936	51,2	559.278	47,1	Marroc	240.434	20,2	135.583	104.851
Edat	0 a 14	1.175.619	15,5	979.792	15,3	195.827	16,5	Romania	105.564	8,9	53.552	52.012
	15 a 29	1.191.293	15,7	897.306	14,0	293.987	24,8	Equador	53.006	4,5	26.142	26.864
	30 a 44	1.954.066	25,8	1.486.972	23,2	467.094	39,3	Itàlia	50.237	4,2	28.654	21.583
	45 a 59	1.537.047	20,3	1.364.065	21,3	172.982	14,6	Xina	50.194	4,2	25.788	24.406
	60 a 74	1.036.950	13,7	991.005	15,5	45.945	3,9	Bolívia	49.385	4,2	20.143	29.242
	75 i més	691.916	9,1	680.038	10,6	11.878	1,0	Pakistan	47.256	4,0	36.326	10.930
Font: Direcció General per a la Immigració. <u>Xifres provisionals</u> a 1 de gener de 2013								Colòmbia	39.861	3,4	17.979	21.882
								França	34.486	2,9	17.725	16.761
								Perú	29.169	2,5	13.644	15.525
								Argentina	25.145	2,1	12.345	12.800
								República Dominicana	23.804	2,0	10.607	13.197
								Alemanya	22.764	1,9	11.553	11.211
								Regne Unit	21.309	1,8	11.477	9.832
								Senegal	21.221	1,8	16.446	4.775
								Brasil	21.180	1,8	8.204	12.976
								Hondures	20.235	1,7	5.911	14.324
								Índia	19.980	1,7	13.860	6.120
								Rússia	19.351	1,6	6.619	12.732
								Ucraïna	18.249	1,5	8.530	9.719
								Gàmbia	17.113	1,4	12.941	4.172
								Paraguai	15.311	1,3	4.825	10.486
								Portugal	15.107	1,3	8.867	6.240
								Bulgària	13.767	1,2	7.286	6.481
								Xile	13.484	1,1	6.657	6.827
								Altres 152 nacionalitats	200.101	16,8	106.771	93.330

Font: Direcció General per a la Immigració. Xifres provisionals a 1 de gener de 2013

Població empadronada a Catalunya segons la comarca

En aquesta taula del 2013 es mostra les diferents comarques de Catalunya, amb quina quantitat i percentatge de població hi ha, tant l'espanyola com l'estrangera.

Observem que en les comarques de l'Alt Empordà, Segarra, el Montsià, el Gironès i Pla d'Urgell són on hi ha més concentració de població estrangera em percentatges.

Població empadronada a Catalunya
Xifres provisionals a 1 de gener de 2013

	Població total	Nacionalitat espanyola	Nacionalitat estrangera	% estrangers
Catalunya	7.586.891	6.399.178	1.187.713	15,7
1 Alt Camp	45.224	39.010	6.214	13,7
2 Alt Empordà	142.682	102.346	40.336	28,3
3 Alt Penedès	106.526	93.811	12.715	11,9
4 Alt Urgell	21.312	18.505	2.807	13,2
5 Alta Ribagorça	4.183	3.464	719	17,2
6 Anoia	118.673	107.798	10.875	9,2
7 Bages	186.065	163.700	22.365	12,0
8 Baix Camp	194.516	157.515	37.001	19,0
9 Baix Ebre	83.124	65.539	17.585	21,2
10 Baix Empordà	134.092	105.276	28.816	21,5
11 Baix Llobregat	811.252	719.517	91.735	11,3
12 Baix Penedès	101.403	85.945	15.458	15,2
13 Barcelonès	2.250.211	1.846.439	403.772	17,9
14 Berguedà	40.927	37.182	3.745	9,2
15 Cerdanya	18.791	15.642	3.149	16,8
16 Conca de Barberà	21.109	18.372	2.737	13,0
17 Garraf	148.054	124.451	23.603	15,9
18 Garrigues	20.197	17.405	2.792	13,8
19 Garrotxa	56.481	47.775	8.706	15,4
20 Gironès	185.479	146.648	38.831	20,9
21 Maresme	437.694	385.289	52.405	12,0
22 Montsià	71.961	56.583	15.378	21,4
23 Noguera	40.259	32.942	7.317	18,2
24 Osona	155.168	133.014	22.154	14,3
25 Pallars Jussà	13.959	11.675	2.284	16,4
26 Pallars Sobirà	7.446	6.337	1.109	14,9
27 Pla de l'Estany	31.903	26.663	5.240	16,4
28 Pla d'Urgell	37.592	29.973	7.619	20,3
29 Priorat	9.835	8.546	1.289	13,1
30 Ribera d'Ebre	23.698	19.609	4.089	17,3
31 Ripollès	26.120	23.812	2.308	8,8
32 Segarra	23.305	17.005	6.300	27,0
33 Segrià	211.669	169.313	42.356	20,0
34 Selva	173.930	136.130	37.800	21,7
35 Solsonès	13.718	11.810	1.908	13,9
36 Tarragonès	255.804	204.318	51.486	20,1
37 Terra Alta	12.632	10.802	1.830	14,5
38 Urgell	37.127	30.009	7.118	19,2
39 Val d'Aran	10.144	8.107	2.037	20,1
40 Vallès Occidental	899.153	799.628	99.525	11,1
41 Vallès Oriental	403.473	361.273	42.200	10,5

Font: Direcció General per a la Immigració. Xifres provisionals a 1 de gener de 2013

Població empadronada a la comarca del Gironès el 2013

Centrant-nos en la població de la comarca del Gironès, veiem que segueixen havent-hi més dones que homes, tot i que en la població estrangera hi ha més homes que dones, i que la nacionalitat més freqüent, tal com en la població empadronada a Catalunya, és la marroquina, però, en aquest cas, seguida de l'hondurenya, la romanesa i la gambiana.

Perfil de la població empadronada a la comarca del GIRONÈS

Xifres provisionals

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social i Família
Direcció General per a la Immigració

				(79,1%)		(20,9%)							
		Total		Nacionalitat espanyola		Nacionalitat estrangera							
Població 1 gener 2013		185.479	100,0	146.648	100,0	38.831	100,0	→	Nacionalitat	Total	%	Homes	Dones
Sexe	Homes	92.294	49,8	71.549	48,8	20.745	53,4		Marroc	9.854	25,4	5.504	4.350
	Dones	93.185	50,2	75.099	51,2	18.086	46,6		Hondures	5.134	13,2	1.730	3.404
Edat	0 a 14	33.120	17,9	25.272	17,2	7.848	20,2		Romania	3.594	9,3	1.823	1.771
	15 a 29	32.493	17,5	22.287	15,2	10.206	26,3		Gàmbia	3.225	8,3	2.191	1.034
	30 a 44	49.725	26,8	35.172	24,0	14.553	37,5		Colòmbia	1.115	2,9	530	585
	45 a 59	35.800	19,3	30.801	21,0	4.999	12,9		Mali	1.082	2,8	911	171
	60 a 74	20.470	11,0	19.480	13,3	990	2,5		Xina	994	2,6	515	479
	75 i més	13.871	7,5	13.636	9,3	235	0,6		Senegal	912	2,3	663	249
									Índia	903	2,3	600	303
									Brasil	836	2,2	381	455
									Itàlia	751	1,9	427	324
									Ucraïna	629	1,6	293	336
									Equador	579	1,5	302	277
									Rússia	568	1,5	156	412
									Bolívia	542	1,4	261	281
									Argentina	509	1,3	246	263
									França	487	1,3	241	246
									Portugal	481	1,2	305	176
									Nigèria	453	1,2	249	204
									Ghana	423	1,1	337	86
									República de Guinea	394	1,0	290	104
									Xile	283	0,7	142	141
									Algèria	280	0,7	179	101
									Pakistan	277	0,7	186	91
									Perú	273	0,7	133	140
									Altres 105 nacionalitats	4.253	11,0	2.150	2.103

Font: Direcció General per a la Immigració. Xifres provisionals a 1 de gener de 2013

Font: Direcció General per a la Immigració. Xifres provisionals a 1 de gener de 2013

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Població empadronada al municipi de Salt el 2013

A Salt, les proporcions entre homes i dones canvien, ja que veiem que hi ha més homes que dones, sobretot en la població estrangera. En canvi, en la catalana, segueixen havent-hi més dones (que són dones grans, i viuen més), encara que la diferència sigui molt petita.

Pel que fa a les nacionalitats, trobem la marroquina més ben representada, juntament amb la gambiana i l'hondurenya.

Perfil de la població empadronada al municipi de Salt Xifres provisionals

 Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social i Família
Direcció General per a la Immigració

		(57,4%)		(42,6%)			
		Total		Nacionalitat espanyola		Nacionalitat estrangera	
Població 1 gener 2013		30.577	100,0	17.547	100,0	13.030	100,0
Sexe	Homes	16.317	53,4	8.750	49,9	7.567	58,1
	Dones	14.260	46,6	8.797	50,1	5.463	41,9
Edat	0 a 14	6.146	20,1	2.863	16,3	3.283	25,2
	15 a 29	5.924	19,4	2.699	15,4	3.225	24,8
	30 a 44	8.588	28,1	3.801	21,7	4.787	36,7
	45 a 59	5.259	17,2	3.798	21,6	1.461	11,2
	60 a 74	2.824	9,2	2.604	14,8	220	1,7
	75 i més	1.836	6,0	1.782	10,2	54	0,4

Font: Direcció General per a la Immigració. Xifres provisionals a 1 de gener de 2013

Nacionalitat	Total	%	Homes	Dones
Marroc	4.701	36,1	2.623	2.078
Gàmbia	1.789	13,7	1.180	609
Hondures	1.184	9,1	436	748
Mali	757	5,8	624	133
Senegal	546	4,2	392	154
Romania	509	3,9	254	255
Índia	398	3,1	247	151
Nigèria	344	2,6	194	150
Ghana	318	2,4	248	70
Xina	288	2,2	148	140
República de Guinea (Cc	226	1,7	162	64
Colòmbia	191	1,5	99	92
Brasil	189	1,5	89	100
Equador	153	1,2	82	71
Pakistan	119	0,9	79	40
Algèria	106	0,8	67	39
Portugal	101	0,8	63	38
Itàlia	97	0,7	52	45
Camerun	92	0,7	60	32
Ucraina	87	0,7	50	37
Argentina	69	0,5	35	34
Rússia	61	0,5	11	50
França	58	0,4	26	32
Perú	55	0,4	27	28
Bolívia	53	0,4	28	25
Altres 58 nacionalitats	539	4,1	291	248

Font: Direcció General per a la Immigració. Xifres provisionals a 1 de gener de 2013

Població empadronada a Salt segons el país d'origen i grups d'edat

La taula següent mostra la població empadronada a Salt segons la seva procedència, tot classificant-la per edat.

Seguim veient que Marroc, Gàmbia i Hondures són els països dels quals més immigració rep el municipi de Salt; que hi ha més homes estrangers que dones i que les edats d'immigrants més freqüents que trobem a Salt són entre els 33 i 44 anys i l'edat de 0 a 14 anys, que són fills nascuts aquí o reagrupats.

D'altra banda, observem que la població estrangera és bàsicament infantil i adolescent, o jove i adult, però veiem que la gent adulta no hi és tan freqüent, i molt menys la tercera edat.² Això és simplement perquè els estrangers que venen aquí, bàsicament venen per trobar una vida millor, per estudiar o bé per treballar. La gent gran no ho fa, ja que no està en condicions de treballar o simplement estudiar. A més a més, és normal que hi hagi pocs immigrants vells, ja que vénen en edat laboral, i lentament arribarem al procés de què hi ha gent jove que emigra a Catalunya, i s'hi jubila.

Població empadronada a 1 de GENER de 2013 Salt (Gironès)

País	TOTAL	HOMES	DONES	0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75 i més
TOTAL POBLACIÓ		16.317	14.260	6.146	5.924	8.588	5.259	2.824	1.836
CATALANS		8.750	8.797	2.863	2.699	3.801	3.798	2.604	1.782
TOTAL ESTRANGERS		7.567	5.463	3.283	3.225	4.787	1.461	220	54
Marroc		2.623	2.078	1.465	1.077	1.456	577	96	30
Gàmbia		1.180	609	538	504	584	154	9	0
Hondures		436	748	219	396	430	124	12	3
Mali		624	133	159	166	385	43	4	0

² Quan parlem de joves i adults, ens referim a edats entre els 15 i els 29 anys, adults, és el grup d'entre 30 i 44 anys, mentre que la gent gran és entre els anys 45 i 59. Finalment la població de tercera edat, fa referència al grup d'entre els 60 i 74 anys, tal i com queda indicat en la taula anterior.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

País	TOTAL	HOMES	DONES	0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75 i més
Romania		254	255	112	132	194	58	12	1
Índia		247	151	86	109	154	39	7	3
Nigèria		194	150	93	48	199	4	0	0
Ghana		248	70	50	59	186	23	0	0
Xina		148	140	73	80	101	31	2	1
República de Guinea (Conakri)		162	64	58	62	83	23	0	0
Colòmbia		99	92	25	59	83	19	5	0
Brasil		89	100	26	47	90	24	2	0
Equador		82	71	22	34	64	30	3	0
Pakistan		79	40	27	33	42	17	0	0
Algèria		67	39	30	21	36	17	1	1
Portugal		63	38	13	22	44	21	1	0
Itàlia		52	45	16	23	24	25	6	3
Camerun		60	32	21	19	48	2	2	0
Ucraïna		50	37	4	15	29	32	6	1
Argentina		35	34	11	11	22	14	10	1
Rússia		11	50	9	10	20	16	6	0
França		26	32	6	14	18	9	7	4
Perú		27	28	3	19	20	10	3	0
Bolívia		28	25	9	12	28	2	1	1
Mauritània		31	10	9	3	20	9	0	0
Filipines		19	19	11	10	10	5	2	0
Alemanya		19	16	9	2	10	12	2	0
Bulgària		15	16	8	4	13	4	1	1
Uruguai		21	9	2	8	10	7	3	0
Xile		15	10	5	6	9	4	0	1
Moldàvia		10	12	3	3	9	5	1	1
Costa d'Ivori		17	5	5	2	14	1	0	0
Cuba		9	12	2	5	5	4	4	1

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

País	TOTAL	HOMES	DONES	0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75 i més
Polònia		13	7	2	7	6	5	0	0
República Dominicana		8	9	4	2	10	1	0	0
Guinea Bissau		16	1	2	2	11	2	0	0
Països Baixos		3	13	0	4	6	6	0	0
Veneçuela		6	9	3	2	9	1	0	0
Salvador, el		7	7	4	5	4	1	0	0
Guinea Equatorial		2	12	3	6	3	2	0	0
Nicaragua		3	9	1	1	9	1	0	0
Geòrgia		6	5	1	3	4	3	0	0
Congo		4	5	4	1	3	1	0	0
Regne Unit		4	4	0	1	1	2	4	0
Bangla Desh		5	3	2	1	4	1	0	0
Angola		1	6	3	0	3	1	0	0
Lituània		4	3	0	3	2	1	1	0
Libèria		4	2	2	0	4	0	0	0
Hongria		3	3	1	1	3	1	0	0
Sierra Leone		4	1	0	1	4	0	0	0
República Txeca		1	4	2	0	3	0	0	0
Togo		4	1	2	1	2	0	0	0
Canadà		4	1	0	4	1	0	0	0
Burkina Faso		4	1	1	1	3	0	0	0
Bèlgica		3	2	1	0	3	1	0	0
Mèxic		1	4	0	0	4	1	0	0
Armènia		3	2	0	3	0	1	1	0
Àustria		0	4	0	1	2	1	0	0
Suïssa		1	2	1	0	1	0	1	0
República Democràtica del Congo		2	1	1	0	2	0	0	0
Suècia		1	2	0	1	1	1	0	0
Estats Units d'Amèrica		1	2	0	1	1	1	0	0
Paraguai		0	3	0	1	2	0	0	0

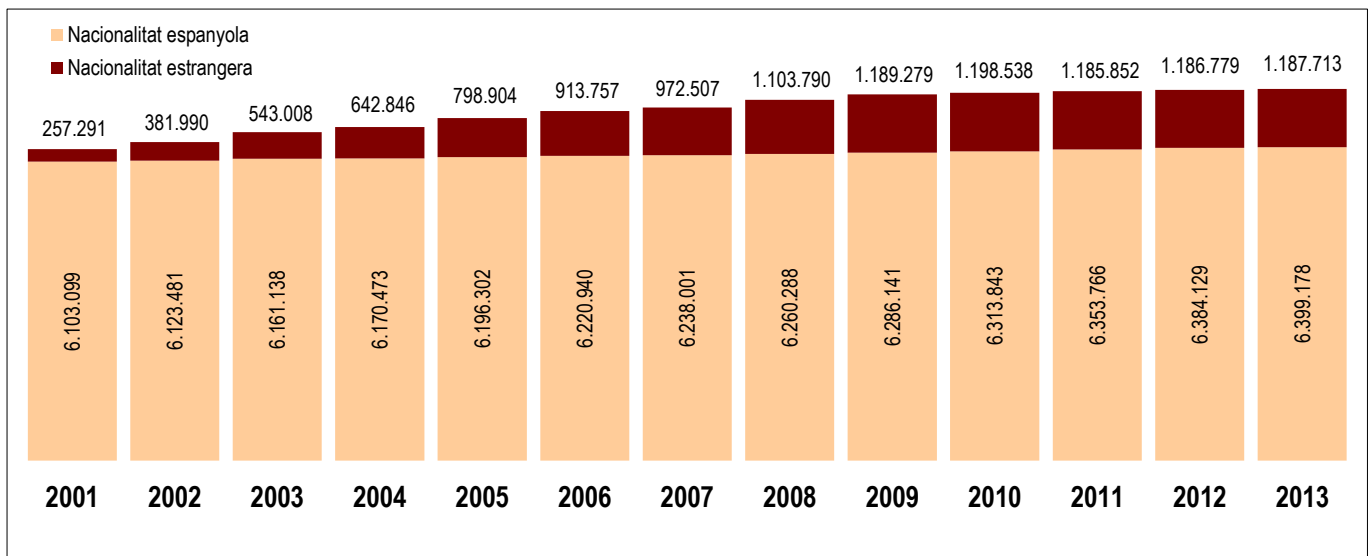
Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

País	TOTAL	HOMES	DONES	0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75 i més
Nepal	2	0	0	0	0	2	0	0	0
Síria	2	0	0	0	2	0	0	0	0
Turquia	1	1	0	1	0	1	0	0	0
Bielorússia	1	1	0	1	1	0	0	0	0
Azerbaidjan	1	1	0	0	0	1	1	0	0
Costa Rica	2	0	1	0	0	1	0	0	0
Egipte	2	0	0	0	1	0	1	0	0
Andorra	1	1	2	0	0	0	0	0	0
Noruega	0	2	0	0	0	1	1	0	0
Txad	1	0	0	0	1	0	0	0	0
Austràlia	1	0	0	0	1	0	0	0	0
Tunísia	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Benín	1	0	0	0	1	0	0	0	0
Rwanda	1	0	0	0	1	0	0	0	0
Bòsnia i Hercegovina	1	0	0	0	1	0	0	0	0
Estònia	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Grècia	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Kazakhstan	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Sèrbia	0	1	0	1	0	0	0	0	0

1.6) Evolució de la població de Catalunya, Girona i Salt 2001 – 2013

Evolució recent de la població de Catalunya

En els darrers tretze anys la xifra de població immigrant ha anat augmentant constantment, fins arribar a gairebé 1, 2 milions de persones, mentre que la població catalana s'ha mantingut quasi bé de manera constant, sempre al voltant dels sis milions d'habitants.

Font: Idescat. Padró continu. Xifres oficials a 1 de gener de cada any (en 2013 són xifres provisionals de la DGIm)³

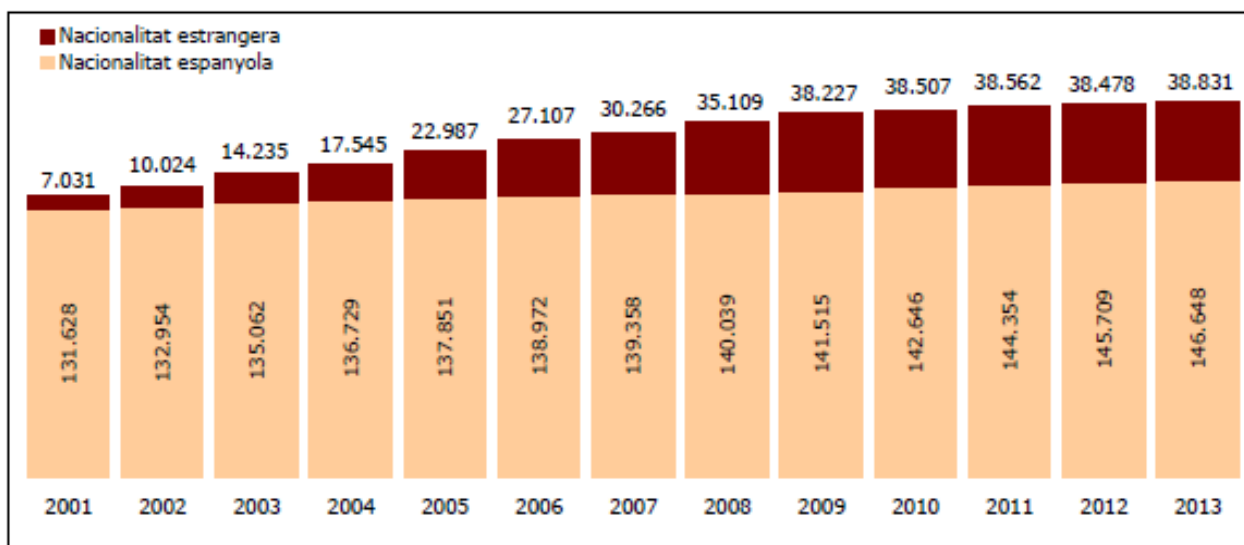
³ **DGIm:** és la Direcció General per a la Immigració.

Evolució recent de la població de la comarca del Gironès 2001 – 2013

L'evolució de la població de la comarca del Gironès és semblant a la de Catalunya. La població estrangera va augmentant considerablement, mentre que la catalana es manté més o menys constant.

A la comarca del Gironès, la immigració presenta una evolució molt significativa, ja que l'any 2001 la població estrangera era de 7.000 persones, mentre que el 2005 va arribar quasi a la xifra de 23.000; i actualment està sobre la xifra de 40.000 persones estrangeres. En canvi, la catalana, l'evolució ha sigut igual que a Catalunya; en general, ha anat evolucionant de manera constant i, per tant, els canvis no han estat tan significatius.

Evolució de la població empadronada. 2001-2013

Font: Idescat. Padró continu. Xifres oficials a 1 de gener de cada any (en 2013 són xifres provisionals de la DGIIm)

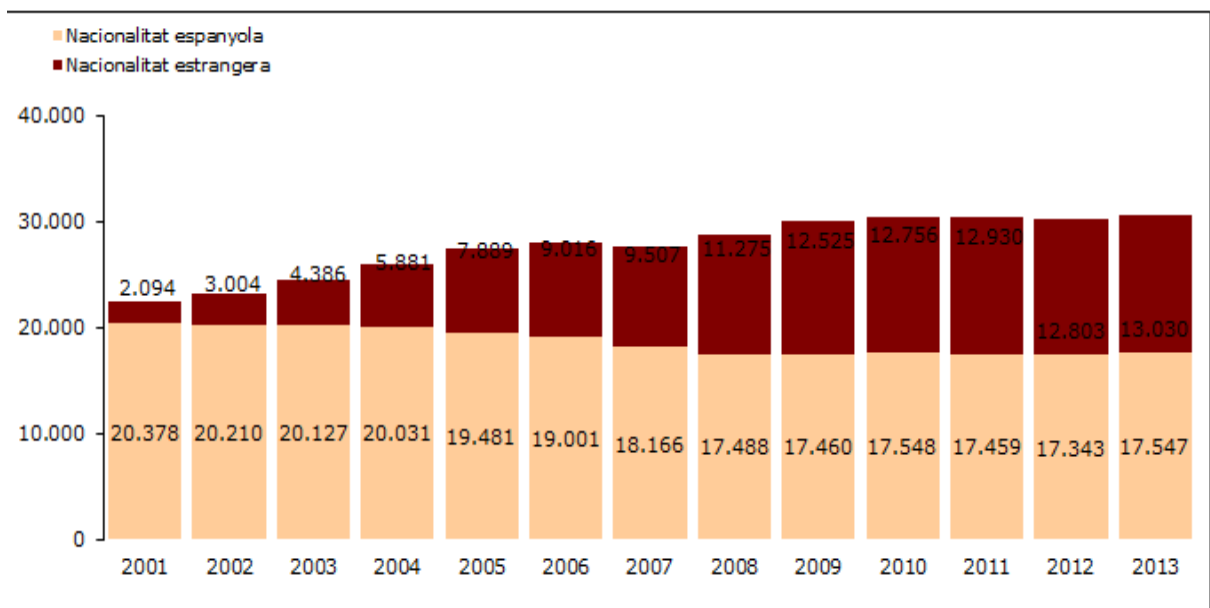
Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Evolució recent de la població del municipi de Salt 2001 – 2013

A diferència dels exemples anteriors, el cas de Salt és particular, ja que, com hem vist, tant a Catalunya com a la comarca del Gironès, el que normalment passa és que la població autòctona es manté pràcticament constant, i la immigrant augmenta. Però Salt és una excepció, ja que tal i com es pot veure representat en el gràfic següent, la població immigrant va augmentant, mentre que la autòctona va disminuint. Així, podem entendre que la gent nascuda a aquí és la que marxa cap a altres poblacions de la comarca del Gironès, comarques veïnes, de Catalunya o a l'estranger. A més a més, dins del municipi de Salt, també hi ha població catalana que n'emigra, i se'n va cap a altres municipis veïns com poden ser Bescanó, Vilablareix, etc.

De la mateixa manera que al Gironès, l'evolució ha sigut molt significativa perquè la població estrangera s'ha incrementat molt des del 2001, passant dels 2000 estrangers, a uns 13000 aproximadament. Afegint-hi el fet que la població autòctona ha disminuït gairebé en uns tres mil habitants.

Evolució de la població empadronada. 2001-2013

Font: Idescat. Padró continu. Xifres oficials a 1 de gener de cada any (en 2013 són xifres provisionals de la DGIm)

1.7) Creixement de la població a Catalunya i per nacionalitat 1999 – 2009

Creixement de la població a Catalunya

La dècada del 1999 al 2009 és un període en què la població creix considerablement, tant en l'espanyola com en l'estrangera, ja que el 2009, el creixement de la població espanyola sobre el total de creixement suposa un 17,5% del total de la població, mentre que l'estrangera, que també augmenta considerablement, suposa el 82,5% de creixement en 10 anys.

Cal dir, però, que la població catalana no es reproduïx entre ella tant com la immigrant, ja que el creixement de la primera és de 17,5%, mentre que del creixement de la població total de Catalunya, el 82,5% és estrangera; això vol dir que els estrangers tenen molts més fills que els catalans.

Creixement de la població a Catalunya. 1999 a 2009

	1999	2009	Creixement	%
Nacionalitat espanyola	6.062.608	6.283.231	220.623	17,5
Nacionalitat estrangera	144.925	1.184.192	1.039.267	82,5
Població total	6.207.533	7.467.423	1.259.890	100,0

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 1999 i INE, avanç d'explotació del padró continu a 1 de gener de 2009.

1.8) Projeccions a curt termini

La taula de sota mostra una perspectiva de la població de Catalunya durant els propers anys, segons les projeccions realitzades per l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT), les quals es basen en el creixement natural i el creixement migratori estimats. Aquest escenari és moderat o mitjà.

En la taula no es distingeix la població segons la nacionalitat de les persones, però aporta una estimació de la xifra dels saldos migratoris, per tant, es pot diferenciar entre les migracions i les emigracions que creuen que es duren a terme cada any.

Pel que fa al creixement total, començarà a disminuir a partir de l'any vinent. D'una banda, tenim el creixement natural, en què disminuiran els naixements, i les defuncions augmentaran de manera constant. Pel que fa al saldo entre naixements i defuncions, disminuirà considerablement, sobretot a partir de l'any 2016. En canvi, de l'altra banda, tenim el creixement migratori, que pot ser interior o exterior. L'interior disminuirà força, per la qual cosa vol dir que la gent marxarà cap a altres llocs d'Espanya, mentre que l'exterior augmentarà, cosa que significa que ve més gent.

Projeccions de població a curt termini a Catalunya. Escenari mitjà. 2008-2021

Any	Creixement total	Creixement natural			Creixement migratori		
		Saldo	Naixements	Defuncions	Total	Interior	Exterior
2008	124.054	29.268	89.943	60.676	94.784	-502	95.286
2009	57.793	27.896	89.532	61.636	29.901	-98	30.000
2010	55.644	25.734	88.151	62.417	29.911	-91	30.000
2011	58.134	23.249	86.448	63.199	34.885	-114	35.002
2012	60.333	20.486	84.442	63.958	39.852	-149	40.000
2013	59.326	18.064	82.778	64.714	41.260	-156	41.411
2014	56.529	15.430	80.891	65.465	41.103	-169	41.273
2015	53.896	12.748	78.917	66.167	41.150	-167	41.314
2016	51.365	10.291	77.098	66.807	41.074	-181	41.251
2017	49.094	8.034	75.408	67.373	41.058	-197	41.251
2018	46.967	5.904	73.839	67.933	41.059	-200	41.258
2019	45.146	4.073	72.486	68.416	41.073	-206	41.280
2020	43.575	2.523	71.430	68.901	41.048	-222	41.274
2021	42.452	1.384	70.576	69.193	41.068	-206	41.274

Font: Idescat. Projeccions de població 2021-2041 (base 2008).

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Pel que fa a la taula anterior, cal fer un esment al concepte d'escenari mitjà.

Quan els demògrafs fan les previsions, sempre fan tres escenaris: un de dolent o baix, un de mitjà (que és el de la taula anterior), i un d'alt o bo.

A nivell municipal, aquí a Salt, la població creixerà molt poc, tant per catalans com per immigrants; i els que emigren, tampoc seran gaires.

A més a més, disminuiran els naixements, i augmentaran les defuncions.

1.9) Fluxos d'entrada del 2007

En la taula següent, es mostra la quantitat d'immigracions i d'emigracions que provenen de l'estranger o d'altres comunitats autònomes de l'any 2007. D'aquesta manera, veiem que és molt més freqüent que un immigrant vingui a Catalunya directament de l'estranger; ja sigui del país d'origen o un altre país, cosa que suposa el 87% de la població estrangera, que no pas que vingui de les altres comunitats autònomes, la qual és el 13% de la població estrangera. Aquest grup, són gent que han viscut a una altra Comunitat Autònoma, i pel motiu que sigui, venen a viure a Catalunya.

Fluxos d'entrada

	Immigracions	Emigracions	Saldo migratori
Estranger	+195.663	-62.518	+133.145
Altres comunitats autònomes	+29.183	-27.370	+1.813
Total	+224.846	-89.888	+134.958

Font: Idescat, Estadística de Variacions Residencials 2007.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

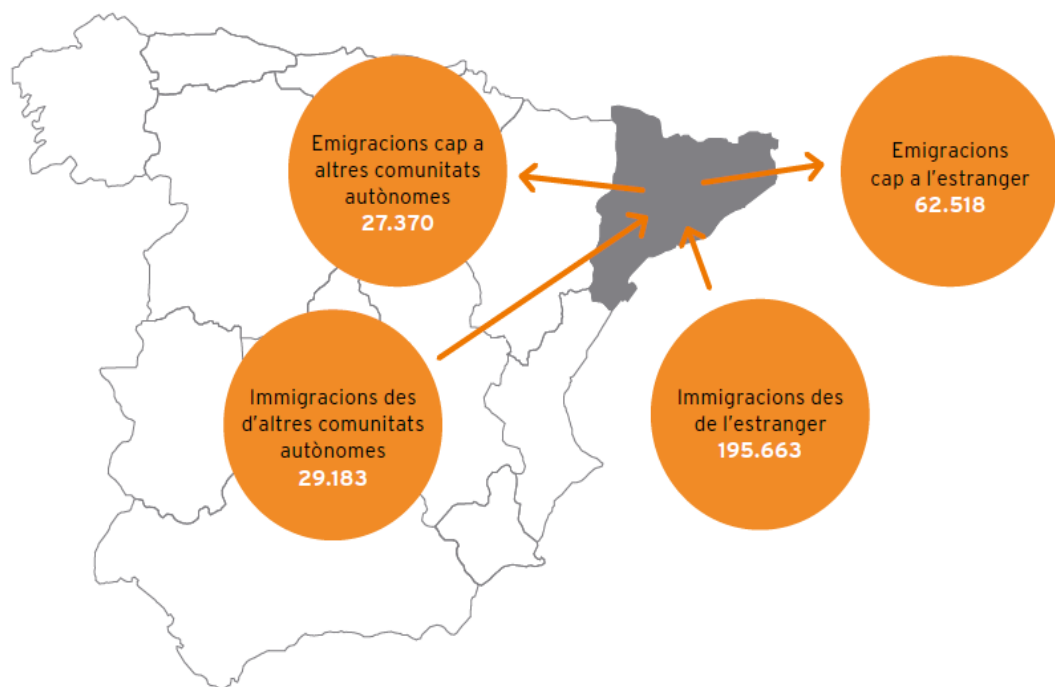
En el mapa següent, se'ns mostra de manera gràfica la taula anterior, en referència a les immigracions i emigracions de l'estranger i les altres comunitats autònomes.

Cal dir que la relació entre emigracions i immigracions és més o menys normal, ja que les xifres de les emigracions cap a altres comunitats autònomes i la immigració d'aquestes, són quasi bé iguals.

Aquesta inestabilitat, és a dir, les emigracions i immigracions entre les comunitats autònomes, són degudes bàsicament a temes de feina, matrimoni, etc.

Mentre que les emigracions cap a l'estranger són més baixes que les immigracions des de l'estranger.

Saldo migratori de persones estrangeres a Catalunya. 2007

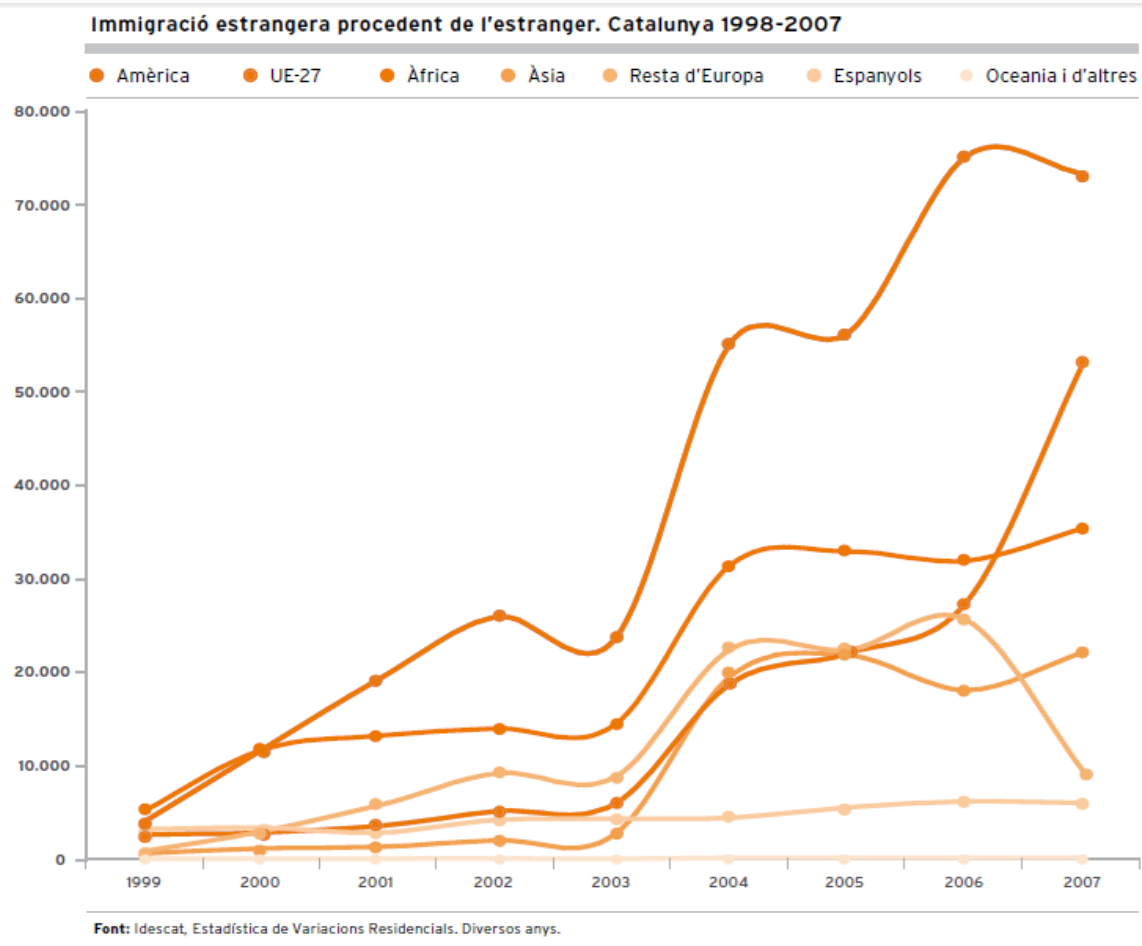

Font: Idescat, Estadística de Variacions Residencials 2007.

1.10) Immigració estrangera a Catalunya procedent de l'estranger. 1998 – 2007

El gràfic que hi ha a continuació representa la població estrangera a Catalunya, i la qual procedeix de l'estranger, és a dir, que no prové de les altres comunitats autònomes del país, tot classificant-la en continents, incloent-hi a part la Unió Europea i espanyols.

Segons aquestes dades, el continent americà és el que a porta més immigració durant la dècada del 1998 al 2007; l'Àfrica presenta un volum considerable durant tot el període; mentre que el flux de la Unió Europea⁴ ha augmentat de manera progressiva, i aquest fet es nota des de l'any 2003.

⁴ Cal dir que pel que fa als països de la Unió Europea, són 27, però des del 2013 en són 28, ja que l'últim país en afegir-s'hi ha estat Croàcia.

1.11) Principals nacionalitats

Les deu principals nacionalitats de la població estrangera que viu a Catalunya ha anat variant al llarg dels darrers deu anys.

La nacionalitat marroquina sempre ha sigut la predominant, ja que els immigrants marroquins a més d'emigrar cap a Espanya per a trobar una vida millor, és el país europeu que tenen més a prop, per tant, d'una manera o altra, s'hi desplacen.

A més a més, la televisió i el fet d'haver sigut una ex colònia hi juguen un paper molt important.⁵

Durant els dos primers anys de la dècada del 1998 al 2007, Alemanya havia mantingut el segon lloc (cal dir però, que dels alemanys, hi havia molts de residents jubilats, ja sigui pel bon clima, per la vida barata, o per casaments.), tot i que, a partir del 2000, amb l'inici del gran procés migratori, va deixar de ser una de les deu principals nacionalitats estrangeres a Catalunya.

Des de l'any 2002, la població següent a la marroquina ha estat l'equatoriana, però nacionalitats com la romanesa, que van arribar cap al 2004, tot i que Romania no va començar a formar part de la UE fins a l'any 2007, han esdevingut també un dels col·lectius estrangers més abundants a la comunitat catalana.

Tant el gràfic com la taula següents mostren les principals nacionalitats estrangeres a Catalunya durant el període entre els anys 1998 i 2008, tot indicant la seva posició en el rànquing. Però cal aclarir que aquestes dades són del 2008, ja que segons les dades del

⁵ Al Marroc, hi ha certs canals espanyols que es poden veure des de la televisió marroquina. Això fa que vegin el model de vida espanyol que es ven per televisió, què hi ha i com és el país en general; cosa que provoca que fa que els augmentin les ganes d'emigrar-hi.

A més a més, Marroc havia estat, anteriorment, una colònia d'Espanya. El fet d'haver sigut una ex colònia de l'Estat espanyol, també fa que hi vulguin emigrar, i això, explica també el per què hi ha tanta població de nacionalitat marroquina a Espanya.

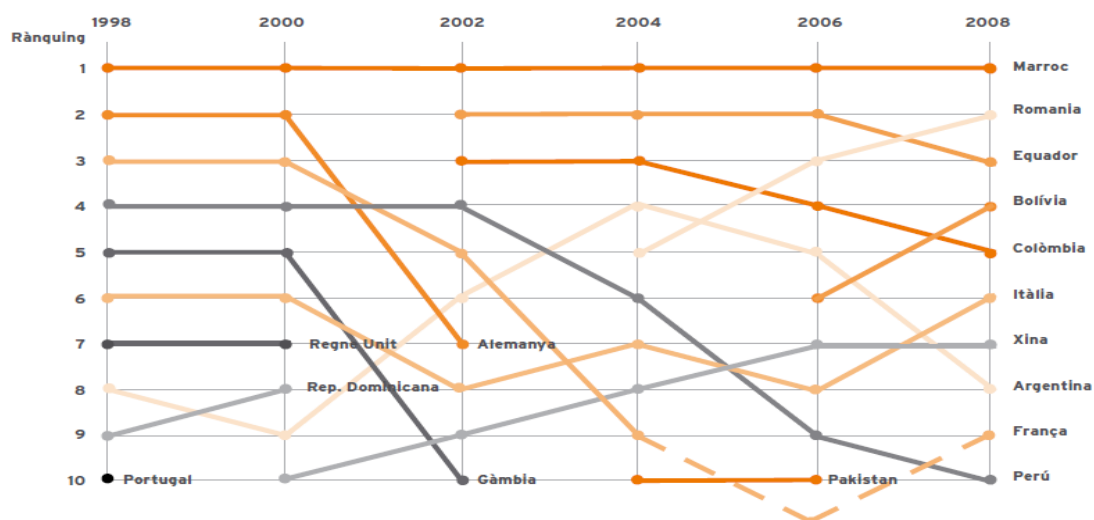
D'altra banda hi ha França, per exemple. A França hi ha molta més població algeriana que de marroquina, bàsicament perquè anteriorment, Algèria havia estat una ex colònia de França.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

2013, la nacionalitat principal segueix essent la marroquina, però, en aquest cas, seguida de la romanesa, l'equatoriana, la italiana i la xinesa.

Això explica el fet que hi ha molts llatinoamericans que, pel fet de tenir avis italians, els donen la nacionalitat italiana.

Rànquing de les 10 principals nacionalitats. Catalunya 1998-2008

Rànquing de les 10 principals nacionalitats. Catalunya. 1998-2008

País	1998	País	2000	País	2002
1 Marroc	38.857	1 Marroc	60.768	1 Marroc	104.794
2 Alemanya	7.232	2 Alemanya	9.820	2 Equador	37.633
3 França	7.043	3 França	9.749	3 Colòmbia	25.800
4 Perú	5.475	4 Perú	8.236	4 Perú	14.074
5 Gàmbia	4.902	5 Gàmbia	6.951	5 França	13.435
6 Itàlia	4.727	6 Itàlia	6.452	6 Argentina	12.371
7 Regne Unit	4.545	7 Regne Unit	5.877	7 Alemanya	12.230
8 Argentina	3.917	8 Rep. Dominicana	5.706	8 Itàlia	10.919
9 Rep. Dominicana	3.535	9 Argentina	4.795	9 Xina	9.365
10 Portugal	2.744	10 Xina	4.397	10 Gàmbia	9.335
País	2004	País	2006	País	2008
1 Marroc	143.405	1 Marroc	188.604	1 Marroc	208.996
2 Equador	84.370	2 Equador	86.710	2 Romaniaa	88.078
3 Colòmbia	37.333	3 Romaniaa	51.353	3 Equador	80.994
4 Argentina	30.478	4 Colòmbia	43.228	4 Bolívia	60.801
5 Romaniaa	24.389	5 Argentina	37.976	5 Colòmbia	46.287
6 Perú	21.850	6 Bolívia	35.387	6 Itàlia	43.727
7 Itàlia	20.645	7 Xina	34.791	7 Xina	38.648
8 Xina	19.683	8 Itàlia	31.914	8 Argentina	35.234
9 França	17.422	9 Perú	29.544	9 França	33.500
10 Pakistan	14.757	10 Pakistan	25.728	10 Perú	32.713

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de cada any.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Segons les dades de l'IDESCAT, l'1 de gener del 2009 a Catalunya hi havia 179 nacionalitats diferents, de les quals destaca la marroquina, seguida de la romanesa, l'equatoriana i la boliviana.

La població marroquina suposa gairebé una cinquena part de la població estrangera total, i, calculant-ho segons els continents, l'Institut d'Estadística de Catalunya estima que les persones estrangeres que procedeixen d'Amèrica i Europa, suposen uns dos terços del total de la població estrangera, mentre que les que procedeixen de l'Àfrica, suposen una quarta part.

Principals països de procedència de la població estrangera empadronada a Catalunya. 2009

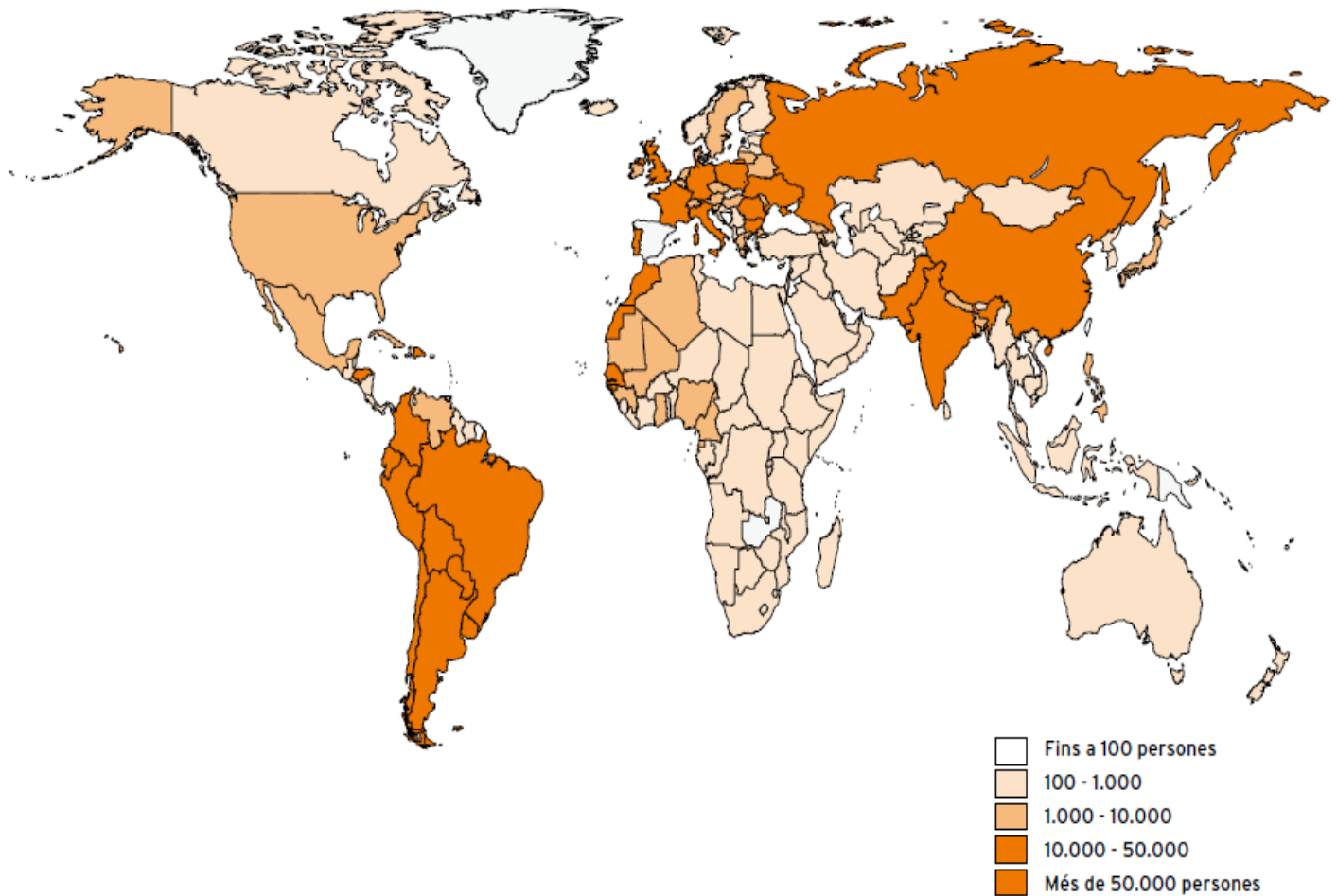
País	Àrea geogràfica	Total	%
Marroc	Àfrica	225.244	19,0
Romania	UE-27	96.448	8,1
Equador	Amèrica central i del sud	82.261	6,9
Bolívia	Amèrica central i del sud	58.323	4,9
Colòmbia	Amèrica central i del sud	48.911	4,1
Itàlia	UE-27	48.143	4,1
Xina	Àsia	44.789	3,8
França	UE-27	36.059	3,0
Perú	Amèrica central i del sud	35.413	3,0
Argentina	Amèrica central i del sud	33.812	2,9
Pakistan	Àsia	33.336	2,8
Brasil	Amèrica central i del sud	27.803	2,3
Alemanya	UE-27	24.107	2,0
Regne Unit	UE-27	21.810	1,8
República Dominicana	Amèrica central i del sud	21.211	1,8
Senegal	Amèrica central i del sud	18.798	1,6
Portugal	UE-27	17.550	1,5
Gàmbia	Àfrica	16.473	1,4
Xile	Amèrica central i del sud	16.208	1,4
Ucraïna	Resta d'Europa	16.183	1,4
Total persones estrangeres		1.184.192	100,0

Font: INE, avanç d'explotació del padró continu a 1 de gener de 2009.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

El mapa següent mostra la població estrangera empadronada a Catalunya segons el país de nacionalitat. I podem veure que, el continent americà, europeu i africà són els que més immigració aporten a Catalunya.

Població estrangera empadronada a Catalunya segons país de nacionalitat. 2008

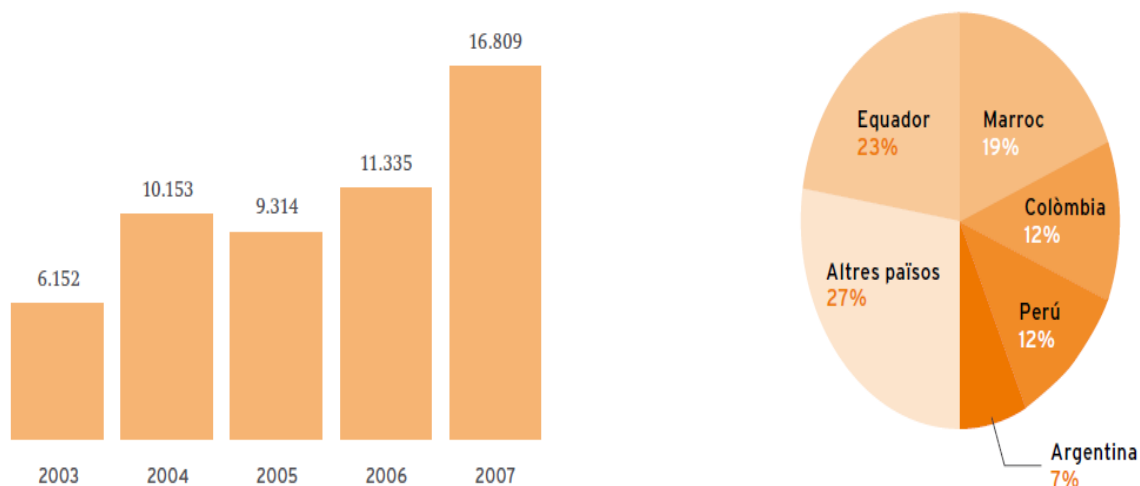
Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008

1.12) Concessions de nacionalitat espanyola a persones estrangeres residents a Catalunya

Les concessions de nacionalitat espanyola, és a dir, que un estranger sol·liciti la nacionalitat espanyola i que aquesta se li sigui donada, han augmentat des del 2003, tot i que de manera irregular, perquè durant els anys 2003 i 2007, a Catalunya, es van tramitar 53.763 nacionalitzacions. L'any 2007, el país de procedència amb més concessions va ser l'Equador, seguit del Marroc, Colòmbia, Perú i, finalment, l'Argentina, que són les nacionalitats que més destaquen d'entre les que se'ls va concedir la nacionalitat espanyola.

A més a més, cal fer una breu explicació sobre el tema de les concessions de la nacionalitat espanyola, i és que els llatinoamericans ho tenen més fàcil, ja que per tal d'obtenir la nacionalitat, se'ls demanen menys anys de residència que a la resta de nacionalitats; concretament 2 anys, mentre que altres, com ara la marroquina, que és una de les nacionalitats més freqüents a Catalunya, per tal de poder obtenir la nacionalitat espanyola, se'ls demanen 10 anys de residència.

Concessions de nacionalitat espanyola a persones estrangeres residents a Catalunya. 2003-2007

Font: MTIN. Observatori per a la Immigració. Anuari de la Immigració. Diversos anys.

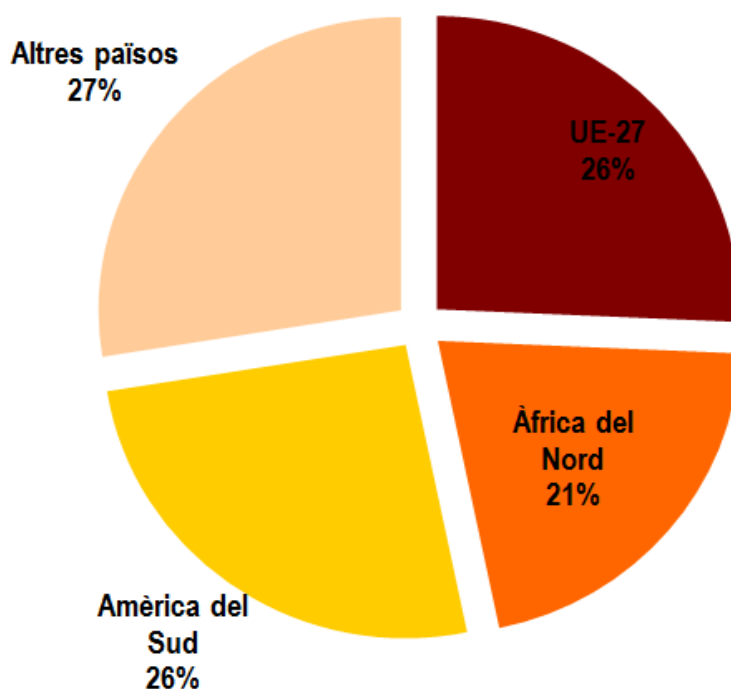
1.13) Distribució de la població empadronada a Catalunya segons l'àrea geogràfica d'origen l'any 2012

Certament, Catalunya és una terra d'acollida, on hi ha estrangers d'arreu. El gràfic següent mostra la distribució de la població empadronada a Catalunya segons la seva àrea geogràfica d'origen. Podem veure que el conjunt de la UE suposa el 26% de la població, mentre que del Nord d'Àfrica i Amèrica del Sud, que són els llocs d'on ve més immigració, representen el 21% i el 26%, respectivament. L'altre grup representa els altres països que no pertanyen ni a la Unió Europea ni al Nord d'Àfrica o Sud d'Amèrica, i són el grup més nombrós.

Distribució de la població empadronada a Catalunya segons àrea geogràfica d'origen

<u>Àrea geogràfica</u>		
UE-27	304.835	25,71
Àfrica del Nord	249.903	21,07
Amèrica del Sud	305.317	25,75
Altres països	326.723	27,55
Total empadronats	1.186.778	

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Idescat (padró a 1 de gener de 2012)

1.14) Distribució en el territori 2013

La taula que hi ha a continuació mostra la immigració actual, segons les comarques en què es distribueix la població estrangera que està empadronada a Catalunya.

Actualment, la població estrangera suposa gairebé el 16% de la població total de Catalunya. La comarca amb més població, tant catalana com estrangera, és el Barcelonès, tot i que el percentatge de població estrangera no és el més alt; mentre que les comarques que tenen més concentració d'estrangers són: l'Alt Empordà, Segarra, la Selva, el Baix Empordà, el Montsià, el Baix Ebre i la comarca del Gironès.

La diversitat comarcal de la població estrangera es distribueix segons les nacionalitats que hi ha a cada comarca. La que n'aplega menys és l'Alta Ribagorça, que acull 37 nacionalitats diferents, mentre que la que més és el Barcelonès, que acull unes 171 nacionalitats diferents.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
i Família

Població empadronada a Catalunya Xifres provisionals a 1 de gener de 2013

	Població total	Nacionalitat espanyola	Nacionalitat estrangera	% <i>estrangers</i>
Catalunya	7.586.891	6.399.178	1.187.713	15,7
1 Alt Camp	45.224	39.010	6.214	13,7
2 Alt Empordà	142.682	102.346	40.336	28,3
3 Alt Penedès	106.526	93.811	12.715	11,9
4 Alt Urgell	21.312	18.505	2.807	13,2
5 Alta Ribagorça	4.183	3.464	719	17,2
6 Anoia	118.673	107.798	10.875	9,2
7 Bages	186.065	163.700	22.365	12,0
8 Baix Camp	194.516	157.515	37.001	19,0
9 Baix Ebre	83.124	65.539	17.585	21,2
10 Baix Empordà	134.092	105.276	28.816	21,5
11 Baix Llobregat	811.252	719.517	91.735	11,3
12 Baix Penedès	101.403	85.945	15.458	15,2
13 Barcelonès	2.250.211	1.846.439	403.772	17,9
14 Berguedà	40.927	37.182	3.745	9,2
15 Cerdanya	18.791	15.642	3.149	16,8
16 Conca de Barberà	21.109	18.372	2.737	13,0
17 Garraf	148.054	124.451	23.603	15,9
18 Garrigues	20.197	17.405	2.792	13,8
19 Garrotxa	56.481	47.775	8.706	15,4
20 Gironès	185.479	146.648	38.831	20,9
21 Maresme	437.694	385.289	52.405	12,0
22 Montsià	71.961	56.583	15.378	21,4
23 Noguera	40.259	32.942	7.317	18,2
24 Osona	155.168	133.014	22.154	14,3
25 Pallars Jussà	13.959	11.675	2.284	16,4
26 Pallars Sobirà	7.446	6.337	1.109	14,9
27 Pla de l'Estany	31.903	26.663	5.240	16,4
28 Pla d'Urgell	37.592	29.973	7.619	20,3
29 Priorat	9.835	8.546	1.289	13,1
30 Ribera d'Ebre	23.698	19.609	4.089	17,3
31 Ripollès	26.120	23.812	2.308	8,8
32 Segarra	23.305	17.005	6.300	27,0
33 Segrià	211.669	169.313	42.356	20,0
34 Selva	173.930	136.130	37.800	21,7
35 Solsonès	13.718	11.810	1.908	13,9
36 Tarragonès	255.804	204.318	51.486	20,1
37 Terra Alta	12.632	10.802	1.830	14,5
38 Urgell	37.127	30.009	7.118	19,2
39 Val d'Aran	10.144	8.107	2.037	20,1
40 Vallès Occidental	899.153	799.628	99.525	11,1
41 Vallès Oriental	403.473	361.273	42.200	10,5

Font: Direcció General per a la Immigració. Xifres provisionals a 1 de gener de 2013

1.15) Distribució dels municipis de Catalunya segons la grandària i la proporció de la població estrangera

Segons les dades de l'IDESCAT, en el 98% dels municipis de Catalunya, hi resideix com a mínim una persona estrangera. Majoritàriament, els municipis que tenen menys de 5.000 habitants, la proporció de la població estrangera és inferior a la mitjana catalana.

Els municipis que tenen més percentatge de població estrangera, és a dir, per sobre del 35%, solen ser petits, per tant, com que són petits, la proporció es nota més, ja que són municipis amb menys de 5000 persones. Aquests municipis es concentren sobretot a les comarques de l'Empordà, l'àmbit de Ponent i la zona de Tarragona. Però, l'àrea amb més concentració d'immigrants es localitza al litoral de les comarques gironines.

En canvi, els municipis que tenen menys percentatge de població estrangera en números absoluts solen ser els municipis grans, que tenen més de 5000 habitants; com per exemple els del Barcelonès. Normalment són capitals o ciutats grans i presenten una proporció superior a la mitjana de població catalana.

La taula següent mostra com es distribueix la població estrangera en els municipis de Catalunya, segons la seva grandària i la proporció dels estrangers en aquests. Tal i com he dit, els municipis amb menys de 5.000 habitants són on més es nota la relació entre la població estrangera i l'autòctona. En canvi, en els municipis grans, també hi ha un gran nombre d'immigrants, però no queda tan reflectit dins les mitjanes i proporcions.

Distribució dels municipis de Catalunya segons la grandària i la proporció de la població estrangera. 2008

Grandària	% població estrangera			Total	%
	Menys del 15%	Del 15 al 20%	Més del 20%		
Municipis de menys de 5.000 habitants	637	68	38	743	78,5%
Municipis de 5.000 a 20.000 habitants	98	15	27	140	14,8%
Municipis de més de 20.000 habitants	31	20	12	63	6,7%
Total	766	103	77	946	100,0%
%	81,0%	10,9%	8,1%	100,0%	

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

1.16) Mapa dels municipis amb més volum de població estrangera

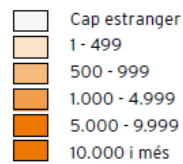
El mapa següent ens mostra dins de les comarques de Catalunya quins són els municipis on hi ha més volum d'immigrants. Els trobem sobretot al litoral i a les ciutats grans, on es concentra la major part de la població catalana.

A continuació hi ha una taula amb els municipis en els quals hi ha més immigració, en números absoluts, i cal destacar-hi Barcelona, ja que és la capital, té molta gent i també molta població estrangera, però tot i així no hi queda tan reflectit a l'hora de fer els percentatges entre població catalana i estrangera.

Distribució de la població estrangera en els municipis de Catalunya. 2008

Nombres absoluts

Nombre d'estrangers

Municipis amb més volum de població estrangera

Municipi	Comarca	Total població	Població estrangera	% població estrangera
Barcelona	Barcelonès	1.615.908	273.175	16,9
L'Hospitalet de Llobregat	Barcelonès	253.782	54.351	21,4
Badalona	Barcelonès	215.329	28.373	13,2
Terrassa	Vallès Occidental	206.245	27.918	13,5
Sabadell	Vallès Occidental	203.969	24.367	11,9
Lleida	Segrià	131.731	24.016	18,2
Santa Coloma de Gramenet	Barcelonès	117.336	22.876	19,5
Tarragona	Tarragonès	137.536	22.768	16,6
Reus	Baix Camp	107.770	20.626	19,1
Mataró	Maresme	119.780	18.632	15,6

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

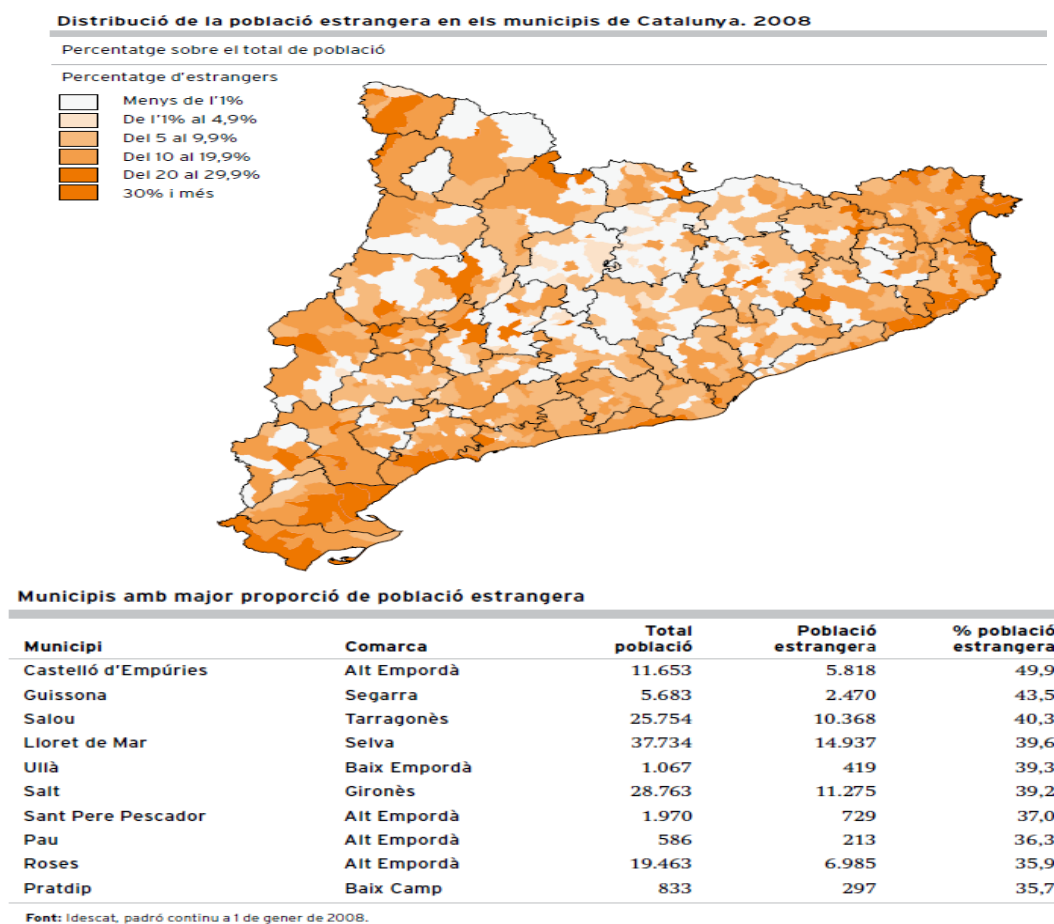
1.17) Mapa dels municipis amb més proporció de població estrangera

En aquest mapa, no es calcula el nombre d'immigrants en números absoluts en el municipi, sinó el percentatge sobre la població total.

Normalment, els llocs on hi ha més proporció d'immigrants és als municipis petits on, com que hi ha pocs habitants, al haver-n'hi d'immigrants, doncs es nota més en les proporcions.

A més a més veiem que les comarques centrals, són les que hi ha menys població immigrant. Bàsicament, és perquè hi ha poca població en si mateixes, tant de catalana com d'estrangera. A més a més, molta de la població es concentra en els litorals.

Cal destacar-ne l'Alt Empordà, que anteriorment la seva economia havia estat de conreus de vinyes i oliveres, però ara, destaca, sobretot, perquè és una zona molt turística.

1.18)

1.18) Homes i dones a Catalunya 2008

En referència a l'estructura per sexe i edat, la població estrangera és bàsicament jove i lleugerament masculinitzada. Es concentra en edats de plena activitat laboral entre els 20 i els 49 anys; i també en l'etapa infantil i juvenil, és a dir, entre els 0 i els 19 anys. En canvi, les edats avançades no hi són gaire freqüents, ja que són gent gran i no estan en condicions de treballar o posar-se a estudiar de nou. A més a més, no són gaire freqüents perquè no han emigrat ells mateixos per a treballar, no els han portat els fills per reagrupament familiar i no han tingut encara temps d'envellir a Catalunya.

Així, l'estructura d'edats de Catalunya s'ha rejuenit gràcies a la població estrangera.

Le piràmides següents mostren la població a Catalunya per edats i sexe. Podem veure-hi que el nombre de dones és lleugerament superior que el d'homes en la població espanyola; en canvi, en l'estrangera, les dones són menys que els homes, per això, la població estrangera és lleugerament masculinitzada.⁶

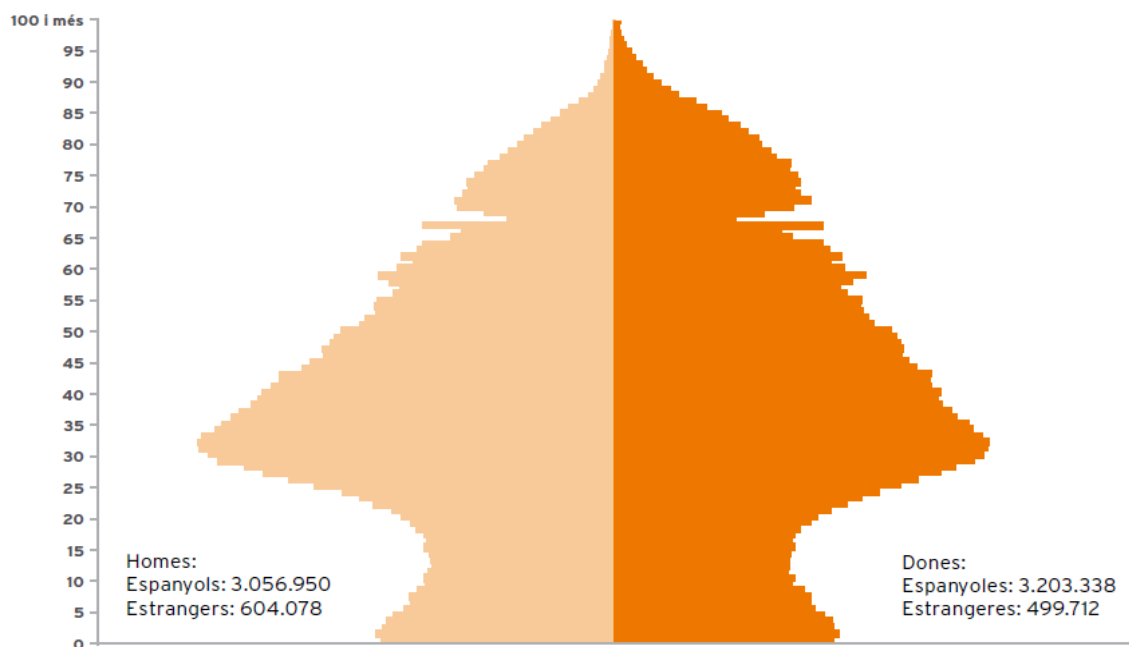
⁶ Referent a la piràmide de població de Catalunya, hi ha un fet curiós, i és que, en l'evolució de les edats, veiem que és molt normal que predomini la població jove, però sí que hi ha una disminució considerable en el grup de gent de 70 anys.

Aquest fet, és bàsicament, perquè, si fem els càlculs i calculem la seva edat, veiem que havien nascut cap al 1938, la qual cosa, ens trobem en plena Guerra Civil. Duran aquest període, molta de la gent que està inclosa en aquest grup, es va morir, o simplement, no va néixer, ja que moltes persones prefereixen no tenir fills durant una guerra.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Piràmide de la població de Catalunya. 2008

Població total

Nacionalitat espanyola

Nacionalitat estrangera

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

1.19) Relació de masculinitat i de feminitat de la població estrangera a Catalunya 2008

Segons l'IDESCAT, la relació entre sexes, en els fluxos migratoris de Catalunya, és cada vegada més equilibrada, és a dir, no hi ha més homes que dones o viceversa.

L'any 2008, les proporcions entre homes i dones eren del 55% d'homes i el 45% dones, per la qual cosa hi havia una relació d'1,21 homes per dona, mentre que la relació entre homes i dones espanyoles era de 0,95 homes per dona.

La taula següent mostra la relació de masculinitat i feminitat de la població estrangera a Catalunya. Dintre dels col·lectius estrangers, en trobem de masculinitzats i de feminitzats. Dels masculinitzats, cal destacar països com Mali, Mauritània, Pakistan, Nepal, Ghana, Senegal o la Índia; a més a més, són nacionalitats força abundants dins de la població catalana. En canvi, d'altra banda, tenim contingents feminitzats, dels quals sobresurten països com Tailàndia, Hondures, Rússia, Nicaragua, Guinea Equatorial o Kenya.

Les edats són variables a cada nacionalitat, però hi predomina el factor jove, per tant, hi són freqüents els estrangers amb edats d'entre 20 i 49 anys. En canvi, altres nacionalitats, com la marroquina i la xinesa, les edats que més destaquen són la infantil i la juvenil, i també destaquen molt les edats d'entre 0 i 4 anys, tot i que s'ha de dir que no té sentit diferenciar entre sexes, les edats de 0 i 4 anys. En altres casos, com són el d'Argentina, Romania, Itàlia i Bolívia, el grup d'edats que més destaca és el de població jove, entre 25 i 44 anys.⁷

⁷ Per a poder-ho veure més bé, es pot veure les dades de la població empadronada a Salt del 2013, que, tot i que les dades no són del mateix any, s'hi poden veure les dades d'homes i dones per nacionalitat. Això ajuda a veure la relació d'homes per dona i dones per home, i el fet que hi hagi nacionalitats masculinitzades i altres de feminitzades.

Relació de masculinitat i de feminitat de la població estrangera a Catalunya. 2008

Països masculinitzats	Nombre d'homes per dona	Països feminitzats	Nombre de dones per home
Mali	9,30	Tailàndia	3,90
Mauritània	8,54	Hondures	1,95
Pakistan	6,86	Rússia	1,91
Nepal	6,43	Nicaragua	1,87
Ghana	5,19	Guinea Equatorial	1,87
Guinea-Bissau	4,96	Kenya	1,86
Senegal	4,64	Bielorússia	1,78
Togo	3,62	Xipre	1,72
Bangla Desh	3,53	Paraguai	1,64
Índia	3,49	El Salvador	1,49
Libèria	3,24	Finlàndia	1,46
Burkina Faso	2,98	Hongria	1,42
Gàmbia	2,91	República Dominicana	1,38
Costa d'Ivori	2,90	República Txeca	1,37
Sierra Leone	2,72	Letònia	1,35
Guinea	2,67	Cuba	1,35
Jordània	2,53	Corea del Sud	1,35
Algèria	2,41	Bolívia	1,33
Egipte	2,39	Indonèsia	1,33
Benín	2,35	Brasil	1,32
Total nacionalitat estrangera	1,21	Total nacionalitat estrangera	0,83

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

1.20) Piràmides de població de les principals nacionalitats estrangeres al 2008-2009

Les principals nacionalitats estrangeres a Catalunya l'any 2008 i 2009 són: la marroquina, la romanesa, l'equatoriana i la boliviana, i les piràmides següents representen la proporció que hi ha entre homes i dones de cada nacionalitat.

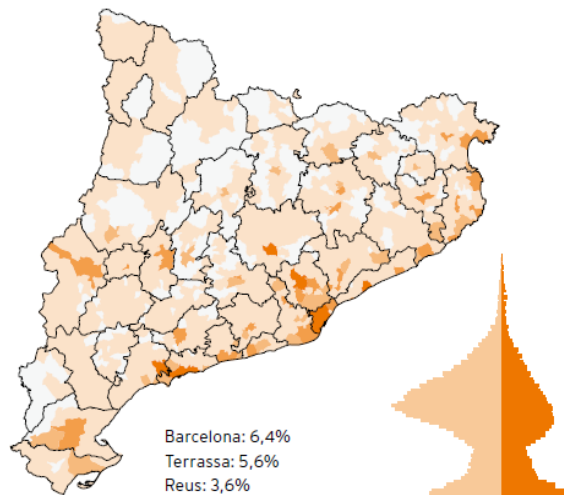
Començant per la marroquina, veiem que la proporció entre homes i dones és força equilibrada, tot i que lleugerament masculinitzada, cal dir però, que el més probable és que aquest col·lectiu no arribés així d'equilibrat, ja que majoritàriament sempre emigra primer l'home, o l'home i un fill gran, i després es reagrupa la família. Per tant, aquest equilibri entre homes i dones es deu als reagrupaments familiars; en canvi, en el cas de Romania, la població és més equilibrada que la del Marroc. La població equatoriana és lleugerament feminitzada, mentre que la boliviana és clarament feminitzada.

En el cas de les nacionalitats equatoriana i boliviana, en les piràmides es veu que el nombre d'infants és molt més baix que en el de la marroquina o romanesa per exemple. Aquest fet, és bàsicament perquè les nacionalitats equatoriana i boliviana han optat per un model de vida amb menys fills, o perquè els pares van decidir deixar-los al país d'origen i venir a treballar a Espanya.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

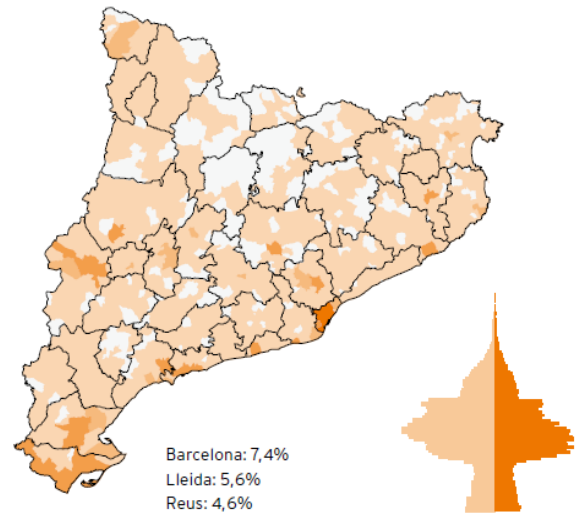
Piràmides de població de les principals nacionalitats estrangeres

Marroc

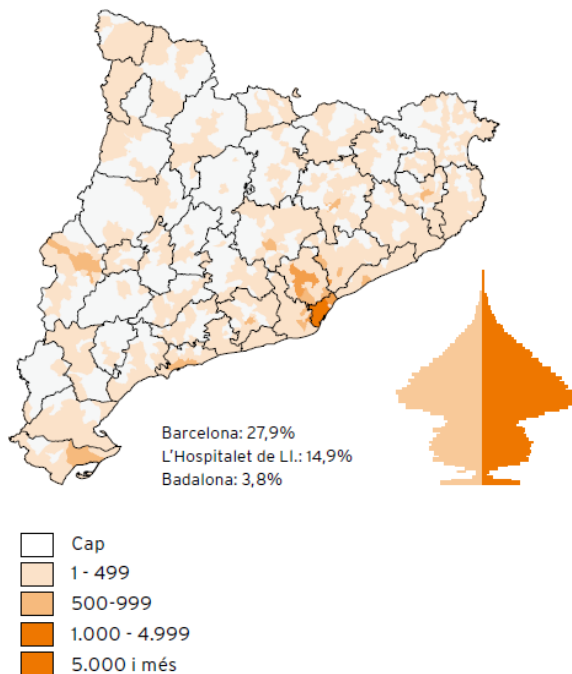
Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

Romania

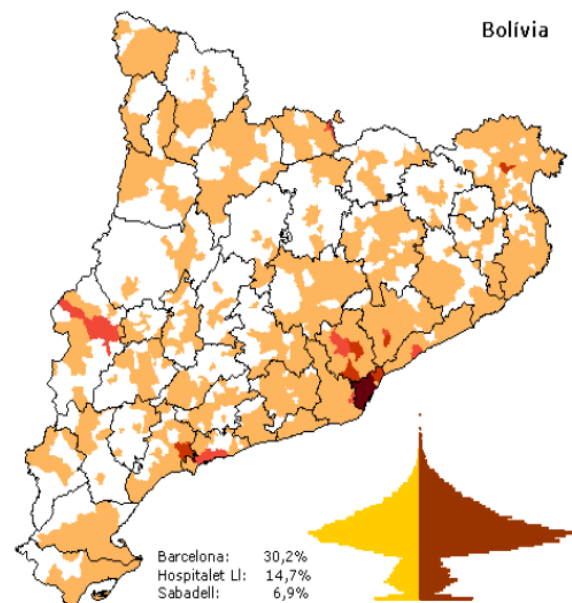
Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

Equador

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

Bolívia

La immigració en xifres | Número 1, juny de 2009

1.21) Nacionalitats més masculinitzades o feminitzades 2008

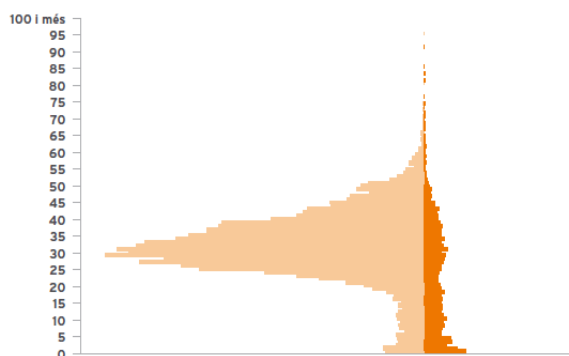
Dins de les nacionalitats estrangeres que hem destacat abans, sobresurten els països més masculinitzats, com Mali o Pakistan; i els més feminitzats, com Hondures i Rússia.

Les proporcions entre homes i dones d'aquestes quatre nacionalitats són molt clares i evidents, tot i que hi ha una diferència: si per exemple de Mali i de Pakistan pràcticament no hi ha dones, simplement una proporció molt petita respecte els homes; en canvi, de nacionalitat hondurenya i de russa, és evident que hi ha més dones que homes, però els homes també suposen una proporció força més gran que les dones en els països masculinitzats.

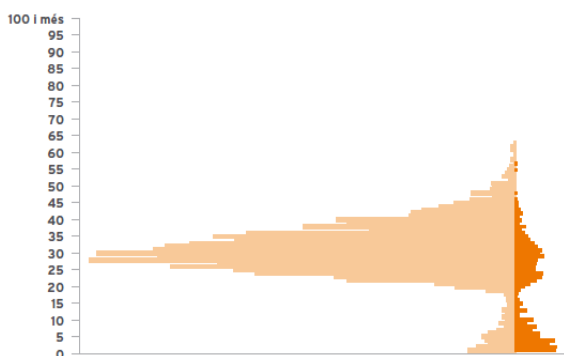
Cal destacar, que en el cas de les dones que arriben a Catalunya, provenint de països feminitzats, n'hi ha força que acaben casant-se amb una parella catalana.

Nacionalitats més masculinitzades. 2008

Pakistan

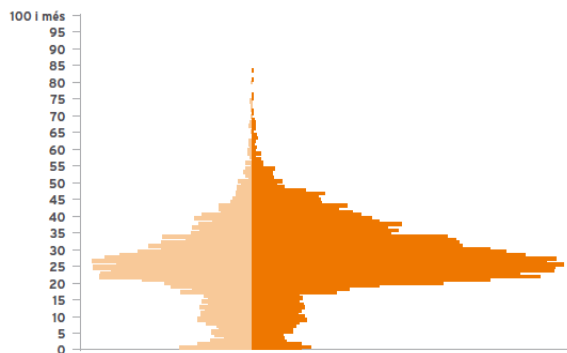

Mali

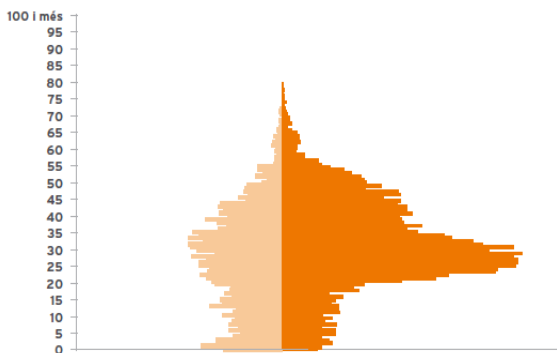

Nacionalitats més feminitzades. 2008

Hondures

Rússia

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

El fet que hi hagi resultats estadístics de països més masculinitzats i d'altres més feminitzats té a veure amb les condicions dels països d'origen i dels de destí, ja que en determinats països, el fet que una dona surti de casa és molt mal vist.

Començant pels països feminitzats, com ara Hondures, trobem que una de les causes que hi hagi més dones que homes és perquè hi ha moltes mares solteres, és a dir, mares soles, ja que els homes no s'han volgut fer càrrec del fill o ho fan d'una manera no gaire digna.

A més a més, fins no fa gaires anys, cap als anys 1970 i 1980, a Catalunya hi havia molta feina que les dones catalanes d'aquí no volien fer per a incorporar-se elles mateixes en el món laboral; una de les feines que rebutjaven les catalanes era la de cuidar a gent gran, com ara els avis. Per a realitzar aquesta feina, la de cuidar a gent de la tercera edat, les afavoria molt el fet de parlar castellà. Cal dir addicionalment, i de forma curiosa, que hi ha un nombre molt petit de cuidadores hondurenyes que han après el català. Però amb la crisi econòmica, cap al 2008, del dones catalanes prefereixen fer elles la feina que feien les dones hondurenyes, perquè ja no els surt a compte o perquè s'han quedat sense feina.

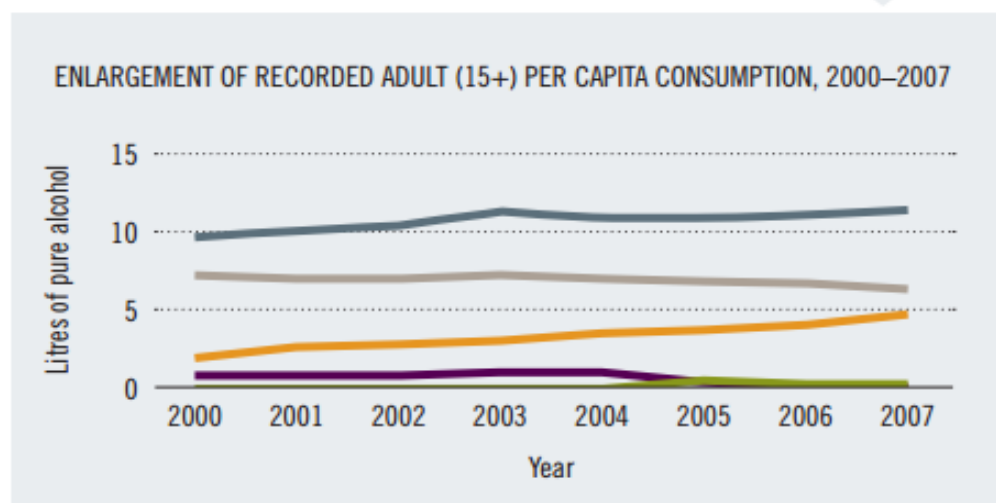
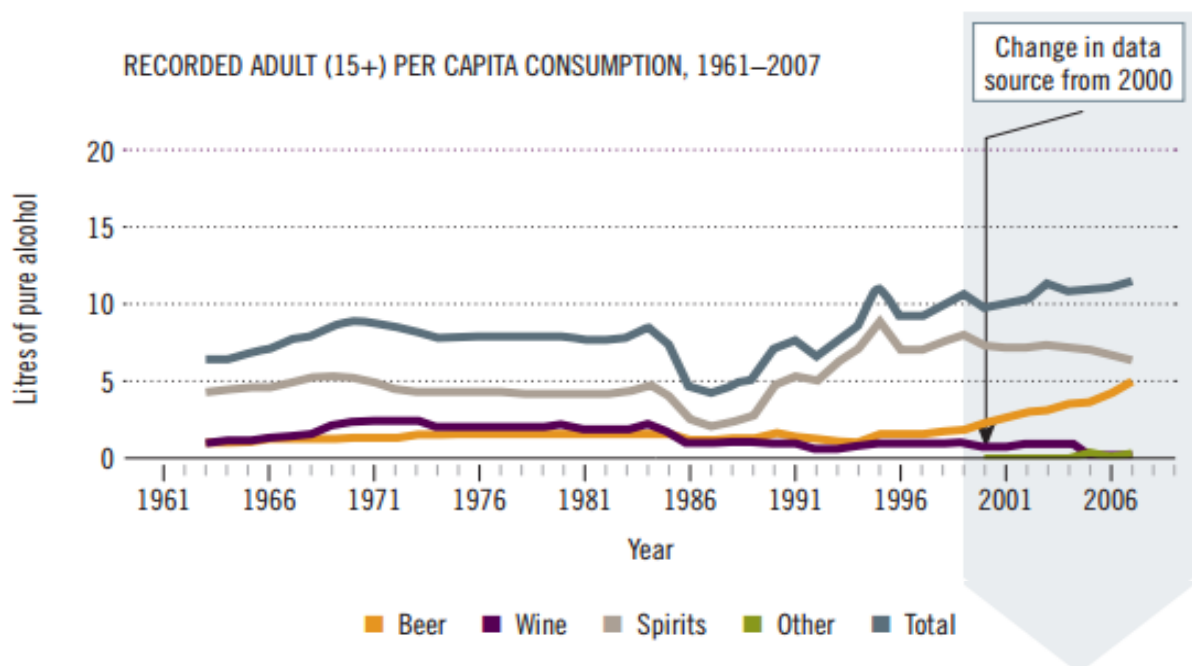
En canvi, en el cas de les dones russes o ucraïneses, té a veure amb la voluntat de les noies russes de sortir d'un país on les expectatives que tenen de tenir una parella alcohòlica són molt altes. Segons l'OMS (l'Organització Mundial de la Salut), el nivell d'alcoholisme a Rússia és molt més elevat en els homes que en les dones, per això, les noies russes prefereixen marxar del país, i casar-se amb algun català o espanyol abans que casar-se amb un rus i que caigui en l'alcoholisme. També hi ha altres motius, com ara el clima o la ciutat d'origen. Rússia és un país molt fred, els hiverns són molt llargs i molt freds, mentre que els estius curts però càlids. Cal tenir en compte que el clima rus és rigorós en comparació amb el clima temperat que tenim a Espanya. Per exemple, a Rússia (a Krasnoyarsk), la temperatura més alta registrada durant tot un any va ser de 36,4° C, mentre que la més baixa va ser de – 52,8° C, cosa que contrasta molt amb el clima que hi ha aquí, on els hiverns mai arriben a temperatures tan extremadament baixes.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Segons les dades d'alcoholisme a Rússia són molt més elevades en els homes que en les dones. Els gràfics següents mostren l'evolució del consum d'alcohol des de l'any 1961 fins al 2006. El segon gràfic és una especificació dels anys 2000 al 2007, i veiem que l'últim any d'aquest període arribaven a consumir quasi bé cinc litres de Vodka i licors forts per persona. A més a més, el vi no és tan consumit com la cervesa.

ALCOHOL CONSUMPTION

Population data (refer to the population 15 years and older and are in litres of pure alcohol).

Font: dades de l'OMS

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

A més a més, tal i com he dit abans, la mortalitat és molt més gran en els homes que en les dones, ja que en els homes és d'un 16%, mentre que en les dones, un 2,5%.

HEALTH CONSEQUENCES

MORBIDITY

Prevalence estimates (12-month prevalence for 2004):	Males	Females
Alcohol use disorders (15+ years)	16.29%	2.58%

ALL CAUSE MORTALITY

Age-standardized deaths rates, 15+ years (per 100,000 population)

	2000		2001		2002		2003		2004		2005	
	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F
Liver cirrhosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Road traffic accidents (1)	50.9	14.6	51.9	15.0	53.3	15.7	54.9	16.2	52.5	15.6	50.7	14.8

Data source: WHO Mortality Database, data as reported by countries (1) refer to transport accidents.

Font: dades de l'OMS

En canvi, pel que fa als països masculinitzats, el fet que hi hagi més homes que dones és bàsicament perquè té a veure amb una condició postergada socialment de la dona, on hi ha una gran preocupació per l'honor, com el matrimoni, la virginitat, la fidelitat, etc., cosa que fa que siguin els homes els que hagin d'emigrar del seu país i enviar diners a la família i/o a la parella i família..

El tema de la virginitat, l'honor, la fidelitat i el matrimoni, es donen també molt en la religió musulmana, ja que una noia ha d'arribar verge al matrimoni; del contrari, cometrien un pecat. Una dona que no arriba verge al matrimoni, es considera deshonrada, i difícilment pot trobar algú que es vulgui casar amb ella. Les famílies pensen que una noia o dona que emigrés sola potser no seria casta o fidel al marit.

Respecte a l'honor, una noia moltes vegades pot representar l'honor d'una família. Mantenir relacions amb algú, abans del matrimoni, i amb el perill de quedar embarassada, comporta la destrucció de l'honor de la família i del seu pare. Ser infidel a la parella també és una de les accions que en països occidentals no es considerarien

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

gaire greus, però en països orientals és molt greu. També hi ha el tema del divorci. Una dona divorciada té força difícil poder tornar a casar-se, ja que els homes prefereixen casar-se amb una noia verge i no amb una de divorciada. Malgrat això, un home divorciat té molta més facilitat a l'hora de trobar una dona amb qui casar-se, ja que és ell el que tria amb qui casar-se (si la noia vol, és clar). I, finalment, el matrimoni. Una noia no pot casar-se amb un home que no sigui de la mateixa religió, a no ser que s'hi converteixi, per la qual cosa, no és gaire comú que una musulmana estigui casada amb un espanyol o català; però un home també pot casar-se amb una cristiana, si aquesta després es converteix a l'islam, per tant, en aquest tema, tan els homes com les dones estan en les mateixes condicions.

D'altra banda, hi ha el divorci. La vida matrimonial en l'islam es regeix per una norma: estar units pel bé o divorciar-se en les millors condicions.

Perquè es dugui a terme el divorci es remet a l'acta matrimonial per veure el que es reflecteix en ella pel que fa a les condicions, els béns (tant els que ha portat l'esposa com el que ha rebut en el dot tot se'l queda ella) i pel que fa a la llar.

Si tenen fills els té la dona i l'home està obligat a mantenir els seus fills.

Després de rebre la carta de divorci la dona ha d'esperar 4 mesos i 10 dies per poder tornar-se a casa, ja que en una dona embarassada, és el temps que tarda en notar-se-li la panxa, per això, perquè no hi hagi malentesos amb qui és el pare del nen, la dona ha d'esperar-se 4 mesos i 10 dies o tres períodes menstruals (si no sap si està embarassada o no) per tal de poder contraure un nou matrimoni.

A més a més, la poligàmia és acceptada sempre que es tracti a les dones per igual, no només en tema material sinó també en el sentimental.

Altres factors, que fan que hi hagi més immigració masculina que femenina, són les feines específiques que hi ha per als homes, com ara treballar en una granja, de paleta, de recollidor de fruita, etc. Són feines que normalment no les solen fer les dones, per això també és una de les causes de la gran quantitat d'homes en comparació amb les dones. Aquest és un fet molt rellevant, ja que desequilibra la població d'un país.

En altres llocs del món, hi ha països rics en petroli, per exemple, on hi arriben especialment homes (de la Índia, de Sri Lanka, de Bangladesh, etc.) per fer aquestes

feines no qualificades i/o masculinitzades; al haver-hi tants homes, fa que hi hagi una enorme demanda de dones.

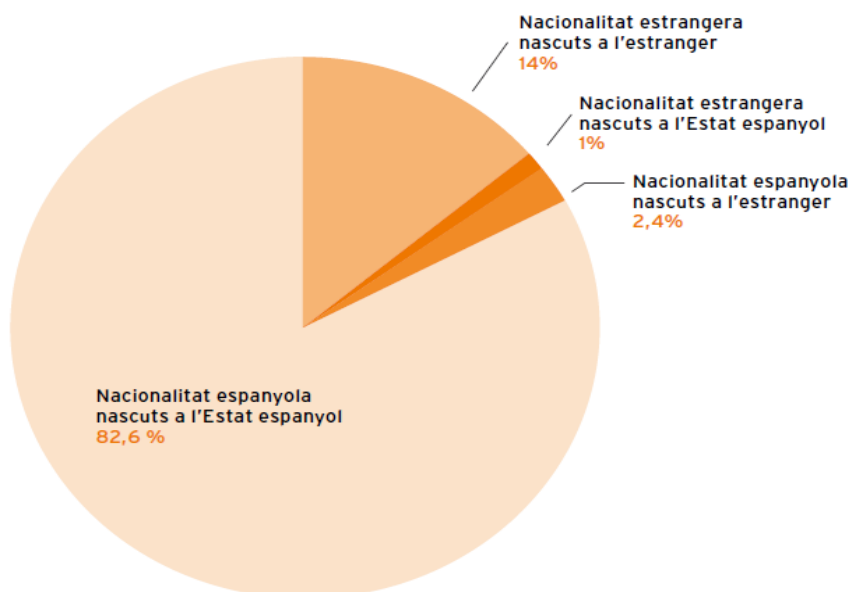
1.22) Lloc de naixement

Actualment, per tal de conèixer l'origen de les persones, amb la nacionalitat no en fem prou, ja que no és un indicador suficient. Tenir la nacionalitat estrangera no sempre vol dir que s'ha nascut a l'estranger, ni tenir l'espanyola vol dir haver-ho fet a l'Estat espanyol.

El gràfic següent mostra la població de Catalunya segons la nacionalitat i el seu lloc de naixement. Aquestes són les dades del 2008, i veiem com el 82,6% correspon a la població de nacionalitat espanyola i nascuts a Espanya, mentre que el 14% és de les persones estrangeres nascudes a l'estranger.

Altres casos, com un estranger nascut a l'Estat espanyol o un espanyol nascut a l'estranger, representen percentatges baixos, tot i que força significatius; representen el 3,4% de la població.

Població de Catalunya, segons nacionalitat i lloc de naixement. 2008

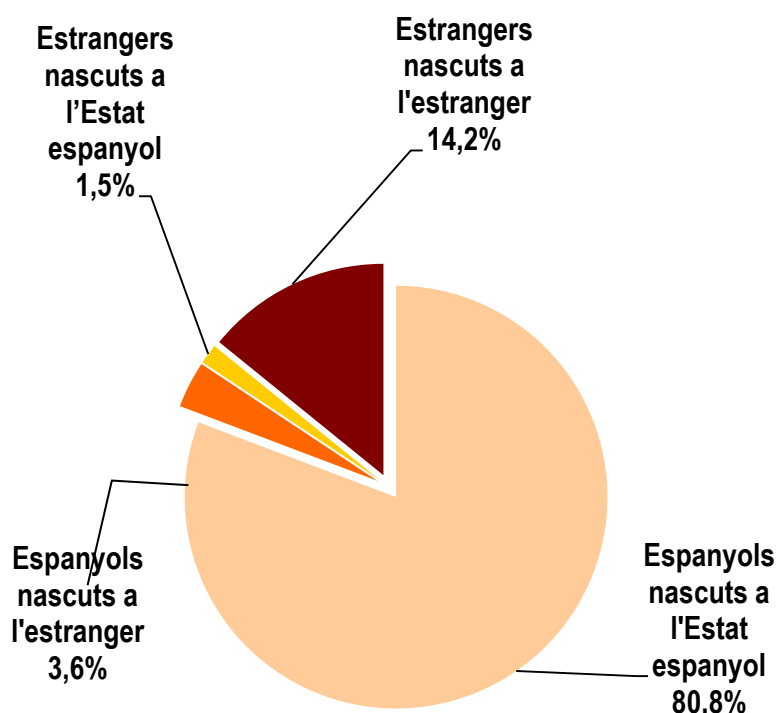

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

En canvi, en comparació amb les dades de l'any 2012, veiem que la població espanyola nascuda a l'Estat espanyol disminueix, i l'estrangera nascuda a l'estranger augmenta lleugerament. El cas d'un espanyol nascut a l'estranger seria, per exemple, el d'un espanyol que hagués nascut a França.

Igual que en el cas anterior, els espanyols nascuts a l'estranger, i els estrangers nascuts a l'Estat espanyol, suposen un percentatge no gaire elevat, però bastant significatiu; tot i que respecte a l'any 2008, hi ha hagut un canvi considerable, ja que en el cas anterior ambdós grups representaven el 3,4% de la població, mentre que en les dades del 2012, representen el 5,1%.

Població empadronada a Catalunya segons nacionalitat i país de naixement. 2012

	Població total	Nascuts a Espanya	Nascuts a l'estranger
Nacionalitat espanyola	6.384.129	6.113.976	270.153
Nacionalitat estrangera	1.186.779	114.769	1.072.010
Població total	7.570.908	6.228.745	1.342.163

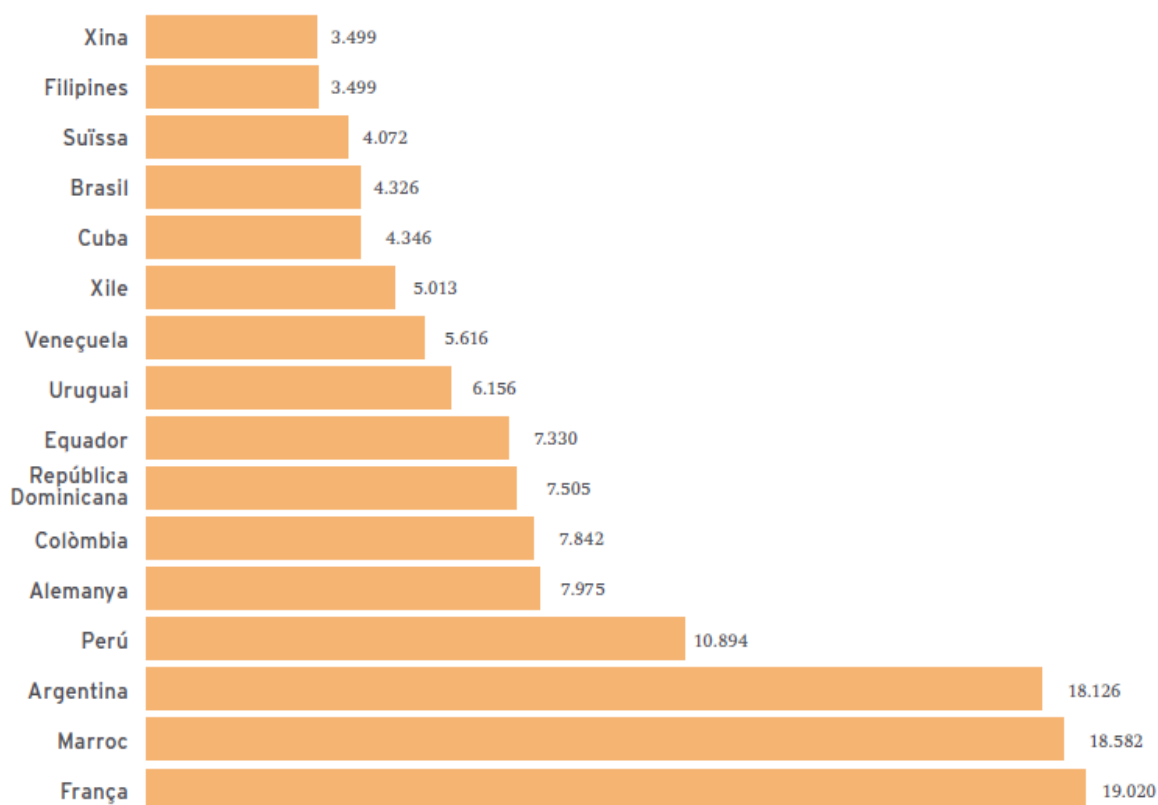
Font: Idescat, padró d'habitants a 1 de gener de 2012

1.23) Persones de nacionalitat espanyola nascudes a l'estranger

Segons les dades de l'any 2008, un 2,4% de la població total té la nacionalitat espanyola i és nascuda a l'estranger. Els principals països de naixement d'aquest grup són França, el Marroc, Argentina i Perú.

El gràfic de barres de l'IDESCAT representa les persones de nacionalitat espanyola que van néixer a l'estranger. Tal i com he dit abans, cal destacar-ne França, Marroc, Argentina i Perú, mentre que països com la Xina, Filipines, Suïssa i Brasil, són dels països que menys sobresurten; són de les nacionalitats que menys sol·liciten la nacionalitat espanyola, havent nascut a l'estranger, i el seu procés va començar més tard. Així, el col·lectiu xinès és el que menys vol canviar la seva nacionalitat d'origen, pot ser perquè no volen, no poden o perquè no els convé.

Persones de nacionalitat espanyola nascudes a l'estranger. Catalunya 2008

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

1.24) Nacionalitat de les persones estrangeres nascudes a l'Estat espanyol 2008

D'altra banda, hi ha el grup de persones que, tot i haver nascut a l'Estat espanyol, tenen la nacionalitat estrangera. En destaquen la gambiana, la marroquina, la nigeriana i la guineana, perquè són les nacionalitats amb més proporció: un 25% de gambians, un 15% de marroquins i un 12% de nigerians i guineans han nascut a l'Estat espanyol. Xina és un dels països que no sol·licita la nacionalitat espanyola amb la mateixa freqüència que ho fan altres països, ja que representen un 11% de xinesos que es consideren estrangers, tot i haver nascut a l'Estat espanyol.

Això es dona perquè quan els nens neixen (a l'Estat espanyol), cap dels pares té la nacionalitat espanyola, per tant, els fills passen a ser estrangers.

En canvi, quan els nens neixen (a l'Estat espanyol), i un dels pares té la nacionalitat, és a dir, que és considerat espanyol, aquests adquireixen la nacionalitat immediatament. És a dir, que són condicionats segons la situació i nacionalitat dels pares.

Nacionalitat de les persones estrangeres nascudes a l'Estat espanyol. Catalunya 2008

Països extracomunitaris	Població total	Nascuts a l'Estat espanyol	%
Gàmbia	15.236	3.789	25
Marroc	208.996	30.646	15
Nigèria	6.001	704	12
Guinea (Conakri)	4.157	483	12
Algèria	7.759	852	11
Xina	38.648	4.202	11
Filipines	8.364	879	11
Senegal	16.151	1.403	9
Bangla Desh	3.632	279	8
Armènia	3.524	221	6
Mauritània	2.060	129	6
Mali	6.139	384	6
República Dominicana	19.383	1.179	6
Índia	13.096	711	5
Ghana	4.045	215	5

Font: Idescat, padró continu a 1 de gener de 2008.

1.25) Moviment natural de la població

Segons el Pla de Ciutadania i Immigració 2009 – 2012, l'arribada de població estrangera ha provocat canvis en les dinàmiques demogràfiques de Catalunya, destacant l'increment de naixements i el manteniment del nombre de matrimonis registrats, tots dos fenòmens protagonitzats per la població estrangera.

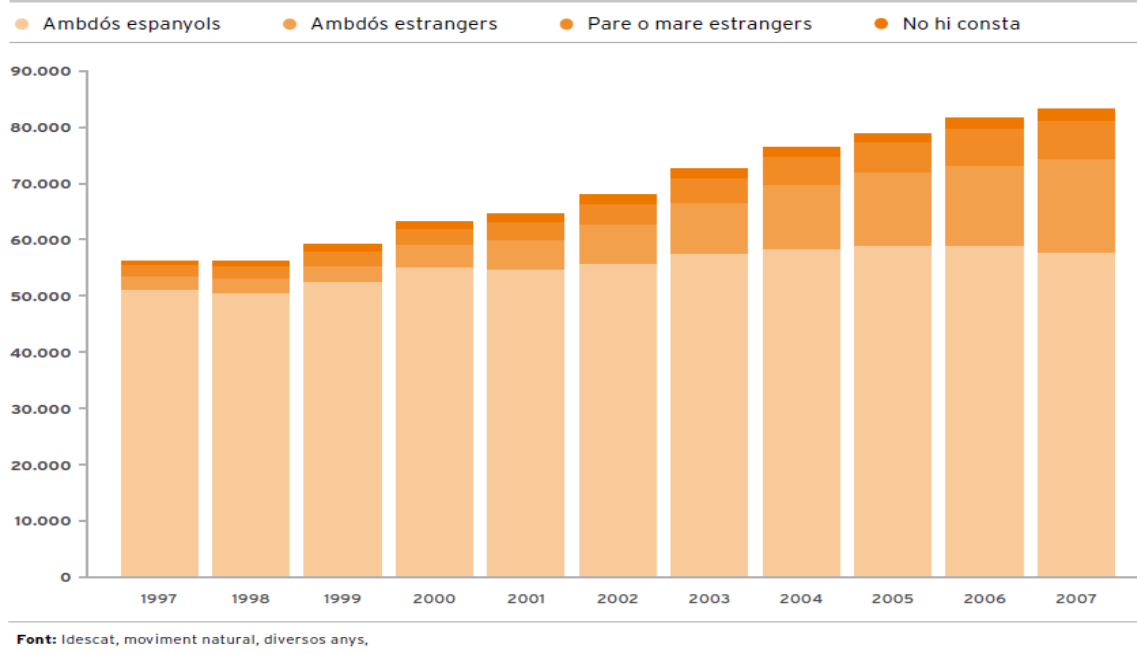
Segons l'IDESCAT i tal i com es pot veure en el gràfic que ve a continuació, els naixements registrats a Catalunya amb tots dos pares espanyols, durant la dècada de 1997 a 2007, s'ha mantingut estable, decaient lleugerament l'últim any d'aquest període.

En canvi, en els naixements, amb ambdós progenitors estrangers, s'han sextuplicat en els darrers anys. Una de les causes d'aquest fet és l'arribada de dones estrangeres, les quals es troben en edat fèrtil, per la qual cosa els naixements s'han incrementat tant. També perquè tenen pautes demogràfiques pròpies del país d'origen.

D'altra banda, tenim els fills de parelles mixtes, és a dir, quan un fill té un progenitor espanyol i un altre d'estranger, inclosos els estrangers nacionalitzats. Aquests casos de naixements s'han triplicat des de l'any 1997. Des del 2000, més de la meitat d'aquests nadons són fills de pare espanyol i mare estrangera.

El gràfic mostra l'evolució dels naixements registrats a Catalunya segons la nacionalitat dels pares. Els naixements de nadons, amb els dos progenitors espanyols, s'ha mantingut més o menys constant, mentre que els naixements amb ambdós pares estrangers, o els mixtos, amb un progenitor espanyol i l'altre d'estranger, han augmentat considerablement al llarg del període d'entre els anys 1997 i 2007.

Evolució dels naixements registrats a Catalunya segons la nacionalitat dels pares. 1997-2007

1.26) Evolució dels matrimonis registrats a Catalunya segons la nacionalitat dels cònjuges 2001 – 2007

Les dades de l'IDESCAT mostren que els matrimonis entre dues persones d'origen estranger o matrimonis mixtos, és a dir, que un dels cònjuges sigui de nacionalitat espanyola i l'altre de nacionalitat estrangera, s'han incrementat des de l'any 2001, mentre que els matrimonis entre parelles de nacionalitat espanyola han anat disminuint progressivament. Ara i cada cop més els matrimonis amb almenys un membre de la parella estranger van prenent més pes.

En el gràfic de barres següent, veiem que l'any 2001 va ser l'any en què es van registrar més matrimonis amb els dos cònjuges espanyols, amb unes xifres de 29.466 matrimonis registrats, però, a partir d'aquí, comencen a disminuir fins a situar-nos, l'any 2007, en uns 23.346.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

En canvi, pel que fa als matrimonis entre els dos cònjuges estrangers, o almenys un, han anat augmentant progressivament. L'any en què es van registrar menys matrimonis amb almenys un cònjuge estranger va ser el 2001, amb 2.439 matrimonis registrats,

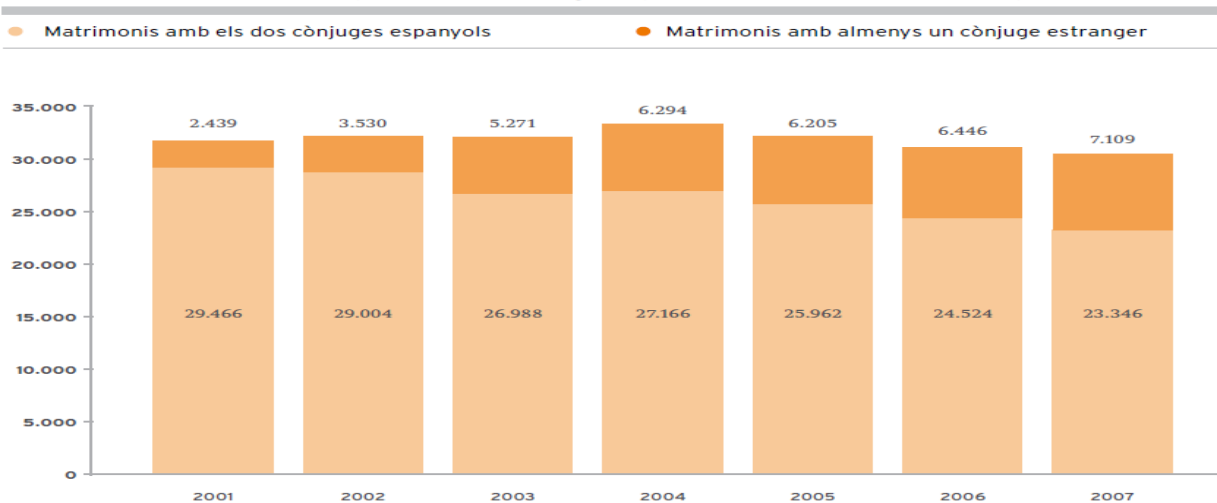
però han anat augmentant de manera considerable, ja que l'any 2007 van comptabilitzar-se en 7.109 matrimonis.

Amb aquestes dades podem dir que la societat està canviant. Cada vegada hi ha més homogeneïtat entre ciutadans autòctons i estrangers, per la qual cosa ja no hi ha tant l'etiqueta d'immigrant i espanyol. Cada cop més, hi ha més espanyols que decideixen compartir la seva vida amb un estranger.

Aquest fet afavoreix als dos cònjuges, ja que, d'una part, els immigrants no se senten tant estrangers, sinó que formen part del país on han vingut a viure. I a més a més, és també una font d'enriquiment per a les parelles, que comparteixen dues cultures diferents, diferents costums, tradicions i, sobretot, en alguns casos, dues llengües ben distintes.

És un fet molt enriquidor també per als fills de les parelles mixtes, és a dir, amb un cònjuge espanyol i l'altre d'estranger, perquè també poden conèixer dues cultures, costums, tradicions, llengües, hàbits i moltes altres coses des de molt a prop, sense la necessitat de sentir-ho com una cosa aliena a ells.

Evolució dels matrimonis registrats a Catalunya segons la nacionalitat dels cònjuges. 2001-2007

Font: Idescat, moviment natural, diversos anys.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

1.27) Mercat de treball i taxa d'atur

Cal dir, però, que aquestes dades no són actuals, sinó de fa uns anys enrere, d'acord amb les dades del Pla de Ciutadania i Immigració.

Mercat de treball 2000 – 2008

Segons el Pla de Ciutadania i Immigració 2009 – 2012, Catalunya és la primera comunitat autònoma de l'Estat espanyol que té més nombre de personal laboral d'origen estranger afiliat a la Seguretat Social. La mitjana d'altres laborals d'estrangers durant el 2008 és de 463.000 altres laborals, i això és el 13,7% del total de persones afiliades a Catalunya, i, segons les dades que trobem en el Pla de Ciutadania i Immigració, el 22,6% de persones estrangeres afiliades al conjunt d'Espanya. Però, en els darrers vuit anys, és a dir, del període del 2000 al 2008, el personal estranger suposa el 61,3% de la nova afiliació a Catalunya.

Evolució del nombre de treballadores i treballadores afiliats a la Seguretat Social. Catalunya. 2000-2008

	Total afiliats	Nacionalitat espanyola	Nacionalitat estrangera	% estrangers
2000	2.769.100	2.679.094	90.006	3,3
2001	2.859.200	2.735.910	123.290	4,3
2002	2.928.200	2.763.535	164.665	5,6
2003	2.998.700	2.798.682	200.018	6,7
2004	3.073.300	2.838.331	234.969	7,6
2005	3.205.300	2.875.691	329.609	10,3
2006	3.331.300	2.916.713	414.587	12,4
2007	3.405.925	2.959.710	446.215	13,1
2008	3.377.442	2.914.644	462.798	13,7
Increment 2000-2008	608.342	235.550	372.792	61,3

Font: MTIN, Butlletí d'Estadístiques Laborals, Mitjana anual.

Evolució de la taxa d'atur per nacionalitat i per nacionalitat i sexe 2005 – 2009

Segons el Pla de Ciutadania i Immigració, la taxa d'activitat⁸ entre la població estrangera sempre ha sigut més alta que entre la població autòctona. Un dels motius és perquè la mitjana d'edat dels estrangers és de 30,5 anys, mentre que la dels espanyols és de 42 anys.

Una gran part de la població estrangera està en edat de treballar, ja que les edats més freqüents entre la població estrangera són la infantil i la que està en edat de treballar i, per tant, la població estrangera és molt sensible als canvis del mercat de treball. És per això que han sentit la crisi econòmica amb tanta intensitat, ja que, després d'un gran decreixement de l'atur fins a l'any 2007, han hagut d'experimentar un fort increment de la taxa d'atur durant els anys 2008 i 2009, i fins avui, 2013, anys en què va notar-se més la crisi econòmica.

El gràfic següent mostra l'evolució de la taxa d'atur a Catalunya durant el període dels anys 2005 – 2009, tot separant la població espanyola de la estrangera. Veiem que la taxa d'atur en la població estrangera sempre ha sigut més alta que la espanyola, per manca de coneixement lingüístic, contractes i diners en negre, etc.,⁹ però l'any 2006 és l'any en què la població immigrant va tenir la taxa d'atur més baixa. En canvi en la espanyola, sempre ha representat un percentatge més baix que l'estrangera; així, l'any 2007 va ser l'any en què l'atur es va notar menys en la població espanyola.

En tots dos casos però, l'any 2009, tant la població estrangera com l'espanyola, han experimentat la seva època de màxim atur.

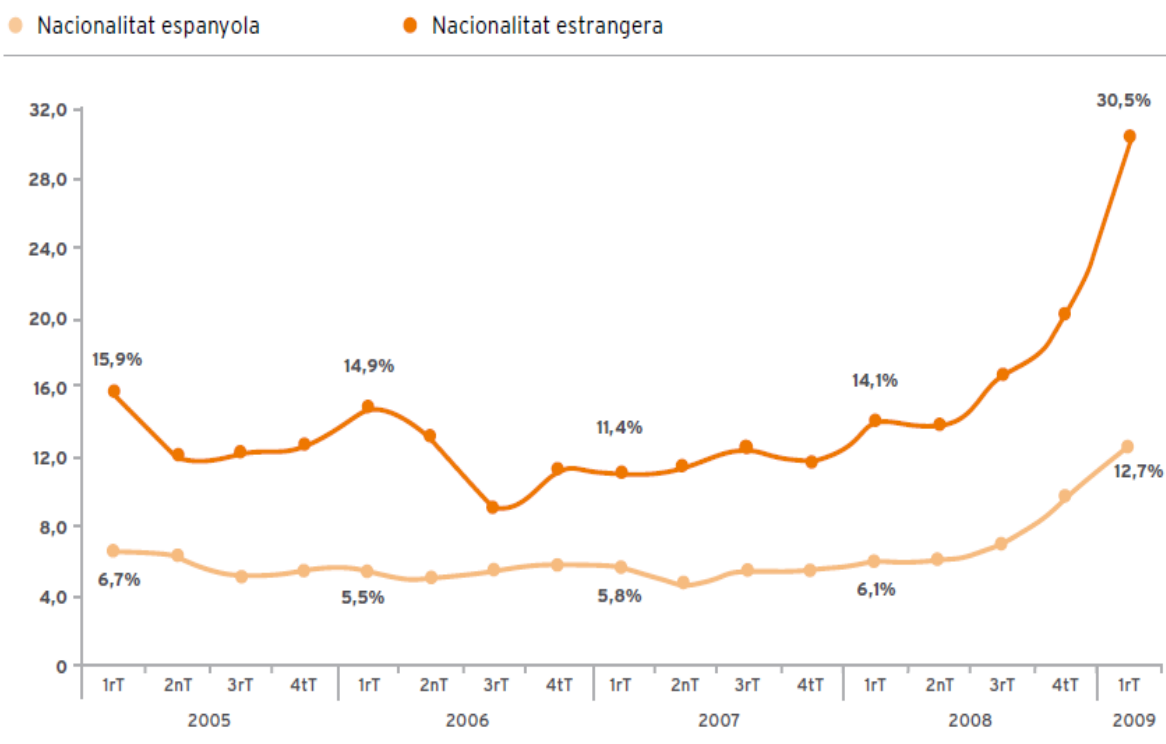
⁸ La taxa d'activitat fa referència a la població de 16 anys o més que treballen o busquen feina.

⁹ A més a més, aquest fet es dona perquè hi ha més atur en les dones estrangeres que en els homes estrangers.

Això és bàsicament per la cultura, ja que l'home és el que normalment treballa, i el fet d'haver de cuidar de la casa i els nens.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Evolució de la taxa d'atur estimat per nacionalitat. Catalunya. 2005-2009

Font: INE, Enquesta de Població Activa. Les persones amb doble nacionalitat s'han comptabilitzat com de nacionalitat espanyola.

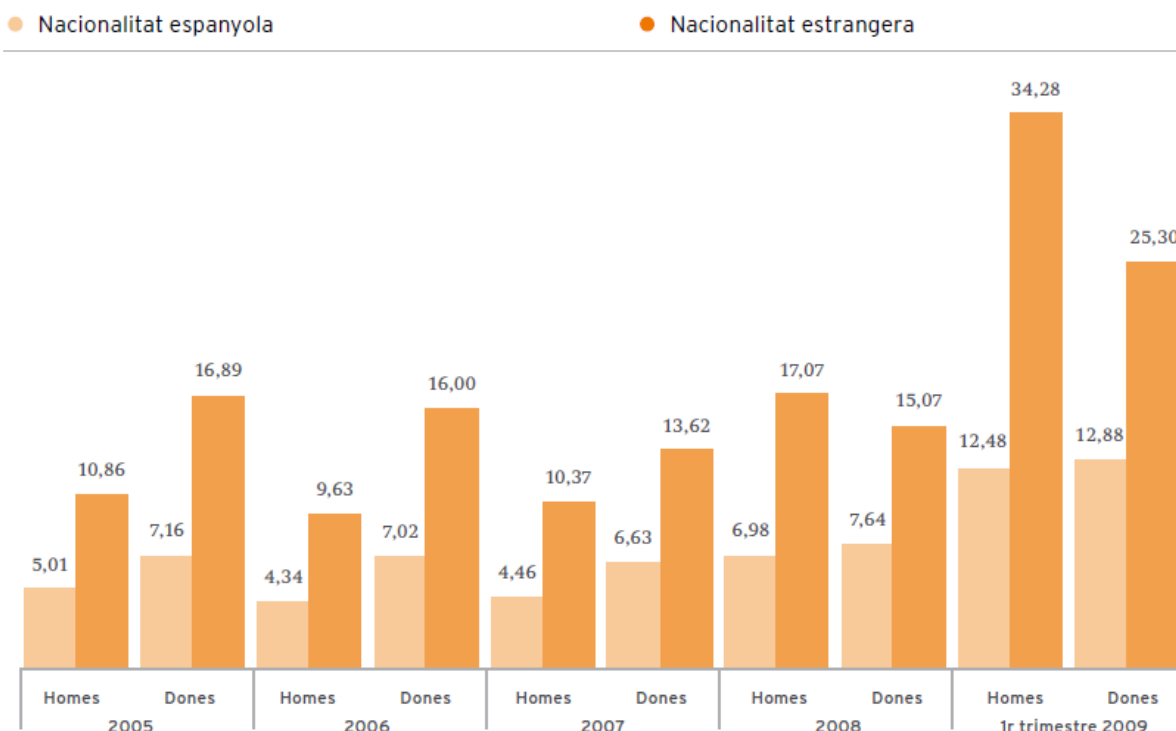
Ja he comentat que durant els anys 2007 i 2008 hi va haver moltes contractacions, mentre que el primer trimestre del 2009 es va produir un retrocés molt clar. Segons l'INE (Institut Nacional d'Estadística), en l'Enquesta de Població Activa, la taxa d'atur entre els homes es va doblar, i en les dones també es va produir un augment molt considerable, tot i que no es van arribar a doblar les xifres de l'any anterior. Aquest fet es va donar tant per homes i dones espanyols com per estrangers.

El diagrama de barres següent mostra l'evolució de la taxa d'atur segons la nacionalitat i el sexe. I veiem que, reiterant el que he dit abans, el primer trimestre de l'any 2009 és quan més es nota l'augment de la taxa d'atur, tant per la població estrangera com per l'espanyola, tot i que la proporció entre homes i dones espanyols és gairebé la mateixa, és a dir, la taxa d'atur augmenta per igual tant per els homes com per les dones. En la població de nacionalitat estrangera, en els homes la taxa d'atur és més alta que les dones.

Per tant, amb la crisi, les dones estrangeres aguanten millor i/o es posen a treballar.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Evolució de la taxa d'atur estimat per nacionalitat i sexe. Catalunya. Mitjana anual. 2005-2009

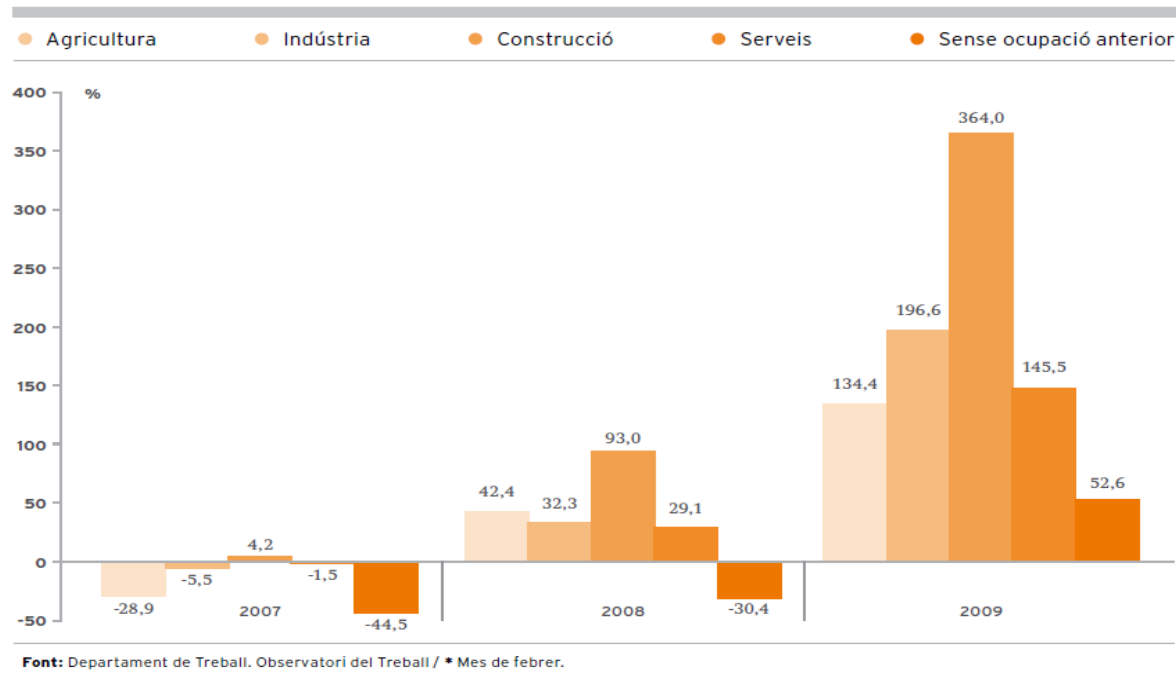
Font: INE, Enquesta de Població Activa.

A més a més, aquest creixement és més visible en el sector de la construcció on, tal i com veiem en el diagrama de barres següent, l'any 2007 va augmentar un 4,2%, mentre que el 2008 va experimentar un augment considerable, un 93%, i finalment un 364% l'any 2009. És molt clar que el sector de la construcció destaca entre els altres sectors, ja que és el que en l'atur registrat va augmentant cada any més i més.

Altres sectors com ara l'agricultura, la indústria o els serveis, també han experimentat un augment de la taxa d'atur, tot i que no és tan visible com la del sector de la construcció.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Increment, respecte al 2006, de l'atur registrat de la població estrangera per sector d'activitat. Catalunya 2007-2009*

1.28) Els processos de regularització

El Pla de Ciutadania i Immigració parla del concepte d'irregularitat, que designa situacions diverses com ara la irregularitat en la forma d'arribada al territori, en la permanència, en el compliment dels requisits de permisos o irregularitat laboral que està vinculada a l'economia submergida, entre moltes altres, però bàsicament tracta la irregularitat que està relacionada exclusivament amb la residència, i als que resideixen de manera estable en el territori català, és a dir, si tenen els papers en ordre o no.

Hi ha tres tipus de permisos per poder viure legalment a l'Estat espanyol:

- **Certificat de registre de règim comunitari.** Els permisos estan regulats pel Reial decret 240/2007, que articula l'entrada, la lliure circulació i la residència dels membres de la Unió Europea, a més de Noruega, Islàndia, Liechtenstein i Suïssa, i els seus familiars (països UE28+4).¹⁰ Tots tenen dret a circular, residir i, amb algunes restriccions per a romanesos i búlgars, també a treballar en el

¹⁰ Amb l'ingrés de Croàcia (28 + 4).

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

territori espanyol. És a dir, els europeus de la UE, més Noruega, Islàndia, Liechtenstein i Suïssa, per acords, poden viure lliurement a l'Estat espanyol.

Això sí, s'han d'empadronar, i quan ho facin tindran un document espanyol, sense ser ciutadà espanyol.

També l'obtenen parelles de fora de la UE emparellades amb catalans.

Als romanesos i búlgars, se'ls posen obstacles, com ara d'empadronament i de dret de vot, perquè són molts i són pobres. A més a més, segons el pensament dels governs, hi havia el risc que tots marxessin dels seus estats respectius.

Aquest és el document espanyol que obtenen els ciutadans de la UE un cop s'han empadronat.

- **Autorització de residència de règim general.** Permisos regulats per la Llei 4/2000, sobre drets i llibertats de la població estrangera a l'Estat espanyol i la seva integració social, coneguda com a Llei d'estrangeria. Aquest règim s'aplica

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

a les persones estrangeres no incloses en el règim comunitari, és a dir, membres de països no comunitaris i de Noruega, Islàndia, Liechtenstein i Suïssa, i als seus familiars. És a dir, que els estrangers que no són de la UE ni de Noruega, Islàndia, Liechtenstein i Suïssa, poden viure a Espanya segons les condicions de la llei 4/2000.

- **Autorització d'estada per estudis.** Es concedeix inicialment per un període de validesa igual a la durada prevista dels estudis. Eventualment, l'autorització també cobreix cònjuge i fills i filles menors de 18 anys. És a dir, l'autorització és bàsicament per a estudis, i els estudis poden permetre o no permetre treballar.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

A continuació, es mencionen tots els efectes, negatius, de no tenir una situació regular, és a dir, de no tenir papers:

Tenen greus conseqüències legals, socials i econòmiques; ja que les persones afectades no tenen dret a treballar, a obtenir documentació, no poden circular lliurement per la UE i per l'Estat amb el perill de ser detinguts, no poden participar de manera formal, no tenen ajuts en matèria d'habitatge ni a les prestacions de la Seguretat Social. Per tant, com que no tenen dret a treballar, es troben en situació d'economia submergida i d'explotació laboral, ja que com que no poden treballar legalment, ho han de fer de la manera que puguin, com ara sense contracte i cobrant molt menys del que cobrarien legalment per poder tenir uns ingressos dignes.

És difícil calcular el nombre de persones que es troben en situació irregular, que no són comunitàries, ni nacionals de Noruega, Islàndia, Liechtenstein o Suïssa, ja que el padró pot estar sobredimensionat o subestimat. Sobredimensionat perquè, normalment, quan una persona marxa de l'Estat espanyol, mai notifica a l'oficina del padró la seva baixa (no és un fet gaire comú que s'informi de la partida). Subestimat perquè hi ha municipis que dificulten l'empadronament i, a més a més, perquè la xifra dels permisos de residència legals no tenen en compte els permisos caducats, que estan en procés de tramitació. A més a més, hi ha municipis en què quan una persona va a empadronar-se, no tenen res al seu nom, i la persona que fa el padró tampoc es creu la paraula del cosí que li diu que viu amb ell, per exemple.

Segons el Pla de Ciutadania i Immigració, no s'han produït processos de regularització extraordinaris,¹¹ però ha augmentat la immigració com a conseqüència de la incorporació de Romania i Bulgària a la UE, del reagrupament familiar¹² i de l'inici de tràmits de regularització per arrelament social.

¹¹ **Processos de regularització extraordinaris:**

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

A més a més, cal destacar que hi ha nacionalitats que regularitzen millor la seva situació, com ara la nacionalitat marroquina, l'equatoriana o la xinesa, que tenen una bona situació de regularitat, mentre que altres països, com Bolívia o Brasil, la seva situació encara no està regularitzada. Per tant, això vol dir que bona part dels bolivians i els brasilers van arribar sense visa.

Evolució de la població estrangera en situació d'irregularitat documental. Estat espanyol i Catalunya. 2006-2009

Població estrangera	Estat espanyol				Catalunya			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
a. Empadronaments no comunitaris ni nacionals de Noruega, Islàndia, Liechtenstein o Suïssa	2.685.999	2.777.915	3.130.248	3.294.515	717.262	737.928	817.528	873.101
b. Amb certificat de registre o autorització de residència en vigor	1.921.185	2.089.305	2.432.705	2.679.270	496.929	525.473	656.520	725.745
c. Amb autorització d'estada per estudis en vigor	30.676	33.293	40.132	41.881	10.009	10.641	12.541	13.237
a-b-c Total en situació d'irregularitat documental	734.138	655.317	657.411	573.364	210.324	201.814	148.467	134.119

Font: Elaboració pròpia a partir de les xifres del Padró continu de l'INE (a 1 de gener de cada any) i de les dades del Ministeri de Treball i Immigració (a 31 de desembre de l'any anterior).

1.29) La immigració i els serveis públics: educació, aprenentatge del català i centres de culte religiós

Tal i com he comentat anteriorment, els fluxos migratoris dels darrers anys han produït un gran canvi demogràfic i social a Catalunya, ja que s'ha vist augmentada la demanda de serveis públics. Parlaré una mica de l'educació, l'aprenentatge de català, que forma part de l'Acollida, i els centres de culte religiós.

¹² **Reagrupament familiars:** El reagrupament familiar és el procés legal que inicia una persona estrangera amb autorització de residència i treball per reunir-se amb algunes persones del nucli familiar bàsic (cònjuge, descendents i/o ascendents) que es troben en un país extracomunitari. El reagrupament familiar facilita l'estabilitat de la població immigrant i n'afavoreix la integració.

Educació 2000 – 2008

El sector educatiu és un dels sectors que més ha notat el fenomen migratori, ja que els alumnes estrangers matriculats en la segona etapa d'infantil, primària, secundària obligatòria, batxillerat i cicles formatius, el curs 2007 – 2008, representava un 12,5% del total. Però aquest percentatge ha anat augmentant paral·lelament a l'evolució de la població estrangera que estava empadronada a Catalunya.

Segons el Departament d'Educació, el curs 2000 – 2001, el nombre total de matrícules era de 990.275, mentre que el curs 2007 – 2008 va passar a 1.144.808 alumnes matriculats. Això suposa un augment del 16%, del qual tres quarts parts són per la incorporació de nous alumnes estrangers.

Les escoles públiques escolaritzen fins a cinc vegades més alumnes estrangers que les privades. En el sector públic, el curs 2000 – 2001, el nombre total va passar de 20.712 als 120.309 el curs 2007 – 2008. En canvi, en les privades, tot i que també han experimentat un augment, però no tan visible com el de les escoles públiques, va passar de 4.188 el curs 2002 – 2003, a 22.518 el curs 2007 – 2008. Aquest fet es pot relacionar directament amb l'arribada massiva d'immigració, que es va produir cap al 2004, tot i que durant els anys següents, es va notar més la immigració infantil i adolescent. Molts dels immigrants que van arribar a Catalunya el 2004, van reagrupar la seva família i van venir els seus fills. Tant en les escoles públiques com en les privades l'increment de les matrícules ha estat significatiu, sobretot en els nivells de primària i ESO.

**Evolució de l'alumnat matriculat en els centres educatius de Catalunya.
Cursos 2000-2001 a 2007-2008**

Cursos	Total alumnat	Nacionalitat espanyola	Nacionalitat estrangera	%	Distribució de l'alumnat estranger	
					Centres públics	Centres privats
2000-2001	990.275	965.375	24.900	2,5	20.712	4.188
2001-2002	992.214	955.913	36.301	3,7	30.086	6.215
2002-2003	1.010.129	956.120	54.009	5,3	44.295	9.714
2003-2004	1.034.349	957.388	76.961	7,4	64.132	12.829
2004-2005	1.054.652	962.711	91.941	8,7	76.616	15.325
2005-2006	1.074.691	964.525	110.166	10,3	92.801	17.365
2006-2007	1.105.073	979.359	125.714	11,4	106.068	19.646
2007-2008	1.144.808	1.001.981	142.827	12,5	120.309	22.518

Font: Departament d'Educació.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

D'altra banda, també hi ha les universitats públiques catalanes, en les quals destaca la baixa presència d'estrangers en els estudis de primer i segon cicle, en contrast amb els estudis de màster (de tercer cicle), on representa quasi bé un 30% del total d'alumnes.

La taula següent mostra els alumnes matriculats als centres integrats de les universitats catalanes en els estudis de primer, segon i tercer cicle, tot especificant la modalitat dels estudis.

Veiem que la població espanyola a la universitat és molt més abundant que l'estrangera, sobretot en els estudis de primer i segon cicle, en els quals destaquen els estudis de Ciències de la Salut, ja que els alumnes estrangers representen el 5,5%; en canvi, en el grup de Gestió i pràctica de l'esport, els alumnes immigrants matriculats suposen l'1,9% del total.

D'altra banda, hi ha els estudis de tercer cicle, és a dir, els màsters, on veiem que la branca d'humanitats és la que més alumnes estrangers matriculats hi ha, amb un 6,1% del total, mentre que els màsters de tècnica, un 3,6%.

Alumnes matriculats als centres integrats de les universitats catalanes en estudis de 1r, 2n i 3r cicle. Curs 2007-2008

Nacionalitat	1r i 2n cicle						Màsters	
	Ciències	Ciències de la salut	Ciències socials	Gestió i pràctica de l'esport	Humanitats	Tècnica	Total	Total
Espanyola	11.921	12.527	60.470	313	16.086	35.896	137.213	4.887
Estrangera	306	731	2.182	6	1.037	1.320	5.582	2.081
TOTAL	12.227	13.258	62.652	319	17.123	37.216	142.795	6.968
% estrangers	2,5	5,5	3,5	1,9	6,1	3,6	3,9	29,9

Font: Departament d'Universitats, Innovació i Empresa.

Aprenentatge del català

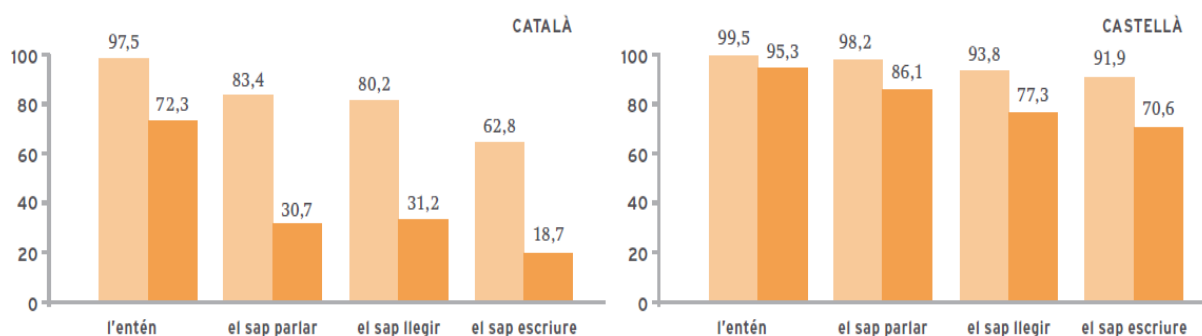
Segons les dades de l'Enquesta Demogràfica de Catalunya 2007, que va ser portada a terme per l'Institut d'Estadística de Catalunya,¹³ hi ha una baixa proporció que no entén el castellà, mentre que gairebé un terç de la població estrangera afirma que no entén el català, tot i que un 18,7% del col·lectiu estranger declara que el sap escriure.

El diagrama de barres següent mostra el coneixement de la llengua en la població de Catalunya segons la seva nacionalitat, espanyola o estrangera, i veiem que, dins de la població de nacionalitat espanyola, hi ha un gran percentatge que diu que entén, sap parlar, llegir i escriure el català, mentre que, en el col·lectiu estranger, hi ha un 72,3% de població immigrant que entén el català, però saber-lo parlar, llegir i escriure, representa un percentatge molt baix en comparació amb la població de nacionalitat espanyola.

D'una banda, hi ha la llengua castellana, en la qual, les proporcions entre la població autòctona i la immigrant, les diferències no són gaire grans, ja que dins de la població estrangera hi ha un gran percentatge d'immigrants que entén la llengua castellana, la sap parlar, llegir i escriure.

Coneixement de la llengua de la població* segons la nacionalitat

● Nacionalitat espanyola ● Nacionalitat estrangera

Font: Idescat, Enquesta Demogràfica de Catalunya 2007. / * Població de 2 anys i més

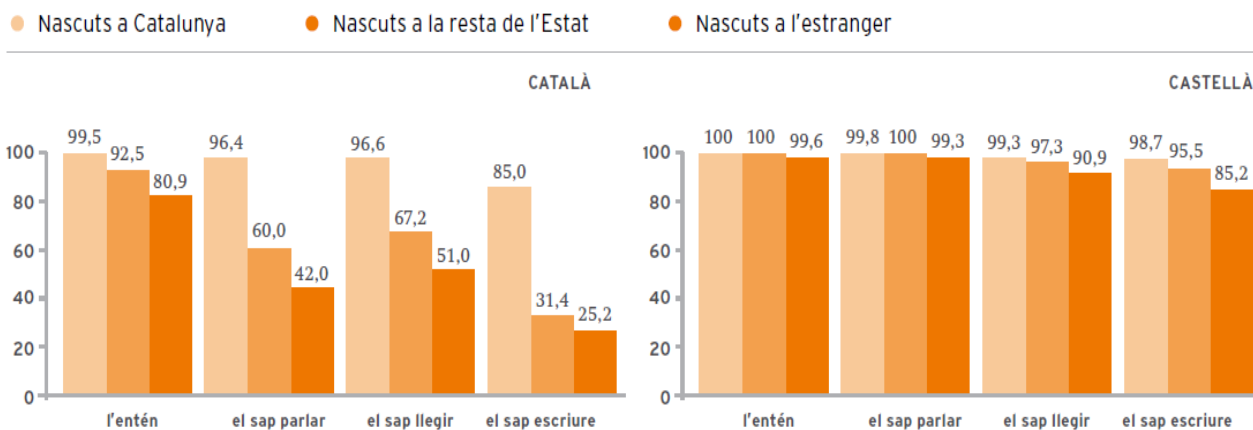
¹³ L'enquesta va ser realitzada a 27.200 persones de totes les edats, i fa els encreuaments segons la nacionalitat.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

D'altra banda, segons l'Enquesta d'Usos Lingüístic de la Població 2008,¹⁴ sota la responsabilitat de la Secretaria de Política Lingüística amb la col·laboració de l'IDESCAT, un 25% de la població nascuda a l'estranger afirma saber escriure el català. Així, el diagrama de barres següent mostra el coneixement de la població segons el lloc de naixement, i veiem que la població nascuda a Catalunya entén, parla, llegeix i escriu, tan el català com el castellà. Els que són nascuts a la resta de l'Estat, hi ha un percentatge bastant alt que l'entén i el sap llegir, mentre que el percentatge de població que el sap parlar i escriure és més baix; i en la llengua castellana, en tots els casos de coneixement suposen un percentatge molt gran.

I, finalment, tenim a la població que està nascuda a l'estranger. El percentatge de població estrangera que l'entén és bastant gran, en comparació amb els que el saben parlar, llegir o escriure. D'altra banda, en la llengua castellana, hi ha molta població estrangera que entén, sap parlar, llegir i escriure la llengua castellana.

Coneixement de la llengua de la població* segons el lloc de naixement

Font: Idescat, Enquesta Demogràfica de Catalunya 2007. / * Població de 15 anys i més.

Cal tenir en compte, també, que, en el marc de l'oferta pública de l'ensenyament de la llengua catalana, la presència estrangera en els cursos d'acolliment de la llengua és d'un 83,5% durant el curs 2007 – 2008.

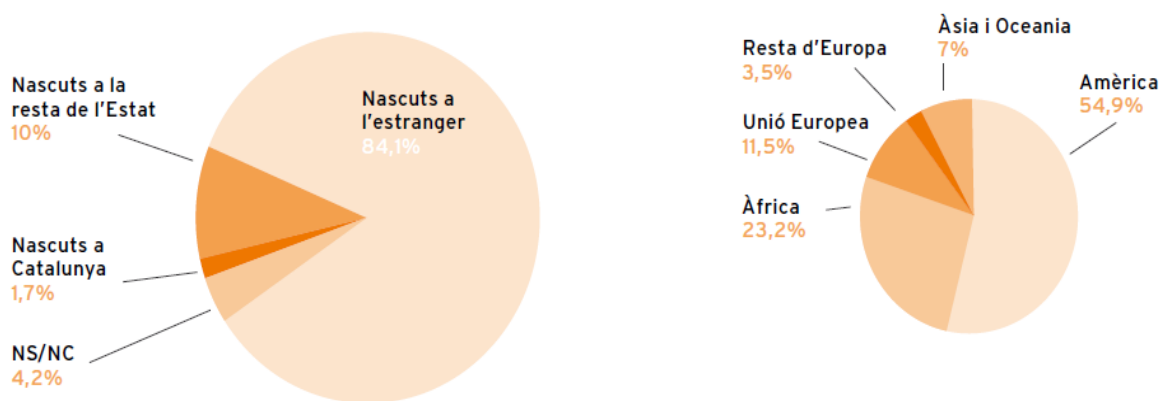
¹⁴ L'enquesta va ser realitzada a 2.700 persones de 15 anys i més. Encreua totes les preguntes per lloc de naixement.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

D'aquestes persones, més de la meitat provenen d'Amèrica i quasi bé una quarta part de l'Àfrica, tot i que el pes dels alumnes de la Unió Europea també és força significatiu. El gràfic següent mostra, dins dels cursos d'acolliment lingüístic, el percentatge d'on provenen aquests alumnes.

Cal destacar, sobretot, els que vénen de l'estranger, que representen un 84%. En l'altre gràfic, tal i com he dit anteriorment, cal destacar-ne els que venen d'Amèrica, amb gairebé un 55%, de l'Àfrica, amb un 23% aproximadament, i de la UE, que, tot i representar un percentatge més baix que els dos anteriors, és força significatiu.

Cursos d'acolliment lingüístic (català inicial i bàsic)

Font: Departament de la Vicepresidència. Secretaria de Política Lingüística.

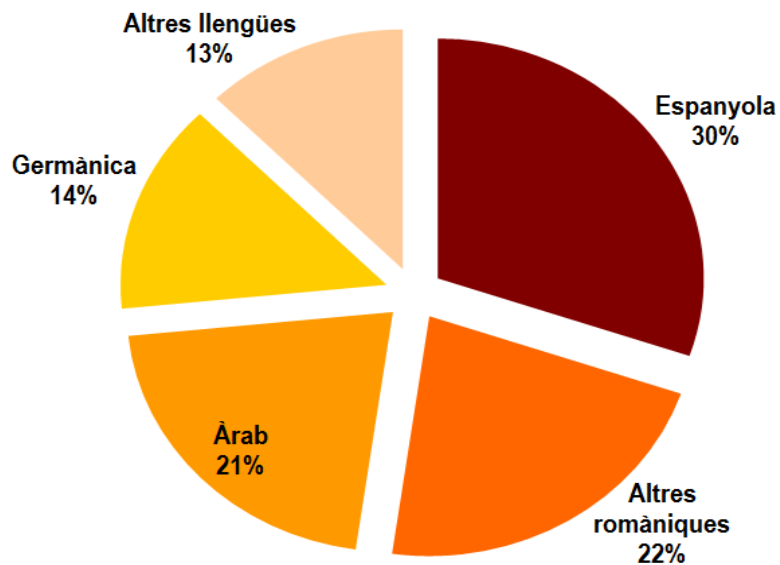
A més a més, vull fer un petit esment a la distribució de la població empadronada a Catalunya segons la llengua oficial del país d'origen, de les quals cal destacar la llengua espanyola, amb un 30%, l'àrab, amb un 21%, i el grup d'altres llengües romàniques, com ara el francès, l'italià, el sard, el romanès, entre altres, suposant un 22%.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Distribució de la població empadronada a Catalunya segons llengua oficial del país d'origen

Llengua		
Espanyola	358.847	30,24
Altres romàniques	261.151	22,01
Àrab	251.229	21,17
Germànica	168.585	14,21
Altres llengües	146.967	12,38
Total empadronats	1.186.779	

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Idescat (padró a 1 de gener de 2012)

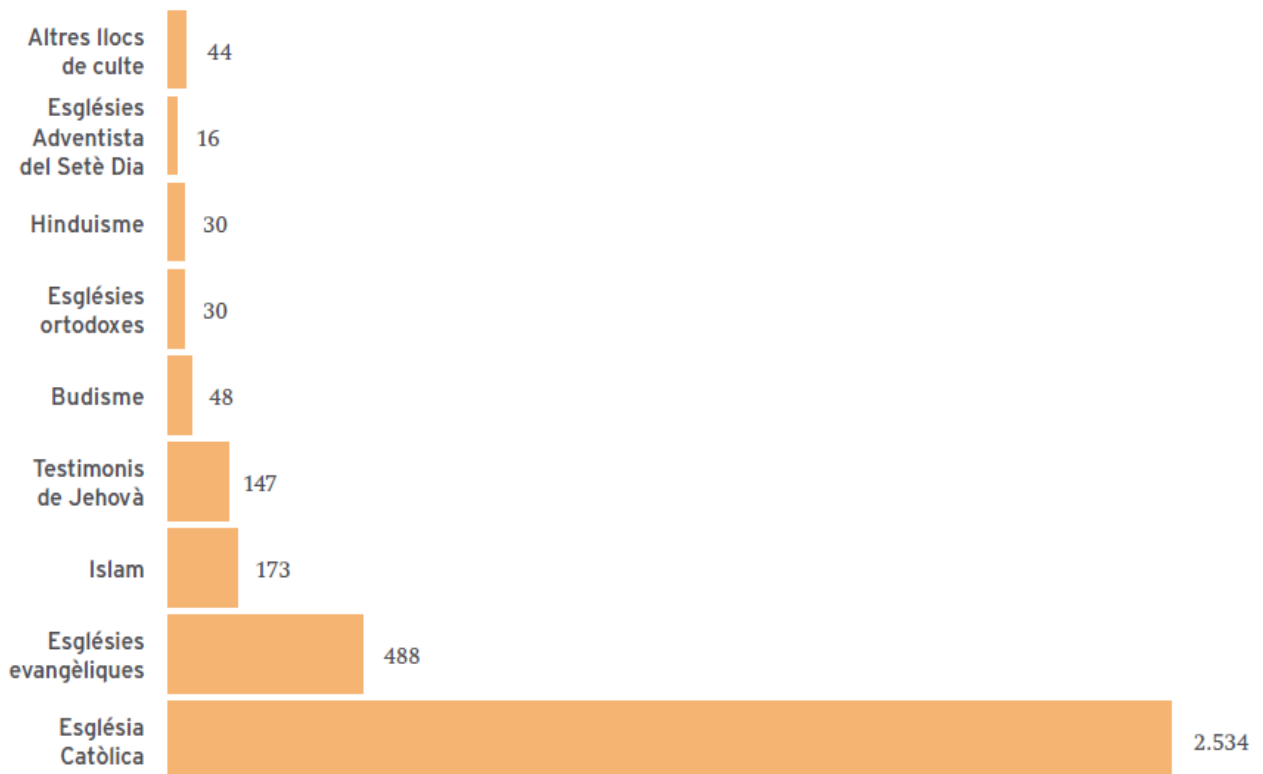
Centres de culte religiós

L'arribada de la població estrangera no només ha suposat un augment en el sector de l'educació, sinó també en la presència de culte religiós en el país. Tot i que, segons les dades de l'any 2008, el 70% dels centres estan vinculats a l'Església catòlica, el 15% pertany a les esglésies evangèliques, seguides dels centres de culte de l'Islam, amb un 5% i dels centres dels Testimonis de Jehovà, amb el 4,2%.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

El gràfic següent mostra els centres de culte, tot i que, com ja he dit abans, els centres de culte pertanyents a l'Església Catòlica és la més abundant, amb un total de 2.534 centres, seguides de les esglésies evangèliques, que n'hi ha unes 488, i els centres de l'Islam, 173 centres, és a dir, un 5%.

Centres de culte religiós

Font: Departament de la Vicepresidència, Direcció General d'Afers Religiosos.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

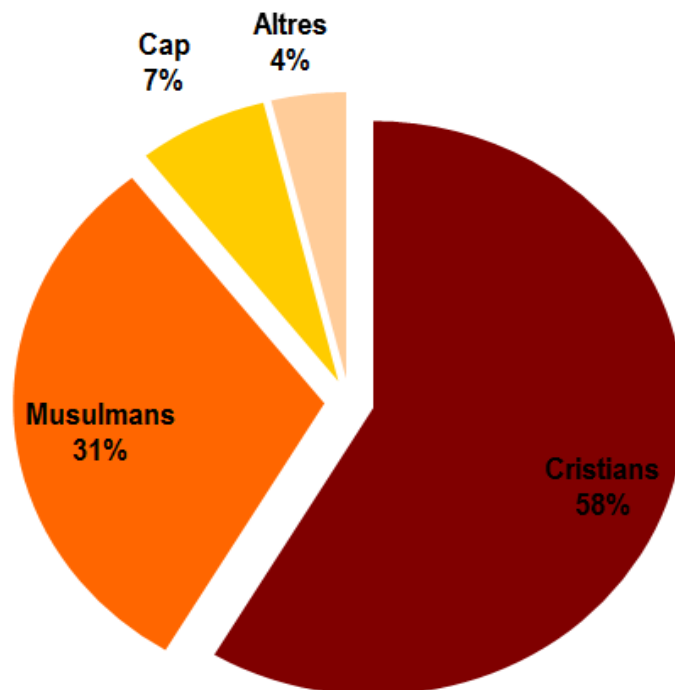
També cal fer un petit esment a la diversitat religiosa de la població estrangera que hi ha a Catalunya.

En destaca la religió cristiana, amb un 58%, i la musulmana, amb un 31% del total.

Distribució de la població estrangera empadronada a Catalunya segons el substrat religiós 2012

Commissió		
Cristians	694.654	58,58
Musulmans	366.131	30,87
Cap	79.974	6,74
Altres	46.020	3,88
Total empadronats	1.186.779	

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Idescat (padró a 1 de gener de 2012)

LA LLEI D'ACOLLIDA

2.1) Per què una Llei d'acollida?

La llei d'acollida, ha estat elaborada bàsicament per a crear i regular el servei de primera acollida de les persones immigrants i les retornades a Catalunya.

Segons el text de la Llei d'acollida, les seves finalitats són fomentar l'autonomia i la igualtat d'oportunitats dels immigrants i els retornats a Catalunya, i també remoure les dificultats que ho impedeixen a causa, principalment, de la manca de competències lingüístiques bàsiques i el desconeixement de la societat i de l'ordenament jurídic, amb l'objectiu de fer efectiu el principi d'igualtat i assolir una major cohesió social.

2.2) Què ofereix la Llei?

La Llei d'acollida, realitza el següent:

- Defineix els instruments per a l'acollida de les persones nouvingudes.
- Defineix els continguts formatius del servei d'acollida i estableix el paper del català com a llengua comuna en un context de multilingüisme present i futur. És a dir, que els continguts mínims de les accions formatives que duu a terme la Llei, són:
 - Competències lingüístiques bàsiques.
 - Coneixements laborals.
 - Coneixements de la societat catalana i del seu mar jurídic.
- Estableix les competències dels ens locals i de la Generalitat de Catalunya i la col·laboració inusual en polítiques d'immigració.
- Crea l'Agència de les Migracions de Catalunya, que en parla en el text de la Llei, en el tercer Capítol del tercer Títol.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

L'Agència de les Migracions de Catalunya, és creada com a entitat de dret públic de la Generalitat, actuant sotmesa al dret privat, amb personalitat jurídica pròpia, plena de capacitat d'obrar, patrimoni propi i plena autonomia funcional i de gestió per a complir les seves funcions.

Segons el text de la Llei d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, aquesta entitat té diverses funcions:

- a) *“Executar i gestionar les polítiques migratòries, segons les directrius establertes per l'òrgan actiu competent en matèria d'immigració.*
- b) *Cooperar amb els ens locals en la prestació del servei de primera acollida i els programes d'acollida especialitzada.*
- c) *Impulsar la formalització de contractes programa amb els ens locals que gestionen competències fixades en aquesta llei per a garantir la coresponsabilitat i l'estabilitat dels serveis i de llurs professionals.*
- d) *Prestar, amb la col·laboració dels departaments corresponents, el servei de primera acollida a l'exterior i en els municipis que no el presten, sens perjudici del que disposa l'article 21.5.*
- e) *Avaluar els serveis de primera acollida.*
- f) *Donar el suport tècnic i econòmic als agents socials, a les empreses i a les entitats privades sense finalitat de lucre, perquè desenvolupin les actuacions que aquesta llei encomana.*
- g) *Dur a terme el seguiment tècnic del finançament que comporten les convocatòries de subvencions i la formalització de contractes programa.*
- h) *Complir les que li siguin assignades per una disposició legal o reglamentària.”*

2.3) Antecedents

La Generalitat, va crear les seves primeres estructures administratives, normes jurídiques i el primer pla a partir de l'any 1992. Però, l'entrada de persones estrangeres es va accentuar a partir de finals de la dècada dels 90 i, segons les projeccions oficials de l'Institut d'Estadística de Catalunya, al llarg de les properes dècades, les entrades es mantindran intenses i contínues.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Per tant, *“per tal de donar la resposta adequada a aquesta realitat i a aquest horitzó social i demogràfic, el nou Estatut d'Autonomia de Catalunya indica, entre d'altres previsions, que el Parlament de Catalunya estableixi per llei un marc de referència per a l'acollida de les persones immigrades”*.

Cal tenir en compte, però, que per a elaborar la Llei no es parteix de zero. Existeixen documents del Govern que no només es consideren com a antecedents, sinó com a continguts normatius o pre-normatius.

Tenim tres documents, plans i programes principalment:

- **El document “Per un model d'acollida dels immigrants: necessitats i propostes”:** va ser elaborat pel Consell Assessor de la Immigració.
- **El Pla de Ciutadania i Immigració 2005 – 2008:** que va ser aprovat pel Govern el 25 de juny de 2005.
- **El Programa Integral d'Acollida:** que va ser elaborat per la Secretaria per a la Immigració el 2006.

Per a l'elaboració d'aquests documents, plans i programes, es va comptar amb la participació de moltes persones, representants d'Administracions i entitats. A més a més, cal destacar l'experiència pràctica que han adquirit els ajuntaments, consells comarcals i altres ens locals, en la gestió de l'acollida. En aquesta experiència, també han tingut un paper del tot essencial, les entitats i els agents socials. Tot i així és insuficient, ja que ni a tot el territori català ni a les persones que ho necessiten, se'ls garanteixen les prestacions del servei d'acollida que la Llei determinarà. Tal i com diu el Document de Bases, la Llei ha d'aportar un valor afegit concret, la sistematització del servei, la garantia de la seva prestació, i la suficiència financera.

Últimament, l'experiència local s'ha anat estructurant a l'entorn de la gestió de les convocatòries de subvencions a ens locals per poder dur a terme programes i accions d'acollida i d'integració per a les persones estrangeres immigrades. Aquestes convocatòries, ofereixen una tipologia de les accions d'acollida i integració que els ajuntaments i els consells comarcals de Catalunya poden realitzar, i, de fet, realitzen.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Aquesta tipologia, va ser fruit del consens entre la Generalitat, l'Associació Catalana de Municipis i la Federació de Municipis de Catalunya. Es pot dir, que és necessari per a prefigurar la Llei.

2.4) Justificació

Pel que fa a la seva justificació, bàsicament, hi ha tres elements importants:

- L'arribada, que és un moment clau, ja que és quan les persones immigrants tenen les primeres impressions i contactes en la societat en què s'instal·len.
- La necessitat d'apropament entre les persones nouvingudes i la societat catalana.
- El coneixement de la llengua catalana i de l'entorn, que aporten:
 - El foment de l'autonomia, les persones immigrades tenen major formació, i es necessita menys dependència de l'assistència pública.
 - Millora el capital social i humà. Augmenta l'accés al mercat laboral, i milloren les rendes.
 - I finalment, es redueixen la precarietat i la vulnerabilitat.

2.5) Objecte de la Llei

Tal i com indica el Document de Bases de la Llei d'acollida per a les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, l'objecte bàsic d'aquesta Llei és contribuir a fer efectius els principis d'igualtat i de cohesió social, a través de la prestació d'un servei d'acollida per tal de promoure l'autonomia personal, i també, dirigit a les persones que, a causa del seu desconeixement de la societat catalana o del seu origen, es poguessin trobar en desavantatge.

Els principals objectius de la Llei són:

- Facilitar la integració de les persones immigrades.
- Estendre un servei de primera acollida homogeni al conjunt de Catalunya.
- Fer del català la llengua comuna d'acollida arreu del territori. A més a més, és el primer text jurídic que defineix el català com a llengua comuna.
- Facilitar l'alfabetització.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

- Reduir les situacions de vulnerabilitat i de risc d'exclusió.

2.6) Una llei nova

La Llei d'acollida és una novetat dins de l'ordenament jurídic perquè és la primera llei d'aquest tipus amb què comptarà Catalunya. És per això, que no hi ha un règim jurídic previ evolucionat, tot exceptuant els decrets 293/2000 i 125/2001, que no tenen contingut material sinó orgànic, i el decret 188/2001, que no esmenta l'acollida. Hi ha diversos punts de la Llei que necessitaran un desenvolupament posterior. El Document de Bases diu que la Llei ha d'habilitar el Govern, per tal que diverses parts de la regulació de la mateixa siguin desenvolupades per reglament.

2.7) Definicions

- **Acollida:** l'acollida és la primera etapa on la persona immigrada o retornada inicia el procés d'integració dins de la nostra societat. I la primera etapa del procés d'integració de la persona a la societat en la qual s'estableix amb la vocació de romandre-hi establement.
- **Serveis de primera acollida:** és el conjunt de recursos, equipaments, projectes i programes de titularitat pública i privada, que s'adrecen a garantir formació i informació de caràcter bàsic dels estrangers, immigrants, els sol·licitants d'asil,¹⁵ els refugiats, els apàtrides¹⁶ i els retornats, amb la finalitat de promoure'n l'autonomia i la promoció personal, la integració social, així com la cohesió del conjunt de la societat catalana.
- **Programes d'acollida especialitzada:** segons el text de la Llei, l'instrument mitjançant el qual l'Administració de la Generalitat o els ens locals determinen criteris materials i de coordinació per a adaptar llur oferta de recursos, equipaments, projectes, programes i serveis, de prestació pública o privada, d'acord amb les necessitats específiques dels estrangers immigrants o dels

¹⁵ **Asil:** Refugi per als perseguits.

¹⁶ **Apàtrides:** Persona individual que no té cap nacionalitat.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

retornats que en són usuaris. Aquestes programes no poden significar la creació de cap xarxa paral·lela als itineraris informatius i formatius ordinaris, i sempre que sigui possible els destinataris dels programes s'han d'integrar en l'oferta comuna de recursos, equipaments, projectes, programes i serveis.

2.8) El servei de primera acollida

El servei de primera acollida, serà una caixa d'eines per a l'autonomia personal, que inclourà el que ja hem comentat anteriorment:

- Coneixement de la societat catalana i marc jurídic.
- Formació lingüística.
- Coneixements laborals.

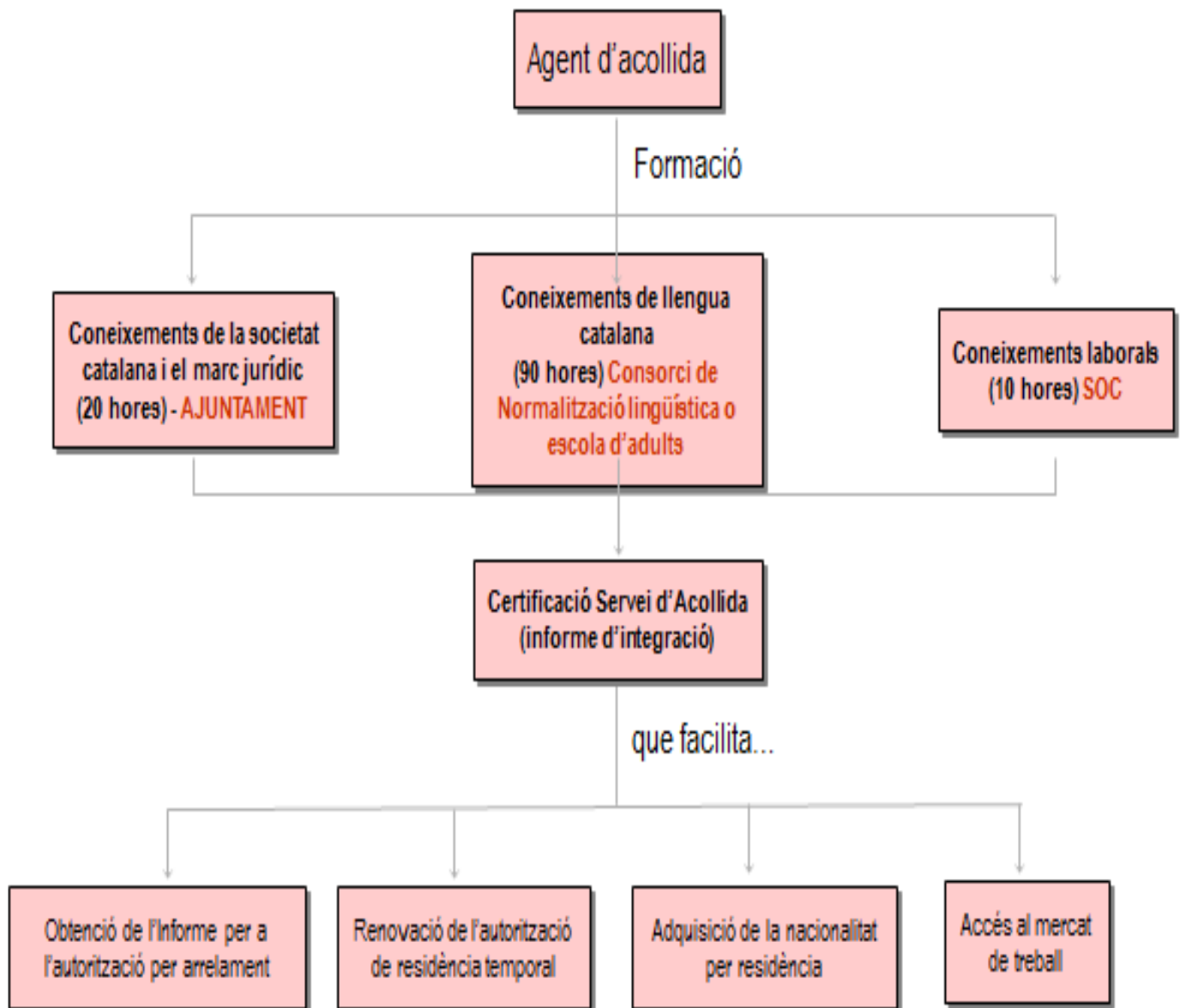
Aquest servei, el de primera acollida, es podrà prestar:

- A l'exterior, que està vinculat al reagrupament familiar o a la contractació en origen.
- I en l'àmbit local, que es durà a terme a través dels ens locals, i en els centres de treball.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

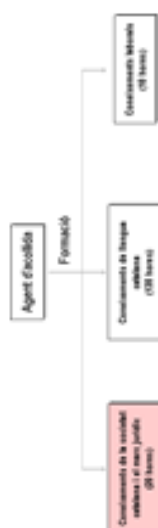
L'esquema següent mostra el que es duu a terme en el servei de primera acollida, i el total d'hores i accions d'acollida que s'han de realitzar.

Itinerari dels serveis de primera acollida

Formació impartida pels serveis de primera acollida

1. Formació sobre la societat catalana i el marc jurídic (20 hores)

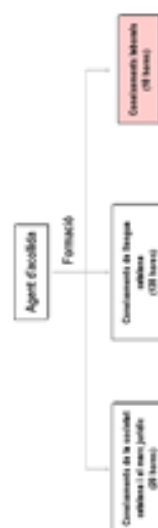
- Trets fonamentals de Catalunya i del municipi
- Drets i deures fonamentals
- Els serveis públics
- Participació en el teixit associatiu de Catalunya
- Funcionament del sistema polític i administratiu
- Marc jurídic d'estrangeria

2. Formació lingüística (90 hores)

- Assolir competències lingüístiques bàsiques segons el Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües
- El català com a llengua comuna en la gestió de l'acollida i la integració
- Facilita programes d'alfabetització per a qui ho requereixi
- Un cop assolides les competències lingüístiques bàsiques en llengua catalana, es pot seguir la formació en llengua castellana

3. Coneixements laborals (10 hores)

- Drets i deures laborals
- Règim jurídic laboral
- Serveis ocupacionals
- Com buscar feina
- Com autocupar-se

2.9) L'acollida especialitzada

En l'acollida especialitzada, es preveuen diversos àmbits d'actuació:

- L'àmbit de salut.
- L'àmbit escolar.
- L'àmbit universitari.
- L'àmbit de menors.
- L'àmbit de justícia.

La taula següent, mostra, tant en el servei de primera acollida com en d'acollida especialitzada, la fase d'acollida, els responsables i on i qui les gestiona.

Competències multinivell

Fase de l'acollida	Responsable de la implementació	Gestió
Primera acollida <ul style="list-style-type: none">• Societat catalana• Formació lingüística• Coneixements laborals	<ul style="list-style-type: none">• Ens locals	<ul style="list-style-type: none">• Ens locals, entitats i associacions• CPNL i altres• SOC
Acollida especialitzada <ul style="list-style-type: none">• Àmbit salut• Àmbit escolar• Àmbit universitari• Àmbit menors• Àmbit justícia	<ul style="list-style-type: none">• Departament de Salut• Departament d'Educació• Departament d'Innovació, Universitats i Empresa• Departament d'Acció Social i Ciutadania• Departament de Justícia	<ul style="list-style-type: none">• CAP i Hospitals• Centres educatius• Universitats públiques• Centres d'acollida• Centres penitenciaris

2.10) Titulars del dret al servei d'acollida

Són titulars del dret a rebre el servei d'acollida les persones estrangeres i retornades a partir del seu primer empadronament en un municipi de Catalunya, així com també les persones que es disposin a establir-se al territori de Catalunya i iniciïn els tràmits administratius corresponents des d'oficines a l'exterior.

El Document de Bases diu que cal avançar vers una gestió institucional integrada dels moviments humans, i que si només tingués en compte les immigracions estrangeres, seria limitada. Per això, a partir de l'any 2002 la Generalitat va posar en marxa un servei públic prestacional i d'acollida dels catalans emigrats i els seus descendents.

Les estructures administratives corresponents van ser adscrites a la Secretaria per a la Immigració al decurs de la VII Legislatura. A més a més, per raons d'eficiència, sistemàtica i visió integral de la política, sembla oportú que la Llei integri les estructures i les normes que afecten tant a les persones catalanes que retornen, com a les estrangeres que immigren a Catalunya.

2.11) Valor jurídic de l'acollida

Els titulars del dret a l'acollida estan sotmesos als mateixos deures que els catalans, amb l'extensió i límits definits al conjunt de l'ordenament jurídic.

El seguiment del procés d'acollida, per part del seu titular, pot tenir valor jurídic al si de procediments administratius regulats per les diferents Administracions.

Per tant, la realització del servei d'acollida, pot ajudar molt a l'hora de regularitzar la situació d'una persona immigrant, ja que ha fet l'esforç d'integrar-se, i això té molt de pes.

En l'annex II, adjunto el text íntegre de la Llei d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, el Document de Bases de la mateixa Llei, i el Pla de Ciutadania i Immigració 2009 – 2012.

PART PRÀCTICA

ENTREVISTA A EDUARD BASTER

Aquesta entrevista la vaig realitzar a l'Eduard Baster, un tècnic de l'Ajuntament, i que treballa al Mas Mota, especialitzat en el tema de l'acollida, amb la finalitat de conèixer què es fa al Mas Mota, i quins serveis ofereixen als immigrants.

Aquesta entrevista em va servir per orientar-me i saber quins són els passos que duu a terme una persona estrangera tot just ha arribat.

1) Quanta gent comença i acaba el procés d'integració? Venen més d'un cop o abandonen? Se senten satisfets amb el servei?

Dins dels programa de coneixement de l'entorn, a Salt, van començar 30 persones, i en van acabar, 24, és a dir, que aquestes 24 persones, a totes se'ls va donar el certificat d'haver fet el curs de coneixement de l'entorn.

Pel que fa als cursos d'alfabetització i de capacitació individual, generalment no som tan estrictes, ja que, a diferència del coneixement de l'entorn, han de fer unes 16 hores determinades, però en els altres dos, l'únic que fem és certificar-los el total d'hores que han fet.

Aquest any 2013, hem registrat a 58 persones en els programes d'alfabetització, i 68 en els de capacitació individual; tenint en compte que cap dels dos programes s'ha dut a terme al municipi de Salt, sinó que a altres llocs del Gironès.

Pel que fa a les atencions personalitzades, l'any 2012, vam rebre 498 demandes, i aquest any, 54. En aquestes dades tampoc s'hi inclou el municipi de Salt.

Sí, generalment sí que es senten satisfets amb el servei.

2) El 2004, era un any molt bo per l'arribada dels estrangers. Dades sobre l'acollida dels anys 2004 i 2013. Ha augmentat o disminuït l'arribada d'estrangers? Què venen més, homes o dones? I aquests, després, un cop estan regularitzats, quants d'ells porten la seva família o més aviat, quins percentatges?

No en tenim dades, ja que nosaltres portem aquí pocs mesos, però jo crec que l'arribada d'estrangers ha disminuït. Actualment, la tendència és que marxi més gent de la que arriba tot i que sigui per poca diferència. No podem saber si arriben més homes que dones o al revés, és difícil de dir. A més a més, la majoria dels immigrants que venen, arriben aquí majoritàriament via reagrupament familiar.

3) Quina és la formació dels formadors, és a dir, qui els fa la introducció en aquest món, i qui els forma?

Nosaltres ens formem dels cursos que fem. També hi ha els professionals de l'ajuntament i les entitats (tècnics de sanitat, educació, habitatge, etc.), treball social i educació social. L'especialització, cadascun de nosaltres la fem a base de cursos.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

A més a més, l'equip del PIAC,¹⁷ també formen als tècnics en temes concrets, com ara en temes d'arrelament social, temes d'assessorament jurídic, d'estrangeria, etc.

- 4) **Teniu immigrants que formin als vostres formadors, és a dir, que primer us expliquin les coses del seu país i la seva cultura, per després vosaltres aplicar-ho a l'hora de tractar amb els immigrants?**

Les mediadores són les que ajuden a entendre les cultures d'origen. Tenim a la Kati, que és de nacionalitat marroquina, i la Sira, que és senegalesa.

- 5) **DADES I DOCUMENTS Una radiografia de la immigració que us arriba, és a dir, del país de procedència, el sexe i les edats.**

Tenim els padrons, que són dades confidencials, i les dades del 2012.

- 6) **Una valoració personal del teu treball.**

És un treball maco, en el qual s'aprèn molt perquè tens contacte amb gent d'orígens molt diversos i és important per garantir l'acollida de les persones que venen i decideixen quedar-s'hi.

- 7) **Quines mancances hi veieu per falta de diners, temps, voluntariat i col·laboració, etc.**

De mancances n'hi ha moltes, sobretot la falta de diners. Tenim una subvenció del Ministerio, però ens han dit que s'acabarà el mes de desembre, per tant, alguna cosa es podrà mantenir, però no podrem seguir fent tot el que hem estat fent fins ara.

Col·laboració sí que en tenim, la dels tècnics, però voluntariat no.

- 8) **Com incideixen la crisi i les retallades en la vostra feina?**

Afecta bastant, ja que fa que es retallin o s'eliminin les subvencions. A més a més, la Generalitat retalla la partida destinada a temes d'acollida, i, finalment, tal i com he dit abans, la subvenció del Ministerio no es tornarà a donar.

¹⁷ PIAC: Programa Integral d'Acollida Comarcal

- 9) Els immigrants amb qui vosaltres tracteu, per què venen exactament; per treball, per estudis, o van venir per un temps concret i van acabar decidint-se per quedar-s'hi?**

Sobretot vénen per a treballar, tot i que n'hi ha molts que vénen per reagrupament familiar.

- 10) Com evoluciona la seva adaptació a l'entorn? Els immigrants amb qui vosaltres tracteu, coneixien algú, és a dir, familiars, amics, contactes, etc.?**

Depèn de la voluntat d'integració. En general, la intenció és d'anar-se adaptant i quedar acollit.

Majoritàriament ja coneixien algú i tenien xarxa social. Aquesta xarxa els ajuda molt en la seva acollida.

- 11) Quan els immigrants tenen algun tipus de problema, com ara de relació amb la parella o en la família, on creus que van a demanar ajuda? A part de les mediadores que teniu vosaltres, teniu algú més que s'encarrega de temes semblants?**

Primer de tot acudeixen a les xarxes socials, és a dir, amb els seus familiars, amics i gent més propera. Si la cosa passa a majors, acudeixen a entitats d'immigrants, i, finalment a serveis socials o a professionals, tot i que es dirigeixen a aquests més per temes econòmics o de papers.

- 12) Quan un immigrant acudeix als serveis als que vosaltres els orienteu, és a dir, l'hospital, l'escola o altres serveis socials; se senten satisfets? L'entenen i l'ajuden en allò que demanava?**

Bé, pel que fa als serveis socials, normalment no es senten satisfets, ja que no els donen el que demanaven. Majoritàriament hi van per temes econòmics o subvencions, i ara mateix, les ajudes estan molt restringides; és per això que es queixen.

Pel que fa a l'hospital, generalment sí que es senten satisfets, tot i que últimament hi ha hagut queixes sobre el tema de la targeta sanitària individual.

I finalment, a l'escola no hi solen haver problemes d'atenció, tot i que si preguntéssim a les escoles, ens dirien que es troben amb molts problemes.

13) Penses que el fet que hagi arribat tanta immigració suposa un factor de risc social i econòmic? Per què? Segons la vostra experiència professional, quins són els problemes que deriven d'aquesta immigració?

És un factor de risc perquè és difícil de gestionar la diversitat cultural.

La feina és un factor bàsic, i si n'hi hagués per a tothom és clar que la immigració no seria cap problema; però, com que no n'hi ha per a tothom, ni per als immigrants ni per als autòctons, això genera conflictes.

Per tant, la immigració a més de la falta de feina és un greu factor de risc.

A més a més, l'accés al mercat laboral és una dificultat per la manca de coneixement lingüístic, d'autonomia, etc.

14) Com veus el tema de la sanitat a Salt en conjunt? Els immigrants que es dirigeixen a vosaltres es senten satisfets?

Jo no domino gaire el tema sanitari, però crec que a Salt està força cobert.

No és que es sentin satisfets del tot, ja que hi ha hagut les dificultats de la targeta sanitària.

15) Creus que la sanitat està coberta, sobretot en els immigrants que encara no estan regularitzats del tot? Per què? Creus que ho hauríem de millorar?

Jo crec que no del tot, perquè penso que el tema d'assistència sanitària hauria d'estar garantit per a tothom, però, actualment, les persones que no estan regularitzades, han d'estar empadronades durant almenys tres mesos, per poder accedir a urgències, mentre que per visitar un especialista han d'estar empadronats durant, com a mínim, un any, tot i que si es tracta de nens, dones embarassades o una urgència vital, és clar que els atendran, independentment de la seva situació regular.

16) Creus que necessitarien més atenció mèdica? Per què?

Sí, jo crec que es necessita més atenció mèdica, perquè hi ha moltes llistes d'espera.

17) Per què tenim la llei d'acollida?

Per garantir una acollida unificada a Catalunya, és a dir, que sigui igual a tots els llocs, i que les persones que arriben a Catalunya, tinguin garantit el dret de poder tenir una formació d'acollida per facilitar la seva acollida.

Tot i que a la pràctica, per dir-ho d'una manera, s'està pervertint, ja que s'està vinculant la llei d'acollida a la llei d'estrangeria; de manera que allò que és un dret, podria acabar essent un deure, ja que tot apunta a que no podran tenir els permisos de residència, d'arrelament, etc., sense el certificat d'acollida. Per tant, podrà limitar o restringir l'accés a la seva regularització.

18) Quin va ser el procés?

Va ser aprovada el 2010, tot i que estem a 2013 i encara no s'ha aprovat el reglament.

19) Per què?

Encara no s'ha aprovat bàsicament per manca de pressupost. Tot i que es preveu que s'aprovi a finals del 2013. A més a més, també es va fer un debat previ.

20) Quin ha estat el treball previ de les ONG, xarxes socials, etc.?

Ha estat un paper fonamental, ja que són els que han sostingut el volum d'arribada massiva d'immigració.

Molt abans de que es fes la llei, però, les ONGS, l'administració local i els serveis socials ja feien l'acollida.

21) Quin valor té la llei d'acollida, la seva importància?

És la primera llei que es fa a l'Estat espanyol en aquest tema. La que regula l'acollida. Unifica l'acollida i garanteix el dret a la persona a ser acollida. Per tant, l'administració té l'obligació d'acollir a la persona si aquesta ho vol i ho sol·licita.

22) Quines mancances hi trobes?

El que la llei diu que ofereix, a la pràctica, serà molt difícil que això es pugui dur a terme perquè no hi ha pressupost.

Per exemple, 90 hores de català, molta gent no podrà realitzar-les perquè no hi ha diners per tants cursos.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

A més a més, la llei estableix que la persona que vingui per reagrupament o per contracte de treball se li faci l'acollida en el país d'origen. Això ho marca la llei, però tampoc es farà.

23) Què hi ha en paral·lel a la llei?

A nivell legislatiu, hi ha la llei d'estrangeria de l'Estat espanyol; a nivell de plans, hi ha el Pla de Ciutadania i Immigració.

24) Què opines dels PIRMIS?

Crec que és un recurs necessari per a les famílies que no tenen cap tipus d'ingrés. Actualment, estan molt restringits, i això és un greu problema per a les famílies, però no s'han desplegat tal i com estaven concebuts.

Per tant, crec que ha quedat a mitges, ja que, si la persona cobrava un PIRMI, s'havia de formar per a poder tenir aquesta subvenció.

25) Et sembla bé que hi hagi gent a qui els hi treguin? Creus que és un greu problema que s'hauria de millorar? En quins aspectes?

No em sembla bé, ja que se'ls treu l'únic ingrés que tenien, però hi ha gent que n'ha abusat, ha mentit o ha fet el que no havia de fer, i això ha provocat que se li tragués. Crec que no s'hauria de treure així com així, és a dir, la persona que la cobra ha de fer les formacions i participar en els cursos. Per tant, se'ls ha d'exigir la participació en els itineraris formatius.

Com ja he dit, estan força restringits, per tant, això fa que la gent s'hagi de buscar la vida d'alguna altra manera i viure com pot.

Crec que s'hauria de millorar molt, ja que és vergonyós que una persona sol·liciti un PIRMI, i no pugui cobrar-lo fins al cap d'un any.

ENTREVISTA A BRU PELLISSA: FUNDACIÓ SER.GI

Aquesta entrevista és realitzada a Bru Pellissa, un dels membres de l'entitat Fundació Ser.Gi.

No vaig poder realitzar-la personalment, tot i que li vaig enviar per correu i me la va contestar.

I he vist que també són una entitat que té molt contacte amb els immigrants, ja que els ajuden a desenvolupar les capacitats pròpies, millorant els marcs de vida quotidiana, etc.

1. Qui sou? Què feu? Quina és la vostra funció?

La Fundació SER.GI és un grup de persones que volen incidir en la millora de la qualitat de vida d'aquelles persones amb més risc d'exclusió social. Treballem a varis nivells: enfortint les persones desenvolupant les capacitats pròpies, millorant els marcs de vida quotidiana, denunciant situacions discriminatòries i proposant nous marcs normatius. Actualment, estem treballant en quatre camps: formació i intercanvi professionals, projectes educatius, habitatge social i ciutadania/desenvolupament comunitari.

2. Com us va formar? Quan? Qui paga els vostres pressupostos?

Es va formar com a associació l'any 1978 per atendre d'una forma molt respectuosa infants orfes tutelats per l'administració pública.

Actualment, els ingressos del pressupost procedeixen de l'administració pública, de fundacions i entitats privades i de les inscripcions als cursos (molt poc)

3. Quin contacte teniu amb els immigrants?

Actualment, tenim molt contacte amb els col·lectiu de persones estrangeres que viuen aquí que conformen la nostra societat. Excepte per alguns temes concrets, no tenim serveis específics per a persones immigrants. Es tracta d'una atenció personal/familiar

4. Què els ofereix?

Oferim un tracte i una resposta adequada a les necessitats de cada persona.

5. Se senten a gust amb vosaltres?

Em penso que sí. Pensem que el tracte a les persones és el que aporta dignitat. Ho tenim molt present

6. Us sentiu vosaltres a gust amb els immigrants que tracteu?

Sí, però que quedi clar que no els considerem immigrants, sinó persones d'aquesta societat que procedeixen d'una experiència migratòria i que degut a deficiències de la societat i actituds discriminatòries els fa especialment vulnerables des del punt de vista social.

7. Canviaries alguna cosa?

Moltes, sobretot cal insistir en la igualtat de drets

8. Creus que els immigrants són participatius? Quines dificultats troben, a part de la llengua?

Hi ha de tot, com a tot arreu. Algunes persones estan molt organitzades i aporten una mirada especial que s'ha de tenir molt en compte. La diferència principal és l'estigmatització que acostumen a tenir

9. Quin nivell tenen de llengua?

Hi ha de tot. Preocupa en general el nivell de dones adultes de certs col·lectius que per diverses raons no han pogut participar massa de la vida social i tenen una formació molt deficient.

10. Quanta gent comença i acaba el procés d'integració? Venen més d'un cop o abandonen? Se senten satisfets amb el servei?

Nosaltres no fem processos d'integració complets. Es comenta que hi ha una primera acollida, però que la plena integració s'acaba al cap d'uns anys de convivència. Penso que és una bona definició. Sí que hi ha gent que ve molt sovint als serveis de la Fundació; també molta gent ve un cop i ja en té suficient.

11. Quina és la formació dels formadors, és a dir, qui els fa la introducció en aquest món, i qui els forma? Quins cursos fan? Diferència entre treballadors social i educador social.

Els professionals tenen formacions molt diverses: sobretot educadors socials i treballadors. També hi ha psicòlegs i sociòlegs. Acostumen a fer cursos de formació contínua en temes que els interessa per millorar la seva pràctica professional. No acostumem a separar les funcions professionals segons siguin treballadors socials o educadors socials

- 12. Teniu immigrants que formin als vostres formadors, és a dir, que primer us expliquin les coses del seu país i la seva cultura, per després vosaltres aplicar-ho a l'hora de tractar amb els immigrants? I si en teniu, a qui ajuden bàsicament? Als tècnics, formadors, immigrants, etc.?**

Abans, ens interessava molt la formació sobre els països d'origen. Ara considerem que queda en un segon pla. Interessa més la formació per a una bona integració en aquesta societat.

- 13. Quines mancances hi veieu per falta de diners, temps, voluntariat i col·laboració, etc. Quin pressupost teniu?**

Falta personal professional per atendre millor les persones que atenem. També ens interessa els voluntaris experts que puguin orientar-nos per on hem d'anar. Ara tenim un pressupost de vora 1.000.000 €.

- 14. Com incideixen la crisi i les retallades en la vostra feina?**

De dues maneres, principalment: reducció a nivell de personal dels equips i fins i tot tancant algun projecte. Això ens ha obligat a pensar de nou els nostres projectes i centrar els objectius.

- 15. La crisi us afecta, què traureu i què mantindreu dels programes que fèieu fins ara?**

En alguns programes retallem en personal i en altres en aportacions directes a les famílies.

- 16. Teniu subvencions? De quin pressupost?**

Sí, bàsicament tenim subvencions; també convenis. Les subvencions tenen imports molt diversos: de 2.000 € a 25.000 €. Els convenis, poden arribar a més de 150.000 € segons el cas.

17. Els immigrants amb qui vosaltres tracteu, per què venen exactament; per treball, per estudis, o van venir per un temps concret i van acabar decidint-se per quedar-s'hi?

En un estudi que vàrem fer, va quedar clar que venien sobretot per treballar i per millorar les oportunitats dels fills. Fa anys, alguns venien amb un esperit "aventurer".

18. Com evoluciona la seva adaptació a l'entorn? Els immigrants amb qui vosaltres tracteu, coneixien algú, és a dir, familiars, amics, contactes, etc.?

Depèn molt de la persona i de l'entorn més proper que es troba. També de l'acceptació que té dels seus orígens culturals i de la societat d'acollida

19. Quan els immigrants tenen algun tipus de problema, com ara de relació amb la parella o en la família, on creus que van a demanar ajuda?

A vegades, no tenen prou coneixement dels recursos de l'entorn. A vegades, amb persones properes i a vegades amb professionals amb els que tenen un nivell de confiança i relació positius

20. Creus que quan un immigrant acudeix als serveis que hi ha a Salt, és a dir, l'hospital, l'escola o altres serveis socials; se senten satisfets? L'entenen i l'ajuden en allò que demanava?

Jo penso que hi ha de tot. No tothom atén bé les persones immigrades i algunes acudeixen als serveis amb experiències passades poc satisfactòries que condicionen les seves expectatives. Tot i així, en molts casos hi ha hagut un canvi molt important en els col·lectius professionals que ajuden a la integració de les persones immigrades.

21. I tu què en penses? Què creus sobre l'atur? Penses que hi ha més immigrants aturats que espanyols? Per què?

Sí, l'índex d'aturats de les persones immigrades és major que les que fa temps que les seves famílies arribaren aquí. Bàsicament, hi ha una qüestió de certes reticències i sobretot perquè ocupaven llocs de treball molt precaris que han estat els primers a ser eliminats.

22. Penses que el fet que hagi arribat tanta immigració suposa un factor de risc social i econòmic? Per què? Segons la vostra experiència professional, quins són els problemes que deriven d'aquesta immigració?

Segons el meu punt de vista, l'arribada de persones immigrades els darrers anys ha posat en evidència la debilitat dels serveis d'atenció a les persones i també el grau baix d'adequació que tenien per rebre una població ben diversa. Jo crec que s'ha fet un gran esforç en aquest sentit.

Per un altre costat, com que un dels col·lectius que pateixen més la crisi són els immigrants, algunes persones han pensat que tots els ajuts anaven pels immigrants, quan de fet anaven per les persones més necessitades.

23. Quin risc aporten? Per què?

Jo no crec que aportin un risc. Més aviat, des del punt de vista econòmic alguns estudis revelen que el col·lectiu de persones immigrades han aportat riquesa al país

24. Creus que la sanitat està coberta, sobretot en els immigrants que encara no estan regularitzats del tot? Per què? Creus que ho hauríem de millorar?

No, hi ha una llei injusta i indigna que no permet una cobertura universal, quan fa uns pocs mesos sí que ho era. Penso que és un pas enrere.

25. Si en el cas d'una emergència, o que es tractés d'un nen o una dona embarassada, creus que els atendrien a tot arreu? De la mateixa manera?

Bé, jo crec que sí, tot i que segurament en algun cas els farien pagar i això és una limitació importantíssima. Penso que els professionals han de ser valents i no fer cas d'algunes normes clarament injustes i discriminatòries.

26. Creus que necessitarien més atenció mèdica? Per què?

Jo penso que necessiten la mateixa atenció mèdica que la resta de la població. Potser en alguns casos, la figura del mediador/traductor és especialment important.

27. Per què tenim la llei d'acollida?

La llei d'acollida vol regular el servei de primera acollida, la de quan la gent arriba a un poble o ciutat de Catalunya. Ha de tenir una formació en llengües i altres temàtiques. No és obligatòria, tot i que en alguns casos necessària.

28. Hi ha gent que diu que ho estan vinculant a la llei d'estrangeria, i d'aquesta manera, estan limitant i restringint les possibilitats dels immigrants a estar regulats. Què en penses de tot això? Creus que és cert?

Sí, en part és cert, perquè algunes formacions i els certificats que es donen i es donaran permeten alguns processos de regularització, de renovació de permisos, etc. Això és perjudicial per a les persones immigrades. Cal desenvolupar molt més l'acollida com a actitud i la formació que es regula com a eines per a la integració de les persones immigrades.

29. Quin ha estat el treball previ de les ONG, xarxes socials, etc.?

Moltes ONG hem participats en els treballs de definició de la llei d'acollida en base a l'experiència que tenien. Penso que ha estat importantíssim, perquè en alguns moments determinats l'administració pública s'ha vist desbordada per l'allau de situacions i persones a atendre. Penso que les entitats han provat coses noves i projectes innovadors, però no sempre s'han pogut mantenir ni han estat assumits per l'administració. Algunes ONG també han estat molt importants per portar la veu de les persones immigrades en certs fòrums públics.

30. Quines ONG et sonen a tu? Creus que han tingut un paper fonamental? Com han pogut sostenir l'arribada massiva d'immigrants?

Em sonen moltes ONG: Caritas, Creu Roja, GRAMC, Atlàntida, Associació Senecat, Associació Eina, etc.

31. Quines polítiques feien per a acollir-los?

Molt variades, algunes aporten formació, altres alimentació i temes bàsics, altres aposten més per la participació de les persones immigrades a Salt i a la societat en general, etc.

32. Quin valor té la llei d'acollida, la seva importància?

Té importància en el sentit que dóna un marc concret i únic a la formació lingüística, d'orientació laboral i de coneixement de la societat catalana i pot aportar elements d'integració per a les persones immigrades.

33. Quines mancances hi trobes? Què diu aquesta?

Penso que l'acollida també ha d'incorporar polítiques de sensibilització i conscienciació de la realitat de les persones immigrades i de desenvolupar l'actitud d'acollida. També hi ha el perill que alguns agents, com persones vinculades a entitats de persones immigrades, no puguin exercir el seu rol d'acollida. Això és important...

34. Què hi ha en paral·lel a la llei?

No entenc la pregunta

35. Què opines dels PIRMIS?

Sovint necessàries, no suficients. A vegades es tracta més d'una forma que no deixa créixer i desenvolupar-se les persones

36. Et sembla bé que hi hagi gent a qui els hi treguin? Creus que és un greu problema que s'hauria de millorar? En quins aspectes?

No sé si s'han de treure. En aquests moments, això seria molt temerari, perquè moltes famílies depenen d'aquests ajuts per poder subsistir

37. Una valoració personal del teu treball.

Una feina molt interessant i rica, que m'ha aportat molt. Coneixes gent i persones molt diverses i molt sàvies. A vegades, mal valorada.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

ENTREVISTA A ESTER ALEMANY: CPNL

Aquesta entrevista la vaig realitzar a l'Ester Alemany, una funcionaria de l'ajuntament i filòloga, que dóna classes als immigrants al Consorci.

M'ha aportat informació sobre què és i què fa el Consorci, i sobre els criteris de separació dels alumnes en classes.

1. Què és el Consorci per la Normalització Lingüística?

El Consorci és un servei públic que té tres branques:

- Assessorament lingüístic: tant al servei local com a les empreses.
- La dinamització: és a dir, normalitzar l'ús de la llengua en un sector (sectors municipals sector de la joventut, sector socioeconòmic, etc.).
- L'ensenyament: és a dir, l'ensenyament del català. La nostra feina, bàsicament és fer preguntes.
 - I l'acollida, que no només es fa en l'apartat d'ensenyament sinó que també en el de programes. És a dir, una persona quan arriba, el primer que fa és el servei d'acollida municipal de l'ajuntament.

2. Què feu vosaltres amb el tema de l'acolliment lingüístic?

Pel que fa al tema d'acolliment lingüístic, estem treballant molt en xarxa, per tal que la persona nouvinguda sàpiga on és, què fa, el seu entorn, etc. És a dir, que els guiem una mica.

3. Fa molt que hi és el Consorci?

El Consorci va néixer fa uns anys, amb l'objectiu de normalitzar l'ús de la llengua.

El 2005, amb boom migratori semblava que tothom estudiava català i s'havia tret els nivells que tocaven, van tornar a fer l'acollida.

En aquest cas hi havia el to afegit a la gent que acabava d'arribar que no coneixien la llengua, que no és que no coneguessin només la llengua, sinó que no coneixien ni la llengua ni els costums etc. per això es fa primer una acollida i després una acollida lingüística.

4. Quins altres serveis s'ofereixen en el Consorci?

Pel que fa a altres actuacions concretes, les més importants d'aquests anys el programa de voluntariat per la llengua, que va començar amb poca gent i que és des del 2006 i un programa que ha rebut un premi de la UE.

És un programa de post acolliment. Es dirigeix a persones que van a les aules però que no poden parlar el català perquè el seu cercle en que es mouen la llengua vehicular no és el català, per tant, els busquem una parella lingüística que es voluntària

Per tant el voluntariat per la llengua es un dels eixos d'acolliment lingüístic

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

També hi ha, dins de la dinamització, el sector socioeconòmic, que treballa amb establiments comercials, campanyes, etc.

I el programa Joventut, on destaca el treball en l'esport.

5. A tots els municipis hi ha els mateixos programes?

No, cada municipi fa diferents actuacions, que últimament estan sempre encaminades cap a la convivència.

Des del Consorci, també hem fet cursos de serveis. A més a més, col·laborem amb diferents entitats organitzant la part lingüística

6. Què ofereix l'ajuntament a la gent immigrant?

Hi ha una nova llei, la llei d'acollida.

L'acollida la fa l'ajuntament, i nosaltres, des del Consorci, ens centrem en l'apartat d'acollida lingüística.

7. Quants cursos doneu?

Hem arribat a oferir fins a 20 cursos de català que és quan hi havia més recursos econòmics, però actualment, n'ofereixo 16.

8. El nombre d'alumnes s'ha mantingut igual?

Sí, jo crec que sí, perquè tot i que ha disminuït la immigració, en aquests temps bàsicament per problemes econòmics, ja que molta gent es mou o torna o directament ja no arriba, a Salt és un dels llocs on encara es manté la part de la llengua, perquè encara hi ha llista d'espera

El que vull dir és que els cursos bàsics encara estan en llista d'espera i no ha baixat la demanda, tot i que ofereixo els mateixos cursos que l'any passat.

9. Quin tipus de gent us arriba per aprendre el català?

La gent que en principi ve per aprendre el català, és gent que ja té alguna llengua romànica, perquè la gent que no està alfabetitzada, l'enviem a l'escola d'adults.

10. Quins organismes hi ha a Salt que ofereixin escolarització per als adults?

Els organismes que ofereixen escolarització per als adults són: escola d'adults i CPNL, a part d'elements particulars com poden ser Càrites el Gramsc o altres entitats.

Escola d'adults: fa l'acolliment lingüístic, i després el seguiment d'aquesta mateixa gent. Són gent que o no estan alfabetitzats, és a dir, que els ensenyen a llegir i escriure,

però en català, o gent que se l'ha d'alfabetitzar perquè no coneixen l'alfabet llatí, és a dir parlen només l'àrab per exemple o no han anat a l'escola.

Un cop han fet el curs d'alfabetització a les Bernardes, passen al Consorci.

En canvi els que estan alfabetitzats i coneixen l'alfabet llatí, siguin de la societat que siguin, encara que parlin una llengua germànica o qualsevol altra, però coneixen l'alfabet llatí, el que fan és venir directament al Consorci.

11. I després, què feu vosaltres?

El que fem es dividir els recursos, ja que un que sap escriure no és el mateix que un que no en sap. D'aquesta manera, les classes són més homogènies.

12. I després, hi ha algun seguiment?

El seguiment que hi ha és que el professor recomana a l'alumne un curs o un altre, però ells són els que decideixen si volen continuar o no, ja que no és un ensenyament obligatori.

Per exemple, n'hi ha alguns comencen el bàsic 1 i acaben el de suficiència, tot i que els recomanem que, com a mínim, acabin l'intermedi.

13. Quanta gent hi ha als cursos?

Dins dels cursos tenim 28 persones màxim.

Però oferim 16 cursos, amb una mitjana de 25 o 30 persones per cursos, són uns 400 alumnes per mòdul, per tant, 800 alumnes per curs.

És a dir, que en els nostres cursos, hi ha 400 alumnes per quadrimestre.

14. La gent normalment acaba la formació lingüística?

Sí, el 70% sol acabar els cursos.

15. Dins dels vostres cursos, què hi ha, més homes o dones?

Als cursos superiors hi ha més dones, mentre que als bàsics, hi ha més homes.

Abans hi havia més homes per qüestions laborals. És a dir, necessitaven el català per la feina, i perquè poden deixar els nens a casa amb la mare.

Ara les dones, s'adonen que tenen un paper important, com ajudar els fills, etc., però moltes tenen nens petits i no poden entrar a l'aula.

És per això que moltes es formen en cursos de tallers que fan les AMPES, és a dir, que no tenen cap certificat ni res, però que no tenen cap altra opció, o al GRAMC que deien portar els nens.

16. Les classes de català tenen cost econòmic?

Abans les classes costaven diners a partir de l'elemental, i ara es paguen tots menys l'inicial, proporcionalment al nivell d'ingressos. Per exemple, una persona, que certifiqui que no treballa i que no té els recursos econòmics, en comptes de pagar per un Bàsic 13 euros, pagarà 4'80 euros.

17. Quina és la formació dels professors?

Actualment són llicenciats en filologia catalana.

Abans, podien ser mestres en català i gent llicenciada en història o periodisme, és a dir, carreres de lletres. Però ara s'ha de ser filòleg.

18. Com incideix la crisi?

Al principi de la crisi, molta de la gent que venia als nostres cursos era per formar-se; ara, la majoria són exempts de pagament.

Tot i que repeteixo, a Salt, la crisi no ha afectat al nombre d'alumnes, sinó al nombre d'oferta que baixa una mica perquè no es pot contractar professors de manera extraordinària.

19. Però segur que ja no ve tanta gent per a formar-se no?

El nombre d'alumnes no ha baixat tan per la crisi sinó que hi ha gent que marxa.

20. I això com ho veieu vosaltres?

Ho veiem perquè ara les llistes d'espera són de 15 i havien arribat a ser de 50, per tant, es nota que marxa gent.

21. I la demanda de cursos, ha baixat o s'ha mantingut estable?

La demanda ha baixat en els bàsics una mica, perquè hi ha gent que ha marxat i gent que ja s'ha format, és a dir no només és per la crisi

22. Teniu subvencions?

El Consorci no rep subvencions com a tal.

Els diners que rep el Consorci, un tant per cent és de la Generalitat, i un altre tant per cent és de l'ajuntament cada municipi.

Sí que és veritat que el departament d'immigració, en els anys dels booms sí que han donat en l'informe de subvencions algun recurs.

Però com ja he dit, no ens fiancem via subvenció sinó per via pressupost ordinari

23. Els immigrants amb qui vosaltres tracteu, per què venen exactament; per treball, per estudis, o van venir per un temps concret i van acabar decidint-se per quedar-s'hi?

És una pregunta que nosaltres no fem. Però hi ha de tot.

Els moviments migratoris i les causes migratòries, que hi ha l'econòmica, la social, gent que ha vingut perquè el seu país està en guerra i després vol tornar, hi ha la mèdica, gent que ve aquí per a fer-se tractaments mèdics que al seu país no hi havia, i sobretot per treballar.

24. Com evoluciona la seva adaptació a l'entorn?

Crec que depèn de les comunitats.

Hi ha països subsaharians en què el concepte de país no és tan important sinó més aviat el concepte d'ètnia. És a dir, és igual que sigui de Gambia, Senegal, sarahule o wòlof, el que compta és l'ètnia.

I també depèn de les ètnies la integració és més o menys forta.

Hi ha ètnies que demanen preservar més la seva entitat i d'altres permeten més una fusió.

El que es treballa des de l'Ajuntament, Consorci, Càrites i els diferents organismes, és que la integració sigui completa.

Per tant totes les activitats que es fan són per això, per integrar-les.

25. Els immigrants amb qui vosaltres tracteu, coneixien algú, és a dir, familiars, amics, contactes, etc.?

Depèn de la comunitat també. Normalment hi ha comunitats que sí que hi ha una associació, que la persona quan arriba, la persona de contacte que hi ha al darrera sigui una associació. Però la seva xarxa social és la família.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Cal dir, però, que al principi era més la família, però ara també hi ha associacions.

Ara hi ha comunitats que s'han fet com a associació i que són com a fonts de referència.

A vegades quan es posposen activitats, té més incidència que ho faci el president d'aquella associació, portaveu de molta gent que ho faci una persona de manera individual.

26. Creus que quan un immigrant acudeix als serveis que hi ha a Salt, és a dir, l'hospital, l'escola o altres serveis socials; se senten satisfets? L'entenen i l'ajuden en allò que demanava?

Home, hi havia una època en que els serveis eren mediadors.

En principi la gent que ve es fa entendre. És a dir, la gent que va a classes i hi assisteix, és gen que es fa entendre.

La gent que no va a classes, no esta formada o no esta escolaritzada no ho sé, però els altres sí que es fan entendre. És a dir, són gent que quan han acabat el Bàsic 1 pot entendre el català i quan acabi el 3 pot entendre i parlar una mica.

27. I tu què en penses sobre l'atur?

L'atur, crec que és un desastre, i que s'ha de solucionar.

28. Penses que el fet que hagi arribat tanta immigració suposa un factor de risc social i econòmic? Per què?

Personalment, d'entrada no. La societat catalana sempre ha estat un país d'acollida, per tant, no ha estat mai un problema social.

Des del punt de vista econòmic, crec que tampoc, perquè quan Catalunya va pujar i que era el motor de tot l'Estat, era també perquè hi havia molta gent que venia aquí per treballar. Potser el tarannà era més treballador o no, però la gent treballava.

I a més, quan la gent ve a treballar, no es produeix un enfonsament sinó el contrari.

La crisi el que ha fet és que, no només la immigració sinó també la gent autòctona, que està rebent rendes socials. Doncs com que tenen aquesta ajuda depèn de la feina que els surti, com que ja tenen allò, si no estan ben remunerades, i no els compensa, no agafen aquella feina.

Però la immigració, no é un problema ni social ni econòmic.

29. Com veus el tema de la sanitat a Salt en conjunt?

No és un tema que toqui, però jo crec que l'assistència sanitària a la gent està assistida. Penso que a Catalunya s'està atenent a la gent prou bé.

30. Creus que hi ha prou recursos?

Home, jo crec que sí, aquí a Salt tenim dos CAP i el Sta. Caterina.

31. Per què tenim la Llei d'acollida?

Encara està penjada perquè no s'ha aprovat el reglament, i pendent de l'última aprovació.

Bàsicament, els motius que hi ha en el preàmbul són els possibles problemes socials que pugui provocar la immigració pel desconeixement de l'entorn i la llengua que és la primera acollida, perquè una persona que no coneix la llengua no s'integra del tot.

El que intenta fer la llei és preservar això, per tant que la gent tingui possibilitat d'aprendre la llengua del lloc on viu, conèixer l'entorn del lloc on viu i tenir un coneixement jurídic de l'entorn on viu.

32. Hi ha gent que diu que ho estan vinculant a la llei d'estrangeria, i d'aquesta manera, estan limitant i restringint les possibilitats dels immigrants a estar regulats. Què en penses de tot això? Creus que és cert?

La Llei d'acollida és una ajuda.

No s'ha de veure com una trava sinó una ajuda perquè la gent tingui els recursos que necessita per tenir una bona integració.

33. Com va néixer la Llei d'acollida?

La Llei d'acollida va néixer com un ajut per donar a la gent recursos formatius a diferents nivell.

34. Quin ha estat el treball previ de les ONG, xarxes socials, etc.?

Fer el mateix sense el reforçament jurídic. Això és una feina que feia tota la societat civil i organismes públics. També hi havia Càrites, i un assessor jurídic.

35. Quin era el treball de l'Ajuntament?

L'Ajuntament feia l'acollida en l'entorn.

El que feia era mirar el padró d'habitants i fer una acollida des del àrea de convivència.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Des del punt de vista lingüístic, per a l'alfabetització hi havia les escoles d'adults i el Consorci.

Ens havíem format en xarxa, però sense la llei, sense la obligació de tenir el certificat.

La llei el que fa és donar suport jurídic a una cosa que és normal que la gent conegui

36. Què és el Mas Mota? Quina és la seva funció?

El Mas Mota és on hi ha la seu de l'àrea de convivència i integració de l'ajuntament.

Bàsicament porta l'acolliment, que es fa des del Mas Mota. El que fa és aglutinar tot el procés d'acollida als diferents sectors i després vertebrar el seguiment.

37. I el PIAM (Programa Integral d'Acollida Municipal)?

Ara és el PIAC (Programa Integral d'Acollida Comarcal), i només fa acollida.

Fa sessions d'acolliment, explicar l'entorn, explicar-los el circuit que han de fer, els llocs mínims que han de conèixer, etc.

Després nosaltres, anem un dia i els expliquem allò que ens toqui a nosaltres des del nostre àmbit. És a dir des del punt de vista de la sanitat s'hi va un dia, des del Consorci hi anem un altre, i els expliquem el nostre àmbit.

El PIAM el que va fer és ajudar a crear la xarxa i va fer molt bona feina.

38. Quines mancances trobes a la Llei d'acollida?

No la conec en profunditat

Però sobretot mancança econòmica; si una llei demana la formació de les persones, si no hi ha l'aportació econòmica al darrere que et garanteix que es puguin formar, no serveix de res.

Hi ha molta gent que no pot fer els cursos per manca econòmica.

En vigor el reglament hi hauran d'haver els recursos.

És a dir, t'obliguen fer una cosa però has de tenir els recursos. El problema és que en aquests moments de crisi no hi hagi el suport econòmic que la llei necessita.

39. Què opines dels PIRMIS?

No sé quant els donen. Suposo que hi deu haver un estudi socioeconòmic de la família, i decideixen si els ho donen o no, però crec que seria millor que parlessis amb els serveis socials.

40. I finalment, una valoració personal del teu treball?

Crec que el Consorci és un pilar fonamental per la normalització de la llengua.

La formació que s'ha donat a les persones no hagués estat possible sense el Consorci, perquè es una xarxa que és a tota Catalunya. És a dir, les certificacions que es donen són a tot Catalunya.

Per tant, la gent que treballa al Consorci, té una funció determinada que garanteix l'aprenentatge d'aquestes persones. Això deriva a que aquestes trobin feina i s'integrin.

A més a més, es fan moltes campanyes del voluntariat per la llengua, etc.

El Consorci, també va ajudar moltes empreses en els seus inicis a catalanitzar els seus documents.

Crec que els professionals que hi treballen s'hi dediquen molt al seu treball i que tenen molta vocació, perquè s'ha de tenir en compte, que hi ha dies que es fan jornades molt llargues, perquè la gent sol·licita cursos de formació.

ENTREVISTA A MARIONA LLOPART: GRAMC

Aquesta entrevista la vaig fer a la Mariona Llopart, una psicòloga i membre del GRAMC, que porta també el projecte de nens que s'explica en l'entrevista.

Parlar amb la Mariona m'ha aportat, primer de tot, coneixements sobre l'entitat, i també una altra visió de la immigració, ja que ella considera que la immigració no és un factor de risc social, sinó més aviat una oportunitat.

1. Qui sou i com us vau formar?

GRAMC és una associació que comença l'any 1989 a través de professors universitaris de la UdG, amb uns amplis coneixements tant d'educació com de psicologia.

2. Què vol dir GRAMC?

Grup de Recerca a l'Atenció de Minories Culturals.

3. On feu l'atenció?

L'atenció sempre s'ha fet a poblacions amb un alt índex d'immigració.

4. Quins són els vostres projectes?

GRAMC, ara el 2013 té 4 projectes:

El dels nens: el programa de nens que és el nostre, en el qual nosaltres acollim a menors. Des dels 8 als 16 anys.

El de les dones: fan cursos de formació a les dones. Es fan diferents nivells: Bàsic, Mig i Avançat.

- a. S'ofereix l'aprenentatge del català, i en alguns serveis, s'ofereix el servei de guarderia perquè les mares puguin estudiar mentre els nens són cuidats per una altra persona.

El d'acollida: és una advocada que pot anar-la a visitar qualsevol persona, i el que fa ella és treballar amb temes com regularitzar papers, reagrupaments familiars, relacions amb el consolat, etc. temes de caràcter judicial.

El sociolaboral: són dues educadores i el que fan és ajudar a les dones immigrades a inserir-les al món laboral.

Fan cursos de formació, aprenen a fer currículums, fan visites i s'inscriuen a ETT, etc.

5. És a dir, vosaltres només treballeu amb dones i nens, no?

Principalment sí.

6. I les dones han de pagar?

No, és tot gratuït.

7. D'on vénen les subvencions?

Vénen a nivell comarcal i municipal de l'Estat i de la Generalitat.

8. De quant són les subvencions?

Les subvencions depenen. Del programa que nosaltres desenvolupem, que és el de nens, hem rebut uns 120.000 euros, que inclou el sou de les vuit educadores, la despesa de materials, el lloguer de locals, etc.

9. On es fa aquest programa de nens?

Aquest programa es fa a Salt, Teià, Palafrugell i La Bisbal.

10. Quants formadors teniu?

Del programa de nens, que és el que portem nosaltres, tenim vuit educadores a les diferents poblacions.

11. Qui paga els vostres pressupostos?

El Ministerio de Empleo y Seguridad Social
El Fons Europeu per la Integració

12. Ara també rebeu subvencions?

Nosaltres vam fer la sol·licitud per al 2014 i estem a l'espera.
Normalment no informen fins a finals d'any, és a dir, fins al desembre.
Tu presentes el projecte, i si t'aproven el projecte, has de presentar una memòria adaptada. A partir dels diners que ells t'aproven, tu llavors executes.

13. Quin problema hi veus en això?

Que has d'estar sempre a l'espera i que no se sàpiga el pressupost fins a finals d'any.

14. Hi ha hagut algun any que no us hagin donat la subvenció?

Per ara no. Per exemple l'any passat vam rebre més diners per desenvolupar aquest programa.

15. Creus que seria més útil si sabéssiu amb més antelació la quantitat de diners que se us donarà?

Sí, perquè et permet dissenyar més el projecte, començar-lo a executar més abans, o sigui, que si es pogués, el començaríem ja des del dia dos de gener.

16. Quin contacte teniu amb els immigrants?

En el cas del programa de nens, són els nens, i el nostre contacte és diari.
Amb les famílies fem les intermediacions familiars, que intentem fer mínim dues a l'any, que són de forma individual, és a dir, família i educadora.
També fem tres reunions de forma global amb les famílies. En fem una al gener, l'altra al juny i l'última al desembre.

17. Els nens per a entrar en aquest projecte què fan, s'apunten a la biblioteca, o com funciona això?

El criteri de selecció passa sempre per la gent Alic.

Hi ha un professor, normalment de secundària, que fa de pont entre les escoles i instituts i totes les entitats que funcionen al municipi de Salt. Aquesta persona, fa la difusió a totes les escoles de les places que disposem

18. Quantes places teniu?

Ara ho tenim tot cobert. Tenim llista d'espera.

19. I quants alumnes?

Tenim:

Primària: 20

Secundària: 20

Joves: 8

Tot i que en total en tenim uns 50 – 52, perquè n'hem agafat més del compte.

20. I vosaltres, els que ajudeu els nens, heu de tenir alguna formació determinada?

Sí, hi ha d'haver una formació universitària. Poden ser psicòlegs, educadors socials, treballadors socials o mestres.

21. Els nens han de pagar alguna cosa?

No. És totalment gratuït.

22. Se senten a gust amb vosaltres?

Jo crec que sí. S'ha de pensar que tenim nens que no parlen absolutament res.

23. I què feu, els ajudeu amb els deures, o els ensenyeu la llengua?

Principalment, es fan dos hores i mitja sempre d'atenció.

I es fan dos grups. La primera hora i quart, un grup que té deures fa treball assistit amb dues educadores, i els que no tenen deures van a la part d'adalt de la biblioteca, i fan vocabulari. Cada setmana hi ha un vocabulari nou a treballar, i es treballa molt a nivell oral i nivell escrit. Això sí, tot en català.

24. I vosaltres, us sentiu a gust?

Molt. És molt gratificant.. gratificant perquè hi ha diferents cultures, diferents formes de vida, etc.

25. Tu canviaries alguna cosa?

Ara mateix, des del tema de la dinàmica o alguna cosa que tingui sota el meu poder, no. Perquè anem molt bé i els nens responen molt bé.

26. I a nivell econòmic?

Sí. Faria uns canvis bastant grans.

27. Creus que els nens són participatius?

Sí, molt.

28. A part de la llengua, quines dificultats troben?

Hi ha el tema de l'acceptació per part de l'entorn.

29. En el vostre grup, hi ha alumnes de cultures molt variades?

Sí. En el nostre grup hi ha marroquins, gambians, senegalesos, indis i paquistanesos.

Són cultures molt diferents entre elles, i els primers dies quan es troben hi ha alguns enfrontaments. Però d'insults entre ells n'hi ha molt pocs, perquè es respecten entre ells.

30. Els separeu en grups segons el nivell de llengua?

Sí. Els separem segons el seu nivell de llengua.

31. Quanta gent comença i acaba el procés?

Tenim un problema, i és que en principi prioritzem nens que estan a l'aula d'acollida, i que després puguin estar al programa entre 2 i 3 anys, perquè creiem que en aquest temps ja hem fet aquest acompanyament amb els nens i per deixar espai per als altres. Però el que passa és que els nens no volen marxar.

32. I hi ha nens que comencen el procés i després se'n van un altre cop cap al seu país?

Aquest any n'hi ha 4 en total que han marxat.

Aquestes són baixes involuntàries.

33. I de baixes voluntàries?

No. De baixes per assistència no voluntària no en tenim cap.

34. Creus que han augmentat o disminuït des de que va començar?

Han augmentat.

35. Tots els professors sou catalans o teniu immigrants dins del vostre grup?

Tenim voluntaris, però no són formadors.

36. Creus que hi ha falta de temps i voluntariat?

Faltaria més voluntariat.

Per 20 alumnes, som 5; 3 educadores i 2 estudiants universitaris que estan fent les seves pràctiques aquí a la biblioteca.

37. Teniu psicòlegs?

Sí, jo sóc psicòloga.

38. Suposo que la crisi us afecta molt no?

Sí ens afecta molt amb les retallades i tot.

39. Com creus que evoluciona la seva adaptació a l'entorn?

Cada any crec que millor.

40. Quan els immigrants tenen algun tipus de problema, com ara de relació amb la parella o en la família, on creus que van a demanar ajuda?

En els nens, els marroquins i els senegalesos ho solucionen entre ells, és a dir, entre el grup d'iguals, perquè tenen por a dir-ho als pares, sobretot les noies, més que els nois.

Normalment ho solucionen entre els amics, per això per aquesta por de dir-ho als adults, tant als pares com als mestres.

41. Vosaltres també serviu d'orientació als pares quan han acabat d'arribar?

Sí.

42. On els envieu?

Depèn de la situació..

Si és una cosa de serveis socials, cap a serveis socials, si es una cosa de regularització de papers, ta través de la nostra entitat la dirigim a l'advocada.

43. Se senten satisfets?

Sí. Tot i que costa que els pares es deixin ajudar.

44. Els nens quan van arribar tenien xarxa social?

Sí. Tenien normalment familiars. Amics quan han arribat costa que ja en tinguin.

45. I els pares, tenien xarxa social?

Sí, també tenien algun familiar.

46. Per tant, creus que la família fa la primera acollida?

Sí. Primer ve l'home, o l'home i un fill més gran, i després venen la dona i els fills via reagrupament familiar.

47. En els cursos de català, només hi ha dones?

Sí, només dones.

48. I les dones quants cursos fan?

Del programa de dones poden fer: l'inicial, el mig i l'avançat. I després se'ls dóna un petit títol.

49. També hi ha dones que comencen i ho deixen?

No, n'hi ha molt poques. La majoria acaben.

50. On es fan aquests cursos?

Al Mas Mota.

51. També es comença de zero, és a dir, es fan grups, etc.?

Sí. Es fa una avaluació inicial al principi, i després es classifiquen.

52. Tu què en penses sobre l'atur?

Crec que potser nosaltres també acabarem marxant, és a dir, les oportunitats de feina són molt poques actualment.

53. Què creus que hi ha, més espanyols o més immigrants aturats?

La crisi actualment afecta a tothom, menys la classe alta.

La classe mitjana és la que ha rebut més i la baixa encara més.

54. Creus que la immigració és un factor de risc social i econòmic?

No. Jo h veig comuna oportunitat i no com a risc. El que passa és que les polítiques que s'han establert tant a nivell estatal com a nivell autonòmic ho han vist com un tema de risc en comptes de plantejar-ho com tema d'oportunitat.

Tan bon punt som senyors com deixem de ser-ho. És a dir, fa uns anys, tu no volies collir pomes o treballar de paleta, o cuidar avis, i ara resulta que sí. Són les polítiques.

55. Com veus el tema de la sanitat?

Crec que acabarem privatitzant-la. No sobreviurà. No en fem prou per mantenir-la amb el que cotitzem cada mes.

56. Creus que no està coberta?

Crec que no és normal que per demanar hora al dermatòleg, t'hagis d'esperar 8 o 10 mesos.

57. Creus que s'hauria de millorar?

Sí, i molt.

58. En cas d'una emergència, un infant o dona embarassada, creus que s'atendria a tots els llocs igual?

Sí. Perquè hi ha protocols en aquest sentit.

59. Per què tenim la llei d'acollida?

Per fer bonic. Hi ha gent que està esperant ajudes i no les reben.

60. Quin ha estat el treball previ de les ONG i xarxes socials?

Desconec les altres, però nosaltres teníem altres projectes. No es deien d'acollida, però eren altres projectes.

61. I vosaltres què fèieu?

Es feia tot el tema d'assessorament.

62. Què opines dels PIRMIS?

És molt indignant. És una irregularitat molt i molt mal gestionada i portada.

63. Què opines que hi hagi gent que els hi treguin?

No és normal. No em sembla bé que els criteris no siguin iguals per tothom perquè s'han fet excepcions.

64. Una valoració personal del teu treball.

Jo desitjo i espero que es pugui continuar desenvolupant l'any que ve. Perquè nosaltres treballem molt amb els nens, les famílies, les escoles, les biblioteques, és adir, tenim molta xarxa, i això genera un vincle molt gran.

ENTREVISTA A JUDIT FONT: ESPAI SALT

Aquesta entrevista la vaig realitzar a la Judit Font, que és membre del col·lectiu d'Espai Salt.

Ella em va donar informació que no sabia sobre la Coma Cros, i el projecte que tenen ells actualment.

La Judit també em va explicar dues coses: el que està fent ella actualment, treballant com a membre d'Espai Salt, i el que feien quan treballava amb l'associació Eina; que s'expliquen en l'entrevista següent.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Primer de tot, dir que la Judit Font, membre del col·lectiu d'Espai Salt, va treballar primerament amb una entitat que es deia Eina, però que ja no existeix, i actualment està amb Espai Salt. Per això hi ha una part de l'entrevista en què tracto sobre Espai Salt, i una altra sobre Eina, que tot i que no existeixi actualment, va ser una entitat anterior i que va fer moltes coses.

ESPAI SALT

1. Què és Espai Salt?

Espai Salt, no és cap entitat perquè no ha anat a registre, és una associació i tot això, però sí que hem fet feina aquí a Salt.

És una associació, i el que el que estem fent és reivindicar centres cívics, centres socials, i tal.

2. Quin tipus de feina heu fet?

Doncs mira, Espai Salt comença ara farà un any aproximadament, de vària gent que es troba, o sigui a finals de l'any 2012, per posar en comú que hi ha una necessitat d'espai social a Salt. A veure, hi ha una biblioteca, hi ha la casa de cultura, hi ha terrenys esportius, etc., però no hi ha cap centre cívic, no hi ha cap centre cultural, que estigui realment obert, que tothom hi participi, que hi hagi intercanvi, que les entitats es trobin, etc., tot això no existeix.

3. Quin projecte teniu ara mateix?

Ara mateix tenim el projecte de la Coma Cros.

Necessitem espais, i un d'ells podria ser la Coma Cros que és el que nosaltres reivindicuem.

La Coma Cros, per exemple és molt gran, però això està sempre tancat, excepte de la biblioteca i potser el pis de dalt que hi ha la UOC, però tota la resta de la part està tancat.

4. Com i quan es va formar?

Ara fa un any que es va formar la plataforma.

5. Com?, doncs a partir de la motivació. Gent que té el mateix projecte i que es reuneix.

6. D'on traureu els pressupostos?

Encara no ho sabem perquè encara no hem fet res.

7. Teniu contacte amb immigrants?

Sí, hem estat propers. El que sí que ha costat una mica és la participació-

8. Creus que són participatius?

No estem educats en la participació. Jo crec que a Catalunya la participació encara no és activa. Però el que realment costa és que molta gent immigrada s'autoexclou.

I les persones tenen altres dificultats personals. La gent no és conscient que amb la seva acció pot fer canvis.

Però ja he dit anteriorment, que és una cosa general, que no té res a veure amb immigrants.

9. Tenim algun tipus de formació professional?

Som gent normal. Espai Salt és un espai de trobada de molta gent. Per tant, som una mena de plataforma.

10. Teniu dificultats de comunicació amb els immigrants?

No. La comunicació es pot buscar de diferents maneres, és a dir, ja busques la manera de comunicar-te, encara que hakis d'adaptar el llenguatge.

11. Incideixen en la vostra feina la crisi i les retallades?

Sí. Incideixen en qualsevol projecte.

L'Administració no té diners, perquè si en tinguessin no haguessin acceptat la nostra proposta, però com que no en tenen, diuen això ja ho gestionaran les entitats. Amb pocs diners, però ho faran les entitats. Un cas és el del projecte de la Coma Cros.

12. Teniu altres projectes?

De moment no. Només el de la Coma Cros i això de la reivindicació d'espais.

EINA

1. Quan i com va néixer Eina?

Eina va néixer cap als anys 2003 – 2004, quan l'Ajuntament amb l'Escola d'Adults va començar un projecte que es deia Pla d'Acollida i Formació.

L'Escola d'Adults feia l'acollida

El 2005 es deixa de fer, i és quan les persones que treballàvem allà vam decidir continuar el que es feia i fer una institució, que és l'Eina.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

El que va fer era, durant uns anys, hi havia:

- Un espai de socioacollida
- Un projecte d'acollida i formació de joves de 16 a 18 anys
- Tallers dels instituts, etc.

2. Per què l'Escola d'Adults va deixar de fer el programa?

Perquè hi va haver un canvi de partit. De Convergència al Tri Partit, i perquè no hi havia diners.

3. Quantes persones éreu quan vau començar l'entitat?

Vam començar 3 o 4 persones, i vam acabar essent 9.

4. I per què vau deixar l'Eina?

La vam deixar per manca de pressupost i per algun conflicte amb l'Ajuntament que no ens vam entendre.

5. Qui va continuar fent l'acollida?

Després un cop que Eina s'hagués dissolt, l'Ajuntament va encarregar a Fundació Ser.Gi que fes l'acollida des del Mas Mota.

6. Quan encara existia Eina, què oferíeu?

- Procés d'acollida
- Coneixement dels recursos del municipi
- Atenció individual
- Programes de cercles i grups de conversa
- Acompanyament amb el tema de papers
- Juntament amb Càritas, l'assessorament jurídic

7. Teníeu massa problemes amb la llengua?

Home, sempre es troben problemes amb la llengua, però les noies que venien de Càrites, una era d'origen gambià i l'altra era algeriana. Això facilitava la parla amb les immigrants.

8. Tothom començava i acabava el procés?

Sí, Deu n'hi do! L'únic que nosaltres no ho fèiem com un curs lineal, sinó més aviat érem un lloc de referència, que qualsevol persona en el moment que cregués, pogués venir i fer una demanda concreta; i que el protagonista del procés fos la persona nouvinguda, no el professional. És a dir, que fos la persona la que decidís el temps i el moment i que pogués agafar els recursos limitats com li vagi més bé i cregui convenient.

9. El 2004, era un any molt bo per l'arribada dels estrangers. Teniu dades sobre l'acollida o la immigració dels anys 2004 i 2013. Ha augmentat o disminuït l'arribada d'estrangers? Què venen més, homes o dones? I aquests, després, un cop estan regularitzats?

Jo ja no estic en contacte, però els anys 2005 i 2006, en aquells moments hi va haver una arribada d'immigrants molt important.

Després hi havia l'altre context, que és que arribaven els fills i les dones via reagrupament familiar.

Llavors hi havia uns anys en què vam treballar només amb els fills i les dones, o només amb els marits i les dones.

Tinc la sensació que la societat està més consolidada i que hi ha mes moviments i, fins i tot retorns.

10. Quina era la formació que teníeu els membres d'Eina?

Érem educadors i educadores i sociòlegs, com jo mateixa.

11. Treballava algun immigrant amb vosaltres?

Treballava amb nosaltres un noi marroquí.

12. Els pressupostos eren més alts?

Teníem la possibilitat de fer projectes, amb persones de dedicació completa i amb recursos mínims.

13. Els immigrants bàsicament venien per treballar, no?

Home, hi ha molta gent que venia i que ve potser perquè aquí pot tenir coses que en el seu país no tindria, com pot ser la millor condició de vida, la bona educació pels fills, etc.

14. Tenien xarxes socials, és a dir, familiars, amics, etc.?

Sempre hi ha algun paísà o conegut. Per ant la gent es mou per xarxes de suport.

Hi ha determinats col·lectius en què les xarxes funcionen bastant. És a dir, la gent s'acaba donant suport.

15. Quan els immigrants tenen algun tipus de problema, com ara de relació amb la parella o en la família, on creus que van a demanar ajuda?

A serveis socials o a les escoles.

16. Penses que el fet que hagi arribat tanta immigració suposa un factor de risc social i econòmic?

No. Jo crec que els factors de risc no són de les persones sinó de les societats.

De vegades es tendeix a dir que la immigració ha portat això, ha portat allò altre, quan el problema és de la societat.

O sigui, si hi ha poques escoles i mestres, hi ha poques escoles i mestres per tothom. si no hi ha feina, no hi ha feina per tothom. això, la immigració no hi té res a veure.

Tot i que hi ha una gran desigualtat social, racial, etc., són problemes i prejudicis de la societat i que s'han de canviar.

17. Per què tenim la Llei d'acollida?

Perquè a alguns municipis no es feia el servei d'acollida o no estava regulat. Per això, la Generalitat va decidir regular-la.

18. Quines mancances hi trobes?

La llei té una cosa bona, i unes quantes de dolentes.

La bona, és que obliga a tots els municipis a fer l'acollida, perquè hi havia ajuntaments que feien programes d'acollida i ajuntaments que no feien res.

De dolentes, una llei d'acollida és complexa, i l'acollida depèn de les condicions en què arribi una persona i es desenvolupa.

Aquí, per exemple, una persona immigrada legalment no és considerada igual. Si aquesta persona tingués oportunitats de formació, de treball és a dir., que per naturalesa quan arribés, tingués oportunitats, aquesta persona recompensaria a la societat implicant-se.

En canvi, si no, no té la sensació de que aquesta societat li interessa.

19. Hi ha gent que diu que ho estan vinculant a la llei d'estrangeria, i d'aquesta manera, estan limitant i restringint les possibilitats dels immigrants a estar regulats. Què en penses de tot això?

Clar, perquè ara s'és molt més estricte amb el que és el certificat d'arrelament social, perquè necessiten el coneixement del català.

20. Et sembla bé que hi hagi gent a qui els treguin els PIRMIS? Creus que és un greu problema que s'hauria de millorar? En quins aspectes?

Jo crec que s'està utilitzant com un arma de control social

La gent que cobra un PIRMI, se la controla molt, els vigilen, no poden treballar.

Jo crec que hi haurà d'haver una oportunitat en el mercat de treball sense que els treguin el PIRMI.

21. Una valoració personal del teu treball

Tinc una valoració molt bona. El fet d'estar sempre treballant amb aquestes desigualtats, intentant que no siguin tant, amb la relació directe amb les persones, a vegades t'afecta a l'estat d'ànim. I t'adones que moltes de les coses que passen no depenen de les persones sinó de la societat. S'ha de veure d'aquesta manera, sinó molta gent acaba culpabilitzant-se.

ENTREVISTA A LLUÍS VALLS: CÀRITAS

Aquesta entrevista la vaig realitzar a Lluís Valls, que és un dels membres de Càritas.

En Lluís em va explicar moltes coses de Càritas, i també algunes coses de la sanitat.

Però el que més em va agradar, va ser la frase que em va dir:

““Viatja al Marroc per 0’00000 pessetes” o “Viatja a Gàmbia per 0’00000 pessetes”, jo deia, això està equivocat.

Però realment, el fet d’estar en contacte amb persones estrangeres i poder estar en contacte amb altres cultures és molt positiu. I realment, he viatjat al Marroc i a Gàmbia coneixent a les persones, i sense gastar res de diners.”

1. Què és Càrites?

Càritas és una entitat de l'Església Catòlica que té com a objectiu donar resposta a les necessitats de les persones i col·lectius més desfavorits socialment, mitjançant programes d'assistència, orientació, acompanyament o promoció educativa i laboral.

Ara el 2014 farà 50 anys que es va constituir Càritas a Girona.

2. A què es dedica Càritas?

El que fa Càritas és atendre les persones més necessitades, però de mica en mica ha anat veient que aquesta necessitat no es pot fer de qualsevol manera.

No pot només donar menjar, roba o ajuts econòmics. Per tant, canvia el seu sistema de treball; treballa altres temes com la inserció laboral, acolliment lingüístic, qüestions de salut, la formació que serveix per fer un salt qualitatiu a nivell de recerca de feina.

3. Què hi havia anterior a Càritas?

Càritas apareix cap als 50 o 60, però anteriorment ja hi havia una entitat que es dedicava a repartir els aliments que arribaven dels EUA després de la II Guerra Mundial.

4. Què més fa Càritas?

Càritas el que fa és complementar l'Administració i l'Estat.

És a dir, que mai suplirà el treball de l'Administració.

5. Qui paga els vostres pressupostos?

Els nostres pressupostos són bàsicament de quatre parts:

- De les campanyes que es fan dins de la mateixa església.
- La part de l'Administració. És a dir, nosaltres presentem projectes perquè ens subvencionin una part de la feina que estem fent.
- L'altra part ve de la gent que no és ni creient ni va a l'església, però que fa donatius.
- I finalment, la part dels negocis i empreses que pengen de Càrites. Destaca una empresa, que es diu Economia Solidària.

6. Quin contacte tenim amb els immigrants?

Aquest 2013 ha fet 25 anys que va crear-se l'àrea d'immigració de Càrites.

Pel que fa a les persones estrangeres, nosaltres el que fèiem era atendre-les en les necessitats que els eren més precises.

És a dir, neix de dos necessitats: la de la documentació i la de l'idioma.

Per tant portem 25 anys ajudant a fer el tràmit de documentació de les persones.

I nosaltres el que fem és informar, assessorar i acompanyar a la persona a presentar els papers.

També tenim advocats, que en cas de denegació de papers faran un recurs. Això és totalment gratuït.

Tot i que en el cas d'un judici, sí que ha de pagar una quantitat.

Per això a Càritas, només s'atenen a les persones sense recursos o que els seu sou està per sota del Salari Mínim Interprofessional.

7. També ofereix altres recursos?

Sí, oferim classes de català.

8. I aquí a Salt, on feu les classes?

Aquí a Salt donem classes a: l'Hotel d'Entitats i a la Parròquia.

9. Quin tipus de classes doneu?

Nosaltres donem classes de català oral.

Quan ja estan preparats, els enviem a l'Escola d'Adults o al Consorci.

10. Per tant, el que feu vosaltres des de l'àmbit lingüístic és preparar-los per a poder-se formar?

Sí, el que fem és preparar-los perquè tinguin el nivell mínim per poder entrar en el recurs normalitzant.

11. Us sentiu a gust amb els immigrants?

Sí, molt.

12. Són participatius?

Home, jo faria la pregunta al revés. Els autòctons deixen participar als immigrants?

13. Dins de la gent que treballa a Càritas, hi ha immigrants?

Sí.

Tenim una noia gambiana, una noia d'Algèria, una peruana, un noi argentí, un noi xilè i la resta som autòctons.

14. Quanta gent comença i acaba el procés d'acolliment?

Això no ho tenim controlat. Perquè nosaltres el que treballem és l'autonomia de la persona.

Puc dir-te quants recursos hem fet, o quantes classes de català hem donat, però com ja t'he dit nosaltres treballem l'autonomia de la persona nouvinguda.

O sigui, el que nosaltres fem és, quan una persona ha de presentar documents, comprovem que estigui tot en ordre de tal manera que aquesta persona tingui el mínim de problemes possibles.

15. El 2004, era un any molt bo per l'arribada dels estrangers. Teniu dades sobre l'acollida o la immigració dels anys 2004 i 2013. Ha augmentat o disminuït l'arribada d'estrangers? Què venen més, homes o dones?

Hem anat veient l'evolució d'aquests últims 10 anys.

Ara hi ha molt poques persones que arribin. Del 2006 cap aquí, la tendència ha sigut que vagin baixant.

A més a més, es caracteritza per dos fets:

- Les famílies han frenat la vinguda de persones.
- Els acords entre Espanya i el Marroc han fet que hi hagi més control a les fronteres.

Ara amb les matrícules veiem que hi ha més dones que homes.

16. Creus que a les dones els serveis el català a casa?

Sí, perquè poden col·laborar amb l'economia familiar o ajudar els fills per exemple.

I pensant en altres casos, que n'hi ha, per exemple pot ser que el marit es mori o que desaparegui. Llavors el català és una gran eina per a la dona immigrant.

17. Les persones que van arribar cap al 2004, han reagrupat la seva família?

Sí, perquè s'ha de comptar que porten aquí 9 anys i que ja tenen el permís de residència permanent.

18. Quina és la formació dels vostres treballadors, és a dir, els que ofereixen els serveis?

Nosaltres són 11 en total. Dels quals 6 són advocats, i la resta educadors socials.

19. Teniu immigrants que us ajuden?

Sí.

- La Sayo va venir reagrupada perquè es va casar amb un home gambià.
- La Khadra va venir per estudiar i es va quedar aquí.
- La Mònica, que és peruana, es va enamorar d'un noi d'aquí i va venir aquí.
- En Raúl, que és argentí, va venir fa molts anys enrere.
- I també tenim un noi nigerià i un noi marroquí que ens ajuden voluntàriament.

20. Quines mancances hi trobes per falta de temps, pressupost, voluntarietat, etc.?

La manca de pressupost sí que n'hi ha pel tema de la retallada, que fa que tinguem menys temps per atendre a les persones.

Per finançament també, perquè no tothom està contractat a jornada completa.

21. Creus que la crisi ha afectat més als immigrants?

La crisi ha afectat a tothom.

Des de l'últim que ha arribat fins al català més català.

22. Això incideix en els programes que feu?

Sí, clar. Incideix molt.

23. Teniu subvencions? De quin pressupost?

Sí, tenim subvencions. I estariem parlant al voltant d'uns 200.000 euros anuals.

Aquests diners serveixen per a pagar a tots aquests professionals que estant fent aquesta atenció a la gent estrangera i el manteniment, és a dir, tot el tema de llum, telèfon, ordinadors, etc.

24. Els immigrants amb qui vosaltres tracteu, per què venen exactament; per treball, per estudis, o van venir per un temps concret i van acabar decidint-se per quedar-s'hi?

Jo crec que vénen per treballar. Temps enrere, hi havia gent, nois joves que havien vingut per a viure una aventura.

Però la majoria vénen per a buscar una millor condició de vida i a treballar.

25. Com evoluciona la seva adaptació a l'entorn?

Jo crec que molt, molt a poc a poc.

D'una part hi ha l'entorn, que no ajuda, la societat i la crisi, que tampoc ajuden, i el fet que les persones busquin afinitats, és a dir, aquelles persones que són com nosaltres, que parlen la mateixa llengua, etc.

26. Els immigrants amb qui vosaltres tracteu, coneixien algú, és a dir, familiars, amics, contactes, etc.?

Depèn. La majoria sí.

27. Quan els immigrants tenen algun tipus de problema, com ara de relació amb la parella o en la família, on creus que van a demanar ajuda?

Depèn de la cultura.

Si són musulmans, és el mateix col·lectiu el que resol el problema, és a dir, acudeixen a la família més pròxima i fan de mediadors entre ells.

En canvi els llatinoamericans i els països de l'est potser van als recursos que hi pugui haver.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Però si són països musulmans, és a dir nord africans o subsaharians, fan que la religió i la cultura s'intenti buscar aquesta solució.

I depèn de les situacions, s'acudeix a la policia, en el cas de les dones maltractades o a l'escola en el cas dels nens. També ha en alguns casos, que acaben arribant a entitats com Càritas.

28. Creus que els immigrants se senten satisfets amb els vostres serveis?

Depèn de les expectatives que tingui la persona.

Si una persona pensa que sortirà de Càritas amb el permís, evidentment que no quedarà satisfeta.

29. Quines altres entitats hi ha que treballin en els temes d'acollida?

De les grans, hi ha Càritas i Creu Roja.

De les petites hi ha: Gramc, Fundació Ser.Gi, Nous Catalans, sindicats, entre altres.

30. Què en penses de l'atur?

Penso que és una malaltia complicada d'extirpar en aquests moments.

31. Creus que hi ha més immigrants aturats que espanyols?

Crec que hi ha més estrangers aturats que espanyols perquè ara,, una dona que busqui feina, li costarà molt més.

I com més fosca sigui la pell d'una dona, més dificultats tindrà per trobar feina.

32. Penses que el fet que hagi arribat tanta immigració suposa un factor de risc social i econòmic?

Jo crec que no. A Salt, igual que altres llocs hi ha hagut conflictes, però que no han arribat a ser molt importants, és a dir, portades de diaris.

33. Com veus el tema de la sanitat?

Va ser molt preocupant quan van començar a sortir les primeres notícies.

Crec que s'ha de vigilar molt i anar en compte que tothom pugui tenir accés a la sanitat.

34. Però l'Estat espanyol, què reclamava exactament?

El que l'Estat espanyol reclamava és que una persona indocumentada no tingués accés a la sanitat.

Catalunya diu, que una persona que ve de visita, és a dir, de turista, pot estar-se durant 3 mesos i tornar.

Si durant aquest temps li passa alguna cosa, pot anar a urgències.

Si aquesta persona es queda, és a dir, passats els tres mesos, després s'empadrona, i al cap de tres mesos podrà tenir assistència sanitària gratuïta.

35. Per què es va fer aquesta mesura?

Perquè deien que hi havia turisme sanitari.

36. Què és el turisme sanitari?

El turisme sanitari bàsicament són persones d'altres països que venien a curarse aquí.

Per exemple, del Marroc, per proximitat, pot haver-hi algun avi que tingui el permís d'anar i tornar al Marroc, llavors aquest pot utilitzar la sanitat d'aquí.

37. Per què tenim la Llei d'acollida?

Perquè Catalunya vol gestionar la diversitat cultural que hi ha residint a casa nostra; i el que vol, d'alguna manera o altra, és que tothom tingui la igualtat de possibilitats per temes d'estrangeria.

I el que vol és donar el contrast que les persones que arriben a casa nostra tinguin un espai d'acollida.

38. Aquesta llei es fa a la resta d'Espanya?

No. La Llei d'acollida només es fa a Catalunya. El País Basc crec que la volia fer també.

Però el que passa és que encara no s'han aprovat ni el reglament ni els pressupostos, que és el que anomenem la lletra petita.

39. Hi ha gent que diu que ho estan vinculant a la llei d'estrangeria, i d'aquesta manera, estan limitant i restringint les possibilitats dels immigrants a estar regulats. Què en penses de tot això? Creus que és cert?

Crec que el que fa en aquest cas és complementar la Llei d'estrangeria.

La Llei d'estrangeria només es fa per tema de papers i només regula la documentació vàlida per poder entrar, viure i sortir del país. No hi ha un tema que parli de l'acolliment en concret.

40. Quin va ser el procés de la Llei d'acollida?

Va ser un procés participatiu.

41. Quin valor té la Llei d'acollida?

Actualment crec que ja no té massa sentit, perquè les persones que estan aquí ja porten uns anys i com que tampoc arriba gaire gent, doncs no té sentit.

Pot ser que en un futur estigui bé i sigui de molta utilitat, quan torni a començar a venir gent. Però té la limitació pressupostària i és una pèrdua de temps per culpa d'aquestes irregularitats per part de les administracions.

42. Quines mancances hi trobes?

Sobretot la manca de pressupost, i que no s'hagués començat quan tocava, és a dir, cap al 2008 quan hi havia massa immigració.

43. Creus que no es va fer en el seu temps?

No. Crec que s'hauria d'haver començat més abans.

A més a més, l'acollida qui l'ha acabat fent és el mateix col·lectiu estranger.

Hi ha les administracions i els serveis socials, però una part molt important de situar la persona en el territori, és el mateix col·lectiu el que la fa; és a dir, els familiars, els amics, o els coneguts.

44. Què opines dels PIRMIS?

Si la gent entén perquè serveix el PIRMI, que és una ajuda temporal per a persones que la seva situació econòmica no és bona.

Ara, s'ha d'entendre que els PIRMIS no són una paga social, sinó una mesura perquè la persona pugui tenir una feina i formar-se.

45. Et sembla bé que hi hagi gent a qui els hi treguin?

No. I tampoc em sembla bé el sistema que els treballadors socials s'han tornat els policies dels pobres.

A més a més, és inacceptable que a una persona li aparegui una feina i no la pugui agafar o l'hagi d'agafar en negre perquè sinó li treuen la PIRMI, i si al cap de dos mesos deixa de treballar, s'haurà d'esperar tot un any sencer perquè li puguin tornar a donar la PRIMI, per tant, és una situació molt desesperant.

46. Una valoració personal del teu treball.

Bé, jo ja coneixia Càritas, però quan vaig veure una propaganda de Càritas que deia: "*Viatja al Marroc per 0'00000 pessetes*" o "*Viatja a Gàmbia per 0'00000 pessetes*", jo deia, això està equivocat.

Però realment, el fet d'estar en contacte amb persones estrangeres i poder estar en contacte amb altres cultures és molt positiu. I realment, he viatjat al Marroc i a Gàmbia coneixent a les persones, i sense gastar res de diners.

Jo crec que el nostre treball és molt important i molt difícil d'explicar a la societat, que no entén que s'ajudi als estrangers.

Però la nostra vocació és donar recursos a les persones amb necessitats que no van triar néixer en un moment i amb la família que viuen.

Per tant, el que intentem és que aquesta segona oportunitat sigui vàlida i que acabem de pensar que hi ha d'haver una fraternitat universal.

I a més a més, ens toca treballar molt a contracorrent amb la societat i amb l'administració.

ENTREVISTA A EMMA SÒRIA I DOLORS COROMINAS: SANITAT

Aquesta entrevista no la vaig poder realitzar, per falta de temps per part de les dues professionals.

A continuació, hi ha l'entrevista que m'hauria agradat realitzar, però que no va poder ser perquè tant l'Emma com la Dolors tenien temps de respondre-me-la.

A més a més, a part de l'entrevista, també he adjuntat els correus que vaig enviar tan a l'Emma com a la Dolors.

- 1) En què consisteix el sistema sanitari?
- 2) És igual el públic que el privat?
- 3) En què es diferencien?
- 4) Creus que hi ha molta gent que no té el seguiment mèdic que necessiten?
- 5) Per què a la gent que els va caducar la targeta sanitària no se la va poder renovar?
- 6) En què consisteix això del turisme sanitari?
- 7) Què és això del copagament de medicaments?
- 8) Com funciona el tema de les taxes mèdiques?
- 9) Com està el tema de control mèdic i els fàrmacs?
- 10) Normalment, de quant són les factures sanitàries que emeten els hospitals als immigrants irregularitats?
- 11) Un accident, per exemple, sempre ho cobreix la Mutua?
- 12) I si és un estranger que treballa sense contracte i que no té la Mutua, qui se'n fa càrrec?
- 13) Creus que aquestes factures fan que molts dels estrangers decideixin no tornar al metge?
- 14) Quines conseqüències pot portar això?
- 15) Una malaltia mental també es considera urgència?
- 16) I si es tracta d'una persona immigrant i no regularitzada, se l'atendria?
- 17) Quines són les mesures que ha adaptat el Govern espanyol?
- 18) Com afecta a Catalunya?
- 19) I a la resta de comunitats autònomes?
- 20) Trobes normal que es necessitin 12 mesos d'empadronament per a accedir a la sanitat?
- 21) Creus que el servei d'urgències, part i postpart està cobert en els estrangers en general?
- 22) I en els irregulars?
- 23) Un immigrant irregular pot ser derivat a un especialista?
- 24) Quants immigrants visiteu vosaltres?
- 25) Més o menys, quants d'ells són regulars i quants d'irregulars?
- 26) Quan són estrangers irregulars, què feu?

- 27) Per què hi ha comunitats autònomes que fa pagar l'assistència sanitària als estrangers irregulars?**
- 28) Com afecten les mesures que ha adoptat l'Estat al servei d'urgències?**
- 29) Com pot ser que hi hagi comunitats que han volgut dur a terme la nova llei i d'altres que no?**
- 30) Per què a algunes comunitats autònomes es té una targeta sanitària especial? (CATALUNYA)**
- 31) Què és això de la pòlissa Mato (o conveni)?**
- 32) Creus que té alguna utilitat?**
- 33) Se'n beneficia algú? Qui?**
- 34) Aquesta pòlissa afecta a la sanitat privada?**
- 35) Creus que és cert que els immigrants són grans consumidors de recursos sanitaris i que no paguen per ells?**
- 36) Què és el CatSalut?**
- 37) Com pot ser que hi hagi tanta gent en situació irregular?**
- 38) Com creus que afecta això a la sanitat?**
- 39) L'Estat en treu algun benefici?**
- 40) Una valoració personal del teu treball.**

CORREUS ENVIATS A L'EMMA I LA DOLORS

Emma Sòria

RE: Treball de Recerca

Emma Soria

16/10/2013

Para: Saida El Mhamdi

Bon dia Saida,

M'he estat mirant les preguntes i la resposta a totes elles em comportaria molt de temps, cosa que no dispo. Són preguntes, moltes d'elles molt genèriques.

Trobaràs quasi tota la informació que necessites a la web del gencat dins l'apartat del Canal Salut.

<http://www20.gencat.cat/portal/site/canalsalut>

Com aclariment, Catalunya és de les poques Comunitats Autònomes que dona accés a l'assistència sanitària a totes aquelles persones que estiguin empadronades encara que no tinguin regularitzada la seva situació, tot i que com a requisit han de portar empadronades 3 mesos (no 12 mesos com especifiques en alguna pregunta). Sempre es realitzarà l'assistència sanitària en cas d'urgència.

Salutacions,

Emma Soria Marfany

Referent de Gestió i Serveis EAP Salt

Gerència Territorial Girona

Institut Català de la Salut

Departament de Salut | Generalitat de Catalunya

c.Manel de Falla, 34 | 17190 Salt | Tel. 972243737 - 692084314

esoria.girona.ics@gencat.cat | www.gencat.cat/ics

De: Saida El Mhamdi [saida_1996@hotmail.es]

Enviat el: dimecres, 16 / octubre / 2013 10:03

Per a: Soria Marfany, Emma

Tema: Treball de Recerca

Hola Emma,

Sóc la Saida, la del Treball de Recerca que t'ha comentat la Lourdes.

Et passo les preguntes de l'entrevista.

Moltes gràcies

Saida

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Dolors Corominas

Saida,
per mi seria millor fer l'entrevista cara a cara, omplir tota l'enquesta em suposa molt temps que en aquests moments no estic disposada a dedicar-hi.
moltes de les preguntes tens les respostes al portal gencat.cat.

----- Mensaje original -----

De: "Saida El Mhamdi" <saida_1996@hotmail.es>

Para: "dolors corominas vilalta"
<dolors.corominas@ias.scs.es>

Enviados: Domingo, 20 de Octubre 2013 18:34:50 GMT +01:00

Amsterdam / Berlín / Berna / Roma / Estocolmo / Viena

Asunto: Treball de Recerca

Hola Dolors,

Sóc la Saida, la del Treball de Recerca sobre els immigrants.

Volia fer una entrevista personalment, però se m'ha tirat el temps a sobre i no he pogut venir, perquè haig d'entregar el treball el dimarts.

Et volia demanar si em pots contestar unes quantes preguntes, sobre el tema de la sanitat. Ja em van passar un link on hi puc trobar informació, però per tenir més informació i poder completar el treball, estaria bé tenir una entrevista.

Et passo les preguntes per correu, si no pots m'ho dius i ja està.

Moltes gràcies

Saida

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

--

DOLORS COROMINAS VILALTA

Coordinadora del Servei de Mediació de l'IAS

Parc Hospitalari Martí i Julià de Salt

c/ Dr. Castany s/n, Salt 17190 (Girona)

Tel.- 972 18 26 00 ext.- 4334

mòbil: 675 780 598

ENTREVISTA A ALMOHAJIREN ALMAGHAREBA I SENECAT

Pel que fa a les entrevistes amb l'Associació Almohajiren Almaghareba i l'associació de Senecat, no les vaig poder realitzar, primerament, per falta de temps, en el cas d'Almohajiren, mentre que en el cas de Senecat, no vaig poder entrevistar-los perquè no em van contestar als dos correus que els vaig enviar.

A continuació, adjunto els correus que vaig enviar a cada una de les dues associacions.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Almohajiren Almaghareba

Hola saida

per tema de parlar amb nosaltres pues cap problema i con mucho gusto de ayudarte , solo que ahora estem de vacaciones i hasta sptembre no estem aki , per mes informacion sobre assocaoció aki tins facebook

<https://www.facebook.com/associacio.almagareba>

muchas gracias

abdul

From: saida_1996@hotmail.es

To: almohajiren-almagareba@hotmail.es

Subject: Treball de Recerca

Date: Thu, 22 Aug 2013 13:24:29 +0200

Hola,

Sóc una noia de batxillerat, i estic fent el Treball de Recerca sobre l'acollida d'immigrants, i hi ha un apartat en què parlo sobre les associacions que hi ha a Salt i a les quals acudeixen els nouvinguts.

M'agradaria saber si esteu disponibles durant l'estiu o principis de setembre, per poder quedar algun dia.

Moltes gràcies

Saida

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

Senecat

Primer correu

Hola,

Sóc una noia de batxillerat, i estic fent el Treball de Recerca sobre l'acollida d'immigrants, i hi ha un apartat en què parlo sobre les associacions que hi ha a Salt i a les quals acudeixen els nouvinguts.

M'agradaria saber si esteu disponibles durant l'estiu o principis de setembre, per poder quedar algun dia.

Moltes gràcies

Saida

Segon correu

Hola,

Sóc una noia de batxillerat, i estic fent el Treball de Recerca sobre l'acollida d'immigrants, i hi ha un apartat en què parlo sobre les associacions que hi ha a Salt i a les quals acudeixen els nouvinguts.

M'agradaria saber si esteu disponibles durant aquesta setmana o la que vé, per tal de poder tenir una entrevista.

Si fos possible, m'agradaria poder-la tenir a la biblioteca Coma Cros, algun dia pre la tarda, ja que jo faig horari de 8 a 3

Moltes gràcies

Saida

CONCLUSIONS

Ara que ja he acabat tot el meu treball, considero que he assolit gairebé tots els objectius correctament, ja que després de realitzar el treball i d'entrevistar als diferents professionals i entitats he adquirit més coneixements sobre aquest tema.

Crec que el treball m'ha aportat moltes coses, no només a nivell cognitiu, sinó també a nivell personal i autonòmic.

Abans de realitzar aquest treball, hauria estat incapaç de quedar amb algú que no conec i entrevistar-lo, però ara ho considero una cosa ben normal i per la qual cosa no em preocuparia gens. Així doncs, el fet d'haver realitzat el treball m'ha aportat molta autonomia personal i m'ha ajudat a ser més responsable i ordenada.

A partir de la realització del treball, he conclòs que:

- Hi ha diferents tipus d'immigració, però que la més freqüent és la internacional, i que les motivacions que duen les persones a emigrar del seu país són, bàsicament, la recerca de feina, protecció, educació, salut i una vida millor en general.
- Que les principals nacionalitats estrangeres a Catalunya són la marroquina, seguida de la romanesa, l'equatoriana i la boliviana.
- Que les proporcions entre homes i dones estrangers varien segons la nacionalitat, perquè hi ha països que són masculinitzats, com ara Mali o Pakistan, i països feminitzats, com ara Hondures i Rússia.
- A partir de les dades de la població a Salt el 2013, he vist que la població estrangera ha anat augmentant, mentre que l'autòctona ha anat disminuint.

He de dir, però, que no he assolit al 100% tots els meus objectius, perquè no he pogut entrevistar a dues entitats:

- Associació Almohajiren Almaghareba.
- Senecat

I tampoc he pogut entrevistar a cap professional del tema de la sanitat.

Treball de Recerca: la immigració i l'acollida dels immigrants

En definitiva, crec que els processos migratoris van variant al llarg dels temps, segons l'època, la societat i les ideologies.

Tot i que actualment la immigració no es veu com un fet negatiu, encara hi ha actes xenòfobs i racistes que entre tots hauríem de canviar.

Per tant, penso que un canvi de la societat afavoriria molt la convivència i la cohesió social entre persones de diferents països, races, gustos, ideologies i religions.

I crec que això només es pot aconseguir amb l'aportació de granets de sorra de cada persona.

BIBLIOGRAFIA

Documents oficials

- Pla de Ciutadania i Immigració.
- Llei d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya.
- Document de bases de la Llei d'acollida.

Webgrafia

- <http://www10.gencat.cat/WebAcollida/AppJava/ca/Catalunya/Catalunya.jsp?sub=0&pag=tc:393-87435-64>
- <http://www.renovarpapeles.com/wp-content/uploads/EXTRANJERO-copy.jpg>
- <http://bcnantirumors.cat/perque/qu%C3%A8-%C3%A9s-el-reagrupament-familiar>
- <http://berdugonietobotero.blogspot.com.es/2011/04/matrimonio-y-divorcio-la-musulmana.html>
- <http://www.nurelislam.com/licito/cap3-3.html>
- http://www.who.int/substance_abuse/publications/global_alcohol_report/profiles/rus.pdf
- http://ca.wikipedia.org/wiki/Moviments_migratoris
- <http://www.xtec.cat/escola/migracions/articles/cs/14cs.htm>
- <http://ca.wikipedia.org/wiki/Immigraci%C3%B3>
- <http://ca.wikipedia.org/wiki/Migraci%C3%B3>

